

Grupa Kapitałowa
Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń
Spółki Akcyjnej

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
na 31 grudnia 2020 roku
i za rok obrotowy zakończony tego dnia

Spis treści

Słownik	4
Podsumowanie	7
Podstawa sporządzenia	7
Działalność i wyniki operacyjne Grupy PZU	7
System zarządzania	9
Profil ryzyka	9
Wycena dla celów wypłacalności	10
Zarządzanie kapitałem.....	11
A. Działalność i wyniki operacyjne.....	12
A.1. Działalność	12
A.2. Wynik z działalności operacyjnej	16
A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	19
A.4. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	20
A.5. Wszelkie inne informacje	21
B. System zarządzania	24
B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania	24
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	33
B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	36
B.4. System kontroli wewnętrznej	40
B.5. Funkcja audytu wewnętrznego.....	42
B.6. Funkcja aktuarialna.....	43
B.7. Outsourcing.....	44
C. Profil ryzyka.....	45
C.1. Ryzyko aktuarialne.....	50
C.2. Ryzyko rynkowe	56
C.3. Ryzyko kredytowe / ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta	57
C.4. Ryzyko płynności.....	59
C.5. Ryzyko operacyjne	60
C.6. Pozostałe istotne ryzyka	61
D. Wycena aktywów i zobowiązań	63
D.1. Aktywa	63
D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	69
D.3. Inne zobowiązania	76
D.4. Alternatywne metody wyceny	80
D.5. Wszelkie inne informacje	83
E. Zarządzanie kapitałem	84
E.1. Środki własne	84

E.2.	Skonsolidowany kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny skonsolidowany wymóg kapitałowy	89
E.3.	Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	90
E.4.	Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	90
E.5.	Niezgodność z minimalnym skonsolidowanym wymogiem kapitałowym i niezgodność ze skonsolidowanym kapitałowym wymogiem wypłacalności	91
E.6.	Wszelkie inne informacje	91
Spis załączników		93

Słownik

- 1) **BFG** – Bankowy Fundusz Gwarancyjny;
- 2) **Bilans ekonomiczny** – bilans Grupy PZU sporządzony zgodnie z zasadami wyceny Systemu WII;
- 3) **DAC** – aktywowane koszty akwizycji (ang. *deferred acquisition costs*);
- 4) **Dyrektywa WII** – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II);
- 5) **EIOPA** – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority);
- 6) **GPW** – Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie SA;
- 7) **Grupa Kapitałowa PZU, Grupa PZU** – PZU jako jednostka dominująca oraz jednostki od niej zależne, w tym jednostki zależne w rozumieniu obowiązujących przepisów o rachunkowości;
- 8) **GUS** – Główny Urząd Statystyczny;
- 9) **Jednostka Grupy PZU** – PZU lub jednostka zależna;
- 10) **Jednostka zależna** – jednostka gospodarcza (w tym jednostka niebędąca spółką kapitałową, jak np. spółka cywilna, fundusz inwestycyjny), która pośrednio lub bezpośrednio kontrolowana jest przez PZU; fakt sprawowania kontroli wynika z przesłanek opisanych w Międzynarodowym Standardzie Sprawozdawczości Finansowej 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”;
- 11) **KNF, organ nadzoru** – Komisja Nadzoru Finansowego;
- 12) **Konglomerat Finansowy Grupy PZU** – konglomerat finansowy w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 roku o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 1413), w którym PZU pełni rolę podmiotu wiodącego;
- 13) **KSH** – Kodeks spółek handlowych z dnia 15 września 2000 roku (t.j. Dz.U. z 2020 roku, poz. 1526, z późn. zm.);
- 14) **MCR** – minimalny skonsolidowany wymóg kapitałowy w systemie WII (ang. *minimum capital requirement*);
- 15) **MSSF** – Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez Komisję Europejską, które na 31 grudnia 2020 roku zostały opublikowane i weszły w życie;
- 16) **Oddziały PZU** - placówki terenowe PZU i PZU Życie, prowadzące działalność ubezpieczeniową w zakresie bezpośredniej obsługi klienta, w tym sprzedaży produktów;
- 17) **ORSA** – własna ocena ryzyka i wypłacalności (ang. *own risk and solvency assessment*) – ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności, ciągłej zgodności z wymogami kapitałowymi i wymogami odnoszącymi się do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz istotności, z którą profil ryzyka odbiega od założeń leżących u podstaw kapitałowego wymogu wypłacalności, dokonywana na podstawie „Polityki przeprowadzania własnej oceny ryzyka i wypłacalności Grupy PZU, PZU SA i PZU Życie SA”, zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej oraz wytycznymi EIOPA;
- 18) **PIU** – Polska Izba Ubezpieczeń;
- 19) **PSR** – Polskie Standardy Rachunkowości, określone w ustawie o rachunkowości oraz w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, w szczególności rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2016 roku, poz. 562), rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (t.j. Dz.U. z 2017 roku, poz. 277, z późn. zm.); w sprawach nieuregulowanych w ustawie o rachunkowości oraz w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, stosuje się odpowiednio Krajowe Standardy Rachunkowości lub MSSF;
- 20) **PZU** – Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna;
- 21) **PZU Życie** - Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna;

- 22) **SCR** – (ang. *solvency capital requirement*) skonsolidowany kapitałowy wymóg wypłacalności w systemie WII, który zgodnie z art. 336 rozporządzenia delegowanego składa się z następujących pozycji: kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego na podstawie danych skonsolidowanych zgodnie z zasadami określonymi dla formuły standardowej, proporcjonalnego udziału wymogów kapitałowych (w tym hipotetycznych) jednostek z innych sektorów finansowych, wymogu dla jednostek powiązanych niekonsolidowanych metodą pełną;
- 23) **Strategia Grupy PZU** – Strategia Grupy PZU na lata 2021 – 2024 „#PZU Potencjał i wzrost - Dbamy o to, co w życiu jest najważniejsze”;
- 24) **System WII** – całość wymogów prawnych określonych zapisami Dyrektywy WII i regulacji wydanych na jej podstawie. Dyrektywa WII zaimplementowana została do polskiego porządku prawnego ustawą o działalności ubezpieczeniowej;
- 25) **QRT** – kwartalne i roczne ilościowe formularze sprawozdawcze;
- 26) **rozporządzenie CRR** – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012;
- 27) **rozporządzenie delegowane** – rozporządzenie delegowane z dnia 10 października 2014 roku uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) z późn. zm.;
- 28) **rozporządzenie wykonawcze dotyczące SFCR** – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE;
- 29) **sprawozdanie SFCR** – sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Grupy PZU;
- 30) **skonsolidowane sprawozdanie finansowe** – skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU sporządzone zgodnie z MSSF;
- 31) **TSUE** – Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
- 32) **unit-linked** – produkt ubezpieczeniowy o charakterze inwestycyjnym związany z Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym, w którym ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający;
- 33) **ustawa o biegłych rewidentach** – ustawa z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. z 2020, poz. 1415);
- 34) **ustawa o działalności ubezpieczeniowej** – ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (t.j. Dz. U. z 2020 roku poz. 895 z późn. zm.);
- 35) **ustawa o funduszach inwestycyjnych** – ustawa z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (t.j. z 2021 roku, poz. 605);
- 36) **ustawa o obrocie instrumentami** – ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi (t.j. Dz. U. z 2021 roku, poz. 328);
- 37) **ustawa o ofercie publicznej** – ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 2080);
- 38) **ustawa o rachunkowości** – ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2021 roku, poz. 217);
- 39) **ustawa o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami** – ustawa z dnia 9 czerwca 2016 roku o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 1907);
- 40) **ustawa o zasadach zarządzania mieniem państwowym** – ustawa z dnia 16 grudnia 2016 roku o zasadach zarządzania mieniem państwowym (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 735, z późn. zm.);
- 41) **ustawa Prawo Bankowe** – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe (t.j. Dz.U. z 2020 roku, poz. 1896, z późn.zm.);
- 42) **wytyczne EIOPA** – Wytyczne EIOPA dotyczące sprawozdawczości i publicznego ujawniania;

-
- 43) **Zasady Ładu Korporacyjnego** – Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydane przez KNF, obowiązujące od 1 stycznia 2015 roku;
- 44) **Nazwy jednostek:**
1. **AAS Balta** – Apdrošināšanas Akciju Sabiedriba Balta.
 2. **Alior Bank** – Alior Bank SA.
 3. **CM Medica** – Centrum Medyczne Medica sp. z o.o.
 4. **CM św. Łukasza** – Centrum Medyczne św. Łukasza sp. z o.o.
 5. **Elvita** - Przedsiębiorstwo Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia ELVITA – Jaworzno III sp. z o.o.
 6. **Gamma** – Centrum Medyczne Gamma sp. z o.o.
 7. **Grupa Kapitałowa Alior Banku** – Alior Bank wraz z jednostkami zależnymi: Alior Services sp. z o.o., Alior Leasing sp. z o.o., Meritum Services ICB SA, Alior TFI SA, New Commerce Services sp. z o.o., Absource sp. z o.o., Serwis Ubezpieczeniowy sp. z o.o., Corsham sp. z o.o., RBL_VC sp. z o.o., Harberton sp. z o.o. w likwidacji, RBL_VC sp. z o.o. ASI SKA.
 8. **Grupa Kapitałowa Pekao** – Pekao wraz z jednostkami zależnymi: Pekao Bankiem Hipotecznym SA, Pekao Leasing sp. z o.o., Pekao Investment Banking SA, Pekao Faktoring sp. z o.o., Pekao TFI SA, Centrum Kart SA, Pekao Financial Services sp. z o.o., Pekao Direct sp. z o.o., Pekao Property SA w likwidacji, FPB – Media sp. z o.o. w upadłości, Pekao Funduszem Kapitałowym sp. z o.o. w likwidacji, Pekao Investment Management SA, Domem Inwestycyjnym Xelion sp. z o.o.
 9. **Harberton** – Harberton sp. z o.o. w likwidacji.
 10. **Link4** – Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA.
 11. **Pekao** – Bank Pekao SA.
 12. **Proelmed** – Przedsiębiorstwo Usług Medycznych PROELMED sp. z o.o.
 13. **PTE PZU** – Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU SA.
 14. **PZU LT GD** - UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas.
 15. **PZU CO** – PZU Centrum Operacji SA.
 16. **PZU Ukraine** – PrJSC IC PZU Ukraine.
 17. **PZU Ukraine Life** – PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance.
 18. **SU Krystynka** – Sanatorium Uzdrowskie „Krystynka” sp. z o.o.
 19. **TFI PZU SA** – Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA.
 20. **Tomma** - Tomma Diagnostyka Obrazowa SA.
 21. **TUW PZUW** – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Podsumowanie

Podstawa sporządzenia

Obowiązek ujawnienia niniejszego sprawozdania SFCR wynika z art. 412 ustawy o działalności ubezpieczeniowej implementującej wymogi Dyrektywy WII do krajowego porządku prawnego. Układ sprawozdania jest zgodny z załącznikiem XX rozporządzenia delegowanego, z zastrzeżeniem, że ujawniane są wyłącznie informacje mające zastosowanie do działalności prowadzonej przez Grupę PZU.

Sprawozdanie SFCR sporządzono zgodnie z przepisami:

- ustawy o działalności ubezpieczeniowej;
- rozporządzenia delegowanego;
- wytycznych EIOPA;
- rozporządzenia wykonawczego dotyczącego SFCR.

Wycenę aktywów, zobowiązań oraz środków własnych wykonano w oparciu o przepisy ustawy o działalności ubezpieczeniowej, rozporządzenia delegowanego oraz wytycznych EIOPA w sprawie ujmowania i wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, wytycznych EIOPA dotyczących wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz wytycznych EIOPA w sprawie klasyfikacji środków własnych z uwzględnieniem wymogów dla grup kapitałowych.

SCR obliczany jest zgodnie z art. 336 rozporządzenia delegowanego i składa się z następujących pozycji: kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego na podstawie danych skonsolidowanych zgodnie z zasadami określonymi dla formuły standardowej, proporcjonalnego udziału wymogów kapitałowych (w tym hipotetycznych) jednostek z innych sektorów finansowych, wymogu dla jednostek powiązanych niekonsolidowanych metodą pełną. Podstawowym celem SCR jest jak najpełniejsze odzwierciedlenie ryzyk związanych z prowadzoną działalnością.

O ile nie zaznaczono inaczej, wszystkie kwoty przedstawione w niniejszym sprawozdaniu wykazane są w milionach złotych.

Działalność i wyniki operacyjne Grupy PZU

Skonsolidowane aktywa Grupy PZU, na której czele stoi PZU, wynoszą wg MSSF 378 974 mln zł. Grupa PZU świadczy usługi w pięciu krajach.

Jednostki Grupy PZU są aktywne nie tylko w ubezpieczeniach na życie i majątkowych, ale także w bankowości oraz obszarze produktów inwestycyjnych, emerytalnych i usług medycznych. W ramach partnerstw strategicznych świadczą usługi assistance dla klientów indywidualnych oraz przedsiębiorstw.

Grupa PZU posiada w swojej strukturze dwa banki - Alior Bank (w Grupie PZU od 2015 roku) i Pekao (w Grupie PZU od 2017 roku).

W ramach poszczególnych pozycji wyniku operacyjnego za 2020 rok Grupa PZU odnotowała:

- spadek składki przypisanej brutto w stosunku do 2019 roku o 1,3% – do 23 866 mln zł. Dotyczył głównie ubezpieczeń komunikacyjnych – zarówno w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych, jak i masowych – i był efektem mniejszej liczby polis przy jednoczesnym spadku ich średniej ceny. Został częściowo skompensowany wyższą składką w segmentach ubezpieczeń na życie w produktach unit-linked oferowanych we współpracy z bankami oraz rozwojem portfela grupowych produktów zdrowotnych. Wzrósł ponadto przypis w ubezpieczeniach NNW i pozostałych w segmencie ubezpieczeń masowych, głównie w wyniku rozwoju sprzedaży ubezpieczeń oferowanych we współpracy z bankami Grupy PZU oraz objęcia ochroną ubezpieczeniową lekarzy i personelu medycznego na wypadek zakażenia COVID-19. Po uwzględnieniu

udziału reasekuratorów i zmiany stanu rezerwy składki składka zarobiona netto wyniosła 23 024 mln zł i była o 0,3% niższa niż w 2019 roku;

- niższe o 19,8% dochody z działalności lokacyjnej, które po uwzględnieniu kosztów odsetkowych¹ wyniosły 7 352 mln zł, podczas gdy w 2019 roku wynosiły 9 169 mln zł. Spadek dotyczył dochodów z lokat w działalności bankowej. Był spowodowany wyższymi kosztami ryzyka w związku z zawiązaniem dodatkowych rezerw kredytowych na oczekiwane straty kredytowe w Pekao i Alior Banku, obniżkami stóp procentowych, które przyczyniły się do spadku dochodów odsetkowych w bankach oraz zwiększeniem przez Pekao rezerwy na ryzyko prawne związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich. Na niższy wynik odsetkowy Alior Banku wpłynął wyrok TSUE dotyczący zwrotu części prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytów konsumenckich. Dochody z działalności inwestycyjnej, z wyłączeniem działalności bankowej² wzrosły głównie z powodu lepszego wyniku na notowanych instrumentach kapitałowych, w szczególności wyższej wyceny spółki z branży logistycznej. Pozytywny efekt częściowo zniwelowały gorsze wyniki portfeli długu zmiennokuponowego (wskutek obniżonego poziomu stóp procentowych), jak również słabsze wyniki z działalności inwestycyjnej na portfelu aktywów stanowiących pokrycie produktów inwestycyjnych. Wyniki z działalności inwestycyjnej na portfelu aktywów stanowiących pokrycie produktów inwestycyjnych nie mają wpływu na łączny wynik netto Grupy PZU, ponieważ są równoważone przez zmianę poziomu odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych netto;
- niższy poziom odszkodowań i wypłaconych świadczeń – wyniosły 15 580 mln zł, a więc o 0,7% mniej w porównaniu z 2019 rokiem. Spadek – mimo wzrostu średniej wypłaty – dotyczył w szczególności ubezpieczeń komunikacyjnych. Był efektem mniejszej częstości szkód wynikającej z ograniczeń w ruchu krajowym i międzynarodowym w związku z pandemią COVID-19. Wzrost odszkodowań i świadczeń odnotowano w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych w związku ze zwiększeniem wypłat z tytułu śmierci ubezpieczonych i współubezpieczonych w IV kwartale 2020 roku;
- niższe o 1,4% koszty akwizycji – spadły z 3 363 mln zł w 2019 roku do 3 317 mln zł. Były rezultatem mniejszych kosztów prowizji z ubezpieczeń komunikacyjnych (pochodna niższej sprzedaży w efekcie spowolnienia na rynku leasingów, presji cenowej oraz spowodowanych pandemią COVID-19 ograniczeń w dostępie klientów do agentów i oddziałów), a także spadku kosztów pośrednich;
- spadek o 0,1% kosztów administracyjnych – do 6 597 mln zł wobec 6 606 mln zł w 2019 roku. Koszty administracyjne w segmencie działalności bankowej (bez uwzględnienia korekt z tytułu wyceny aktywów i zobowiązań do wartości godziwej) spadły o 68 mln zł, a w segmentach działalności ubezpieczeniowej w Polsce zwiększyły się o 36 mln zł, co było spowodowane m.in. wzrostem kosztów osobowych związanych z presją płacową oraz wprowadzeniem w obszarze sprzedaży pakietów pomocowych w związku z pandemią COVID-19;
- wzrost ujemnego salda pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych – do 3 990 mln zł wobec 2 790 mln zł w 2019 roku. Był efektem głównie jednorazowego odpisu z tytułu utraty wartości wartości firmy powstałej w wyniku nabycia Alior Banku (746 mln zł) i Pekao (555 mln zł), odpisu aktywów powstałych w wyniku nabycia Alior Banku (tj. znaku towarowego i relacji z klientami) w kwocie 161 mln zł oraz zwiększenia z 1 134 mln zł w 2019 roku do 1 203 mln zł w 2020 roku obciążeń z tytułu podatku od instytucji finansowych (to rezultat wzrostu aktywów będących przedmiotem opodatkowania, a nie stawki podatku). Jednocześnie spadły opłaty na BFG – z 611 mln zł w 2019 roku do 541 mln zł w 2020 roku.

6 kwietnia 2020 roku agencja ratingowa S&P Global Ratings (S&P) zmieniła perspektywę ratingową PZU z „pozytywnej” na „stabilną”. Rating siły finansowej i rating kredytowy PZU pozostał na poziomie A-. Zmiana perspektywy ratingu była rezultatem pogorszenia się warunków finansowych i biznesowych w Polsce w związku z wybuchem pandemii COVID-19. W ocenie analityków agencji może to mieć wpływ na działalność Grupy PZU, w szczególności na niższą kontrybucję wyników z działalności bankowej. Jednocześnie S&P oceniła w prognozie, że sytuacja Grupy PZU pozostanie stabilna.

¹ w tym: przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, pozostałe przychody netto z inwestycji, wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji, zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych, zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej, koszty odsetkowe

² Grupa PZU z wyłączeniem danych Pekao i Alior Banku

System zarządzania

Obowiązujący w jednostkach Grupy PZU system zarządzania, w tym organizacja, jest adekwatny do skali działalności, zakresu realizowanych funkcji, skali i złożoności ryzyk i wspiera skutecznie realizację celów strategicznych oraz bieżących celów biznesowych i operacyjnych.

System zarządzania jednostek Grupy PZU obejmuje w szczególności struktury organizacyjne oraz rozwiązania formalno-procesowe wymagane przepisami prawa oraz wynikające ze specyfiki wymogów regulacyjnych wobec poszczególnych typów jednostek. Podział kompetencji w ramach struktur organizacyjnych Zarządu pomiędzy poszczególne osoby uczestniczące w zarządzaniu jednostką jest określony poprzez system regulacji wewnętrznych i pełnomocnictw.

Modelowe rozwiązania są wypracowywane i implementowane na poziomie PZU. Wdrożenie ich w jednostkach Grupy PZU następuje z uwzględnieniem skali, specyfiki i charakteru prowadzonej przez nie działalności.

System zarządzania obejmuje w szczególności rozwiązania mające na celu zapewnienie przestrzegania przez jednostki Grupy PZU wymogów regulacyjnych oraz skuteczność i wydajność operacji oraz zabezpieczenie dostępności i wiarygodności informacji finansowych i niefinansowych.

W okresie sprawozdawczym nastąpiły zmiany w składzie Zarządu PZU, Rady Nadzorczej PZU oraz nadzoru nad funkcją zgodności z przepisami. Zmiany przedstawiono w części B.1.4

Profil ryzyka

Profil ryzyka Grupy PZU wynika z Strategii Grupy PZU oraz planów finansowych i jest okresowo monitorowany i kontrolowany. Ze względu na skalę działalności ubezpieczeniowej prowadzonej przez jednostki Grupy PZU oraz poziom zainwestowanych środków najistotniejszymi ryzykami są ryzyko aktuarialne, ryzyko rynkowe oraz ryzyko związane z działalnością jednostek z innych sektorów finansowych. W ramach ostatniej pozycji najistotniejsze jest ryzyko kredytowe.

W ramach obowiązujących przepisów systemu WII, Grupa PZU wylicza SCR odpowiadający wielkości dopuszczonych środków własnych, które umożliwiają Grupie PZU pokrycie znacznych, nieprzewidzianych strat w przeciągu jednego roku, SCR ma zapewniać dostateczne zabezpieczenie interesów ubezpieczonych.

Ze względu na rodzaj działalności i istotne ryzyka, formuła standardowa, zaproponowana przez przepisy, dobrze obrazuje wymóg kapitałowy i dlatego jest stosowana przez Grupę PZU.

SCR dla Grupy PZU obejmuje m.in. ryzyka: aktuarialne, rynkowe, niewypłacalności kontrahenta i operacyjne oraz korektę z tytułu zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat. Ponadto, w wymogu kapitałowym w oddzielnej kategorii, uwzględnia się wymogi dla jednostek zależnych niepodlegających konsolidacji metodą pełną, w szczególności wymogi dla jednostek zależnych z innych niż ubezpieczeniowy sektorów finansowych.

SCR wyniósł na koniec 2020 roku 10 728 mln zł i wzrósł o 3% w stosunku do końca 2019 roku. Wzrost wynika w głównej mierze ze wzrostu ryzyka aktuarialnego i ryzyka rynkowego.

Wzrost ryzyka aktuarialnego majątkowego wynikał w głównej mierze ze wzrostu wymogu kapitałowego w podmodule ryzyka katastroficznego. Ponadto zanotowano wzrost ryzyka aktuarialnego życiowego spowodowany m. in. zmianą założeń statystycznych w wyniku pandemii COVID-19 oraz zmianą krzywej stóp procentowych w PLN publikowanej przez EIOPA.

Wzrost wymogu kapitałowego dla ryzyka rynkowego był głównie konsekwencją wzrostu wymogów kapitałowych w podmodule ryzyka cen nieruchomości w wyniku wzrostu wartości wyceny nieruchomości.

Wycena dla celów wypłacalności

Grupa PZU wycenia aktywa i zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności w wartości godziwej. Wartość godziwą ustala się według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań. W przypadku braku aktywnego rynku, zastosowane zostały alternatywne metody wyceny spośród trzech dopuszczonych przepisami systemu WII: rynkowej, dochodowej lub kosztowej.

Najistotniejsze grupy aktywów według bilansu ekonomicznego Grupy PZU to: dłużne papiery wartościowe, udziały w jednostkach powiązanych, aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, pożyczki, depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych, nieruchomości.

Główne różnice w wycenie ww. aktywów w stosunku do wyceny w sprawozdaniu finansowym wg MSSF dotyczą dłużnych papierów wartościowych i pożyczek. Różnice te wynikają przede wszystkim z faktu, że w bilansie ekonomicznym ww. aktywa wycenione są w wartości godziwej, natomiast w sprawozdaniu finansowym wg MSSF stosowane są metody wyceny oparte na koszcie historycznym.

Udziały w jednostkach powiązanych w bilansie ekonomicznym wycenia się metodą proporcjonalnego udziału w funduszach własnych tych jednostek, obliczonych zgodnie z odpowiednimi zasadami sektorowymi (instytucje kredytowe, spółki zarządzające przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe oraz nieregulowane jednostki prowadzące działalność finansową), skorygowaną metodą praw własności (udziały w jednostkach powiązanych, nienotowanych na aktywnych rynkach) lub alternatywną metodą wyceny (dla jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania).

Najistotniejsze grupy zobowiązań według bilansu ekonomicznego Grupy PZU to: rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, zobowiązania podporządkowane, rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz pozostałe zobowiązania.

W przypadku zobowiązań podporządkowanych różnica wyceny pomiędzy wartością wg MSSF a wyceną dla celów wypłacalności wynika z różnej metody wyceny – wg MSSF w zamortyzowanym koszcie, a dla celów bilansu ekonomicznego w wartości godziwej lecz bez korygowania własnego spreadu kredytowego z dnia powstania zobowiązania.

Grupa PZU wycenia rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w wartości, której inny zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji (zakład odniesienia) mógłby zgodnie z oczekiwaniami zażądać za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz wywiązanie się z nich. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe składają się z najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka, zgodnie z art. 225 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

W okresie sprawozdawczym nie zaszły istotne zmiany w sposobie wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

W zakresie wyceny najlepszego oszacowania istotne zmiany założeń, przyjętych w ramach obliczeń w 2020 roku, w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego, dotyczyły założeń ekonomicznych oraz innych niż ekonomiczne. W zakresie zmian założeń ekonomicznych główną zmianą była zmiana stóp dyskonta, w przypadku założeń innych niż ekonomiczne zmiany dotyczyły przede wszystkim ubezpieczeń na życie i odnosiły się do założeń o śmiertelności (istotny wzrost związany z pandemią COVID-19), kosztów, wypadkowości i rezygnacji.

Zarządzanie kapitałem

Celem polityki kapitałowej i dywidendowej Grupy PZU jest koncentracja na stopie zwrotu dla akcjonariuszy poprzez efektywne zarządzanie kapitałem, przy zachowaniu poziomu bezpieczeństwa i utrzymaniu zasobów kapitałowych na cele strategicznego rozwoju poprzez akwizycje.

W 2020 roku Grupa PZU spełniała wymogi wypłacalności i posiadała dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności. Na 31 grudnia 2020 roku SCR dla Grupy PZU wynosił 10 728 mln zł, a dopuszczone środki własne na pokrycie SCR wyniosły 25 275 mln zł, w tym podstawowe środki własne w kategorii 1 – 22 001 mln zł oraz kategorii 2 – 3 274 mln zł, co zapewniało współczynnik pokrycia SCR dopuszczonymi środkami własnymi na poziomie 236%. Współczynnik ten był niższy niż na 31 grudnia 2019 roku o 9 p.p. MCR wynosił 3 780 mln zł, a dopuszczone środki własne na pokrycie MCR wyniosły 15 557 mln zł, w tym podstawowe środki własne zaliczone do kategorii 1 – 14 801 mln zł oraz kategorii 2 – 756 mln zł, co zapewniało współczynnik pokrycia MCR dopuszczonymi środkami własnymi na poziomie 412% (o 9 p.p. mniej niż na 31 grudnia 2019 roku).

Spadek dopuszczonych środków własnych w stosunku do 2019 roku wyniósł 192 mln zł (o 1%) i jest wynikiem wzrostu nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, skompensowanego planowaną wypłatą dywidendy za lata 2019 – 2020, opisaną w punkcie E.1.2.

SCR w 2020 roku wzrósł o 3% w stosunku do 2019 roku, co wynikało w głównej mierze ze wzrostu ryzyka aktuarialnego i ryzyka rynkowego. MCR spadł o 2% w stosunku do 2019 roku. Był on spowodowany spadkiem minimalnego wymogu kapitałowego w PZU wynikającym ze zmniejszenia wymogu kapitałowego tej jednostki.

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1. Działalność

A.1.1. Nazwa i forma prawna

Jednostką dominującą w Grupie PZU jest PZU, Al. Jana Pawła II 24, 00-133 Warszawa.

PZU jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla Miasta Stołecznego Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000009831.

A.1.2. Organ nadzoru sprawujący nadzór nad Grupą PZU

Organ nadzoru odpowiedzialny za nadzór finansowy nad Grupą PZU:

Komisja Nadzoru Finansowego, ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa.

A.1.3. Biegły rewident Grupy PZU

Justyna Zań, nr w rejestrze 12750, działający w imieniu firmy audytorskiej KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., nr 3546 na liście prowadzonej przez Polska Agencję Nadzoru Audytowego, ul. Inflancka 4A, 00-189 Warszawa, Polska.

A.1.4. Udziałowcy posiadający znaczne pakiety akcji PZU

Na 31 grudnia 2020 roku akcjonariat PZU prezentował się następująco:

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Liczba akcji oraz głosów na Walnym Zgromadzeniu	Procent udziału w kapitale podstawowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
1	Skarb Państwa	295 217 300	34,1875%
2	Fundusze zarządzane przez Nationale Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna ¹⁾	44 260 638	5,1256%
3	Pozostali akcjonariusze	524 045 062	60,6869%
Razem		863 523 000	100,0000%

¹⁾ Na podstawie zawiadomienia Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. z dnia 28 grudnia 2020 roku.

A.1.5. Prawna struktura Grupy PZU

Strukturę kapitałową Grupy PZU według stanu na 31 grudnia 2020 roku zaprezentowano w załączniku nr 1 do sprawozdania SFCR.

Informację na temat wszystkich jednostek Grupy PZU przedstawiono w formularzu S.32.01.22 stanowiącym załącznik nr 2 do sprawozdania SFCR.

A.1.6. Istotne linie biznesowe Grupy PZU oraz istotne obszary geograficzne, na których Grupa PZU prowadzi działalność

Na czele Grupy PZU stoi PZU, którego tradycje sięgają 1803 roku, kiedy powstało pierwsze na ziemiach polskich towarzystwo ubezpieczeniowe. Skonsolidowane aktywa Grupy PZU wg MSSF wynoszą 378 974 mln zł. Grupa PZU świadczy usługi w pięciu krajach. Jednostki Grupy PZU są aktywne nie tylko w ubezpieczeniach na życie i majątkowych, ale także w bankowości, obszarze produktów inwestycyjnych, emerytalnych i ochrony zdrowia.

Od ponad 200 lat tym, co stanowi tożsamość Grupy PZU jest działalność ubezpieczeniowa, która koncentruje się na zapewnieniu spokoju i poczucia bezpieczeństwa ubezpieczonym, poprzez oferowanie kompleksowej ochrony ubezpieczeniowej we wszystkich najważniejszych dziedzinach życia prywatnego, publicznego i gospodarczego. Jednostki Grupy PZU, które oferują ubezpieczenia w Polsce to: PZU, Link4 i TUV PZUW (ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe) oraz PZU Życie (ubezpieczenia na życie).

PZU oferuje szeroki zakres ubezpieczeniowych produktów majątkowych i osobowych, zarówno na terenie Polski, jak i poza jej granicami, w tym ubezpieczenia komunikacyjne, majątkowe, osobowe, rolne oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Na koniec 2020 roku najistotniejszą grupę produktów stanowią ubezpieczenia komunikacyjne, zarówno pod względem liczby umów ubezpieczenia, jak również udziału składki w łącznej wartości składki przypisanej brutto.

Grupa PZU działa w Polsce pod dwiema markami: bardziej tradycyjną - marką PZU i skierowaną do klientów preferujących kanały sprzedaży elektronicznej - marką Link4. Będąc pierwszą firmą na rynku ubezpieczeniowym w Polsce sprzedającą produkty przez telefon, Link4 wciąż pozostaje jednym z liderów ubezpieczeń direct, rozszerzając swoją działalność o współpracę z multiagencjami, bankami oraz partnerami strategicznymi. Link4 oferuje szeroki zakres ubezpieczeniowych produktów majątkowych i osobowych, w tym ubezpieczenia komunikacyjne, mieszkaniowe, turystyczne oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

TUV PZUW oferuje swoim klientom elastyczne programy ubezpieczeniowe, dopasowane do potrzeb ubezpieczonych pod względem zakresu i kosztów ochrony. Sprzedaje i obsługuje ubezpieczenia gospodarcze dla różnych branż, koncentrując się na współpracy z dużymi podmiotami gospodarczymi, podmiotami medycznymi (szpitale i przychodnie), kościelnymi oraz jednostkami samorządu terytorialnego.

W ramach Grupy PZU działalnością na polskim rynku ubezpieczeń na życie zajmuje się PZU Życie, oferując szeroki zakres ubezpieczeniowych produktów na życie, które do celów zarządczych raportowane i analizowane są w podziale na trzy segmenty: ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane, ubezpieczenia indywidualne oraz kontrakty inwestycyjne.

Dynamicznie rozwijając portfel oferowanych produktów i usług, łącznie PZU, Link4, TUV PZUW utrzymują pozycję lidera polskiego rynku ubezpieczeń majątkowych (33,4% udziału w rynku) i ubezpieczeń na życie (45,3% – udział PZU Życie w segmencie składki płaconej okresowo) - dane na koniec 2020 roku.³

Poza Polską Grupa PZU świadczy usługi ubezpieczeniowe poprzez spółki: Lietuvos Draudimas AB (Litwa), PZU Kindlustus (oddział Lietuvos Draudimas AB w Estonii), PZU LT GD (w zakresie ubezpieczeń na życie, Litwa), AAS Balta (Łotwa), PZU Ukraine (w zakresie ubezpieczeń majątkowych i osobowych) oraz PZU Ukraine Life. W 2020 roku Grupa PZU zajęła pierwsze miejsce pod względem składki przypisanej na rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych na Litwie i na Łotwie (spółki grupy VIG traktowane osobno)⁴.

Grupa PZU posiada w swojej strukturze dwa banki - Alior Bank (od 2015 roku) i Pekao (od 2017 roku), odgrywające ważną rolę na krajowym rynku finansowym.

Pekao założono w 1929 roku. To uniwersalny bank komercyjny, oferujący pełen zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych, prowadzący działalność głównie w Polsce.

³ Zgodnie z KNF, Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 4/2020; tzn. rynek oraz udziały w rynku z uwzględnieniem reasekuracji czynnej PZU wobec Link4 i TUV PZUW.

⁴ Na podstawie danych udostępnionych przez organy nadzoru na Litwie (<https://www.lb.lt/lt/draudikai-veiklos-rodikliai#ex-1-2>) i Łotwie (<https://www.fktk.lv/en/statistics/insurance/public-quarterly-reports-by-insurers/>)

Alior Bank jest uniwersalnym bankiem depozytowo – kredytowym, który powstał w 2008 roku jako start-up. Alior Bank w swojej działalności łączy zasady tradycyjnej bankowości z innowacyjnymi rozwiązaniami, dzięki którym wyznacza nowe trendy w usługach finansowych.

Współpraca z bankami otworzyła Grupie PZU ogromne możliwości rozwoju, szczególnie w zakresie integracji i koncentracji usług wokół klienta na każdym etapie jego rozwoju osobistego i zawodowego. Współpraca w ramach segmentu bankowego stanowi dla PZU dodatkową płaszczyznę do budowania trwałych relacji z klientami.

W ramach obszarów komplementarnych do działalności ubezpieczeniowej, Grupa PZU oferuje pod marką PZU Inwestycje szeroki wachlarz produktów inwestycyjnych – otwartych i zamkniętych funduszy inwestycyjnych, jak i produktów emerytalnych - otwarty fundusz emerytalny, indywidualne konta emerytalne, indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego z dobrowolnym funduszem emerytalnym, pracownicze programy emerytalne. TFI PZU SA prowadzi również działalność lokacyjną w zakresie środków własnych Grupy PZU.

W dążeniu do coraz lepszego i pełniejszego zaspokajania potrzeb klientów Grupa PZU intensywnie rozwija segment ubezpieczeń zdrowotnych, wraz z towarzyszącymi usługami opieki medycznej, pod marką PZU Zdrowie. Obszar zdrowia obejmuje trzy rodzaje działań:

- sprzedaż produktów zdrowotnych w formie ubezpieczeń (ubezpieczenia na życie i zdrowie oraz ubezpieczenia zdrowotne majątkowe i pozostałe osobowe)
- sprzedaż produktów pozaubezpieczeniowych (medycyna pracy, abonamenty medyczne, partnerstwa i programy profilaktyczne);
- budowę własnej infrastruktury medycznej o jednolitym standardzie (placówek medycznych i rozwiązań obsługi pacjenta) w celu zapewnienia jak najlepszego dostępu do świadczonych usług medycznych i realizacji celów przychodowych.

Szczegółowe informacje na temat składek, odszkodowań i świadczeń oraz kosztów w podziale na linie biznesowe w systemie WII i według kraju zawierają formularze QRT S.05.01.02 oraz S.05.02.01, stanowiące odpowiednio załączniki nr 3 i 4 do sprawozdania SFCR.

A.1.7. Wszelkie istotne zdarzenia gospodarcze i inne, które miały miejsce w okresie sprawozdawczym i które wywarły istotny wpływ na Grupę PZU

A.1.7.1. Pandemia COVID-19

PZU posiadał Plany Ciągłości Działania, które nie przewidywały scenariusza epidemii w postaci COVID-19. Po ogłoszeniu 25 lutego 2020 roku sytuacji kryzysowej w PZU, działaniami Sztabu Kryzysowego uzupełniono plany awaryjne m.in.: w zakresie przechodzenia w tryb pracy zdalnej oraz jej wykonywania, poziomów reagowania w przypadku zagrożenia epidemiologicznego w PZU. Jednocześnie wykonano działania w zakresie rozbudowy, rekonfiguracji i zwielokrotnienia pojemności środowiska VPN oraz zmian rozwojowych w systemach informatycznych przy zachowaniu ciągłości działania oraz zabezpieczeniu interesów klientów objętych ochroną ubezpieczeniową.

Procesy sprzedażowe, obsługi umów oraz szkód dostosowano tak, aby zapewnić ciągłość działania i jednocześnie bezpieczną obsługę klientów.

Mimo kryzysowej sytuacji w żadnej ze spółek Grupy PZU nie doszło do istotnych zakłóceń związanych z przerwaniem ciągłości działania i obsługą klientów.

Na dzień podpisania sprawozdania SFCR nie stwierdzono istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę PZU w okresie 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Przyjmując to założenie, Zarząd PZU uwzględnił w swojej ocenie wpływ czynników obarczonych niepewnością, a w szczególności pandemii COVID-19 na sytuację makroekonomiczną i własną działalność, w tym wycenę najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, sytuację płynnościową oraz adekwatność kapitałową.

A.1.7.2. Podział zysku

W odniesieniu do podziału zysku za 2019 rok i za lata poprzednie, podziałowi podlega wyłącznie zysk wykazany w jednostkowym sprawozdaniu finansowym PZU sporządzonym zgodnie z PSR.

26 maja 2020 roku ZWZ PZU dokonało podziału zysku netto PZU za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku, w kwocie 2 651 mln zł przeznaczając:

- 2 644 mln zł na kapitał zapasowy;
- 7 mln zł na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Proponowany podział zysku był zgodny ze stanowiskiem KNF wyrażonym w piśmie z 26 marca 2020 roku, skierowanym do zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, w którym KNF wskazywał, iż mając na uwadze sytuację, związaną z ogłoszonym w Polsce stanem epidemii oraz możliwymi dalszymi negatywnymi konsekwencjami gospodarczymi tego stanu, jak również ich spodziewanym wpływem na sektor ubezpieczeniowy, organ nadzoru oczekiwał, że zakłady ubezpieczeń, niezależnie od wszelkich podjętych już w tym zakresie działań, zatrzymają całość wypracowanego w poprzednich latach zysku. KNF podkreśliła ponadto, że wskazane jest niepodejmowanie przez zakłady, bez uzgodnienia z nadzorem, innych działań, w szczególności pozostających poza zakresem bieżącej działalności biznesowej i operacyjnej, mogących skutkować osłabieniem bazy kapitałowej.

Informacje o propozycji podziału zysku netto PZU za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku zaprezentowano w punkcie E.1.2.

A.1.7.3. Transakcje przejęcia

Ruch

3 czerwca 2020 roku Harberton, którego jedynym udziałowcem jest Alior Bank i Lurena Investments B.V., z siedzibą w Holandii, zawarły umowę sprzedaży akcji, na podstawie której Harberton nabył 108.824.007 akcji RUCH, stanowiących łącznie 100% kapitału zakładowego, za cenę 1,00 złoty. Akcje RUCH nabyto w wyniku procesu restrukturyzacji tego podmiotu.

Od dnia objęcia kontroli, tj. od 3 czerwca 2020 roku, Grupa PZU objęła RUCH konsolidacją metodą pełną.

9 listopada 2020 roku nastąpiło prawomocne stwierdzenie wykonania przyspieszonych postępowań układowych.

24 listopada 2020 roku Walne Zgromadzenie akcjonariuszy RUCH podjęło uchwałę w sprawie obniżenia (w wyniku umorzenia dotychczasowych akcji) i podwyższenia (w wyniku emisji nowych akcji) kapitału zakładowego RUCH, wyłączenia prawa poboru oraz zmiany statutu RUCH, co oznaczało umorzenie akcji RUCH posiadanych przez Harberton. Jednocześnie nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego i objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym RUCH – zgodnie z Umową inwestycyjną przez:

- PKN Orlen – 65,0%;
- PZU – 14,5%;
- PZU Życie – 14,5%;
- Alior Bank – 6,0%.

24 listopada 2020 roku Harberton udzielił na rzecz PKN Orlen nieodwołalnego pełnomocnictwa do wykonywania prawa głosu z pozostałych 100 000 akcji RUCH, obowiązującego do momentu rejestracji przez sąd czynności z 24 listopada 2020 roku.

23 grudnia 2020 roku Sąd Rejonowy XIV Wydział Gospodarczy KRS dokonał rejestracji wniosku RUCH w zakresie obniżenia oraz jednoczesnego podwyższenia kapitału zakładowego, w wyniku czego Harberton przestał być większościowym akcjonariuszem RUCH. W związku z powyższym Grupa PZU utraciła kontrolę nad RUCH i została znaczącym inwestorem, a RUCH – jednostką stowarzyszoną z Grupą PZU, w której posiada ona 35% głosów na walnym zgromadzeniu.

W związku z utratą kontroli, od 23 grudnia 2020 roku Grupa PZU zaprzestała konsolidacji RUCH i rozpoczęła wycenę metodą praw własności.

Harberton

19 lutego 2020 roku Alior Bank nabył 100 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy, stanowiących 100% udziałów w spółce Harberton sp. z o.o. od Blackstone sp. z o.o. Holdings sp.k.

1 lutego 2021 roku spółkę postawiono w stan likwidacji.

A.1.8. Uproszczony schemat struktury organizacyjnej PZU

Schemat struktury organizacyjnej PZU stanowi załącznik nr 5 do sprawozdania SFCR.

A.2. Wynik z działalności operacyjnej

Składki, odszkodowania oraz koszty w podziale na linie biznesowe przedstawia formularz QRT S.05.01.02 stanowiący załącznik nr 3 do sprawozdania SFCR.

Wszystkie informacje zaprezentowane w tym rozdziale są zgodne z MSSF, za wyjątkiem informacji o składkach, zaprezentowanej w części A.2.2.1, ujawnionych spójnie z informacją o segmentach zawartą w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, sporządzaną zgodnie z lokalnymi standardami rachunkowości obowiązującymi w kraju siedziby danej spółki.

A.2.1. Główne czynniki mające wpływ na osiągnięty wynik operacyjny Grupy PZU

Zysk z działalności operacyjnej za 2020 rok wyniósł 4 058 mln zł i był niższy o 42,7% (3 026 mln zł) w stosunku do wyniku za 2019 rok.

Na wysokość zysku z działalności operacyjnej miały w szczególności wpływ:

- niższe wyniki związane z działalnością bankową, o których zdecydowały: jednorazowy efekt odpisu z tytułu utraty wartości wartości firmy powstałej w wyniku nabycia Alior Banku (746 mln zł) i Banku Pekao (555 mln zł), odpis aktywów powstałych w wyniku nabycia Alior Banku (tj. znaku towarowego i relacji z klientami) w kwocie 161 mln zł, wyższe koszty ryzyka w związku z zawiązaniem dodatkowych rezerw na oczekiwane straty kredytowe z powodu pandemii COVID-19, obniżki stóp procentowych, które przyczyniły się do spadku dochodów odsetkowych w bankach oraz zwiększenie w IV kwartale 2020 roku rezerw na ryzyko prawne związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich w Pekao;
- spadek składki przypisanej brutto o 1,3% rok do roku – wynikający z niższej składki z ubezpieczeń komunikacyjnych (w ubezpieczeniach majątkowych), będącej rezultatem przedłużającej się pandemii COVID-19, częściowo skompensowany rosnącą sprzedażą produktów unit-linked oferowanych we współpracy z bankami i rozwojem portfela grupowych produktów zdrowotnych (w ubezpieczeniach na życie);
- niższa rentowność w ubezpieczeniach grupowych i indywidualnie kontynuowanych, przy rosnącym portfelu ubezpieczeń zdrowotnych, będąca rezultatem wzrostu wypłat świadczeń związanych ze zgonami w IV kwartale 2020 roku;
- spadek wyniku w ubezpieczeniach indywidualnych będący wypadkową niższego wyniku na wygasającym portfelu produktu rentowego skompensowanego zmniejszeniem kosztów akwizycji dla produktów unit-linked oraz dalszym rozwojem produktów ochronnych w kanale bankowym i terminowych sprzedawanych w sieci własnej;
- niższy wynik na ubezpieczeniach w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych, będący wypadkową wyższej szkodowości portfela ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej ogólnej oraz różnych ryzyk finansowych przy jednoczesnym spadku sprzedaży głównie ubezpieczeń komunikacyjnych;
- wzrost rentowności w segmencie ubezpieczeń masowych będący efektem niższej szkodowości w ubezpieczeniach komunikacyjnych (ze względu na mniejszą częstość szkód);

- wyższy wynik na notowanych instrumentach kapitałowych, głównie ze względu na wzrost wyceny spółki z branży logistycznej.

Podstawowe wielkości wyniku operacyjnego Grupy PZU (mln zł)	2020	2019 (przekształcone) ⁵
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	23 866	24 191
Składki zarobione netto	23 024	23 090
Przychody netto z tytułu prowizji i opłat	3 166	3 279
Wynik netto na działalności inwestycyjnej	8 486	11 298
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(15 580)	(15 695)
Koszty akwizycji	(3 317)	(3 363)
Koszty administracyjne	(6 597)	(6 606)
Koszty odsetkowe	(1 134)	(2 129)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(3 990)	(2 790)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	4 058	7 084

A.2.2. Przychody

A.2.2.1. Składki

W 2020 roku Grupa PZU zebrała składki brutto o wartości 23 866 mln zł, czyli o 1,3% (325 mln zł) mniej niż w 2019 roku. Na zmianę przypisu składki brutto (z wyłączeniem składki między segmentami) największy wpływ miały:

- spadek o 302 mln zł (-9,3%, do poziomu 2 962 mln zł) przypisu składki w segmencie klienta korporacyjnego – dotyczył przede wszystkim ubezpieczeń komunikacyjnych oferowanych zarówno firmom leasingowym, jak i flotowych; był efektem mniejszej liczby zawieranych polis i spadku ich średniej ceny, na co wpływ oprócz pandemii COVID-19 miała utrzymująca się na rynku presja cenowa;
- spadek o 132 mln zł (-1,3% r/r, do poziomu 10 200 mln zł) sprzedaży w segmencie klienta masowego w Polsce – dotyczył zwłaszcza ubezpieczeń komunikacyjnych, został częściowo zniwelowany wzrostem przypisu składki w ubezpieczeniach NNN i pozostałych, głównie w wyniku rozwoju sprzedaży ubezpieczeń oferowanych we współpracy z bankami Grupy PZU oraz objęcia ochroną ubezpieczeniową lekarzy i personelu medycznego na wypadek zakażenia COVID-19;
- spadek o 63 mln zł (-3,1% r/r, do poziomu 1 985 mln zł) sprzedaży w spółkach zagranicznych, będący efektem przede wszystkim słabszej sprzedaży polis komunikacyjnych i turystycznych zarówno w krajach bałtyckich, jak i na Ukrainie z powodu obostrzeń związanych z pandemią COVID-19;
- wzrost o 41 mln zł (+0,6% r/r, do poziomu 7 007 mln zł) sprzedaży ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych – w szczególności zdrowotnych, zawieranych w formie grupowej lub kontynuowanej oraz aktywnej dosprzedaży innych ubezpieczeń dodatkowych w produktach indywidualnie kontynuowanych;
- wzrost o 131 mln zł (+8,3% r/r, do poziomu 1 712 mln zł) przypisu składki w segmencie ubezpieczeń indywidualnych, głównie w związku z rozwojem sprzedaży produktów unit-linked oferowanych we współpracy z bankami oraz stale rosnącym przypisem składki produktów ochronnych o charakterze kapitałowym i terminowym oferowanych w kanałach własnych.

⁵ Informacje o przekształceniu danych za 2019 rok zaprezentowano w punkcie 5.4. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku sporządzonego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej.

Przypis składki brutto (na zewnątrz) z segmentu ubezpieczeń (mln zł), lokalne standardy rachunkowości	2020	2019
RAZEM	23 866	24 191
Razem ubezpieczenia majątkowe i osobowe – Polska (składka przypisana na zewnątrz)	13 162	13 596
Ubezpieczenia masowe Polska	10 200	10 332
OC komunikacyjne	4 205	4 383
AC komunikacyjne	2 513	2 572
Inne produkty	3 482	3 377
Ubezpieczenia korporacyjne Polska	2 962	3 264
OC komunikacyjne	677	814
AC komunikacyjne	669	827
Inne produkty	1 616	1 623
Razem ubezpieczenia na życie - Polska	8 719	8 547
Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane - Polska	7 007	6 966
Ubezpieczenia indywidualne - Polska	1 712	1 581
Razem ubezpieczenia majątkowe i osobowe - kraje bałtyckie i Ukraina	1 827	1 897
Kraje bałtyckie	1 613	1 641
Ukraina	214	256
Razem ubezpieczenia na życie - kraje bałtyckie i Ukraina	158	151
Kraje bałtyckie	81	72
Ukraina	77	79

A.2.2.2. Przychody netto z tytułu prowizji i opłat

W 2020 roku przychody netto z tytułu prowizji i opłat wyniosły 3 166 mln zł i były o 113 mln zł, a więc o 3,4% niższe niż w poprzednim roku. Zdecydowały o tym głównie wyższe koszty prowizyjne w działalności bankowej.

Na wysokość przychodów złożyły się głównie:

- przychody netto z tytułu prowizji i opłat w działalności bankowej – w wysokości 2 522 mln zł, niższe o 81 mln zł, a więc 3,1% w stosunku do poprzedniego roku, zawierały głównie: prowizje maklerskie, przychody i koszty związane z obsługą rachunków bankowych oraz kart płatniczych i kredytowych, a także wynagrodzenie z tytułu pośrednictwa sprzedaży ubezpieczeń;
- przychody z tytułu zarządzania aktywami OFE – w wysokości 130 mln zł, niższe o 13 mln zł, a więc 9,1%, w stosunku do poprzedniego roku; przyczyną spadku był brak przychodów z rachunku rezerwowego i niższe przychody z wynagrodzenia za zarządzanie;
- przychody i opłaty od funduszy i towarzystw funduszy inwestycyjnych – w wysokości 509 mln zł, niższe o 19 mln zł, a więc o 3,6%, w stosunku do 2019 roku.

A.2.3. Koszty

A.2.3.1. Odszkodowania i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Odszkodowania i świadczenia netto (z uwzględnieniem zmiany stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych) osiągnęły w 2020 roku wartość 15 580 mln zł i były o 0,7% niższe niż w poprzednim roku. Na zmianę wpłynęły przede wszystkim:

- niższy poziom odszkodowań i świadczeń w ubezpieczeniach komunikacyjnych w obu segmentach ubezpieczeń majątkowych i osobowych w Polsce – mimo wzrostu średniej wypłaty o spadku odszkodowań i świadczeń zdecydowała mniejsza częstość szkód wynikająca z ograniczeń w ruchu z powodu pandemii COVID-19;
- wzrost świadczeń z tytułu śmierci ubezpieczonych i współubezpieczonych w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych – wynikający ze wzrostu śmiertelności w całej populacji, zwłaszcza w IV kwartale 2020 roku;

- wzrost szkodowości w ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej ogólnej oraz różnych ryzyk finansowych w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych, będący rezultatem większej szkodowości w ubezpieczeniach podmiotów medycznych;
- wyższa liczba szkód, w ubezpieczeniach pozakomunikacyjnych, w tym od ognia i innych szkód rzeczowych, powodowanych przez zjawiska atmosferyczne, zwłaszcza na przełomie II i III kwartału 2020 roku.

A.2.3.2. Koszty akwizycji i administracyjne

Koszty akwizycji zmniejszyły się w 2020 roku o 46 mln zł w stosunku do poprzedniego roku, a więc o 1,4% i wyniosły 3 317 mln zł. Spadek był rezultatem niższych kosztów prowizji z ubezpieczeń komunikacyjnych, na co wpływ miały: mniejsza sprzedaż w efekcie spowolnienia na rynku leasingów, presja cenowa oraz spowodowane pandemią COVID-19 ograniczenia w dostępie klientów do agentów i oddziałów. Dodatkowym czynnikiem był spadek kosztów pośrednich.

Koszty administracyjne Grupy PZU wyniosły w 2020 roku 6 597 mln zł wobec 6 606 mln zł rok wcześniej, a więc były o 9 mln zł niższe. W segmencie działalności bankowej (bez uwzględnienia korekt z tytułu wyceny aktywów i zobowiązań do wartości godziwej) spadły o 68 mln zł w związku z utrzymaniem dyscypliny kosztowej w Pekao i Alior Banku. W segmentach działalności ubezpieczeniowej w Polsce wzrosły o 36 mln zł, m.in. ze względu na utrzymującą się presję płacową oraz wprowadzenie w związku z pandemią COVID-19 pakietów pomocowych w obszarze sprzedaży.

A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

A.3.1. Wynik netto na działalności inwestycyjnej i koszty odsetkowe

W 2020 roku wynik netto działalności inwestycyjnej⁶ z uwzględnieniem kosztów odsetkowych, bez Pekao i Alior Banku, wyniósł 2 044 mln zł i był wyższy niż w ubiegłym roku o 49 mln zł.

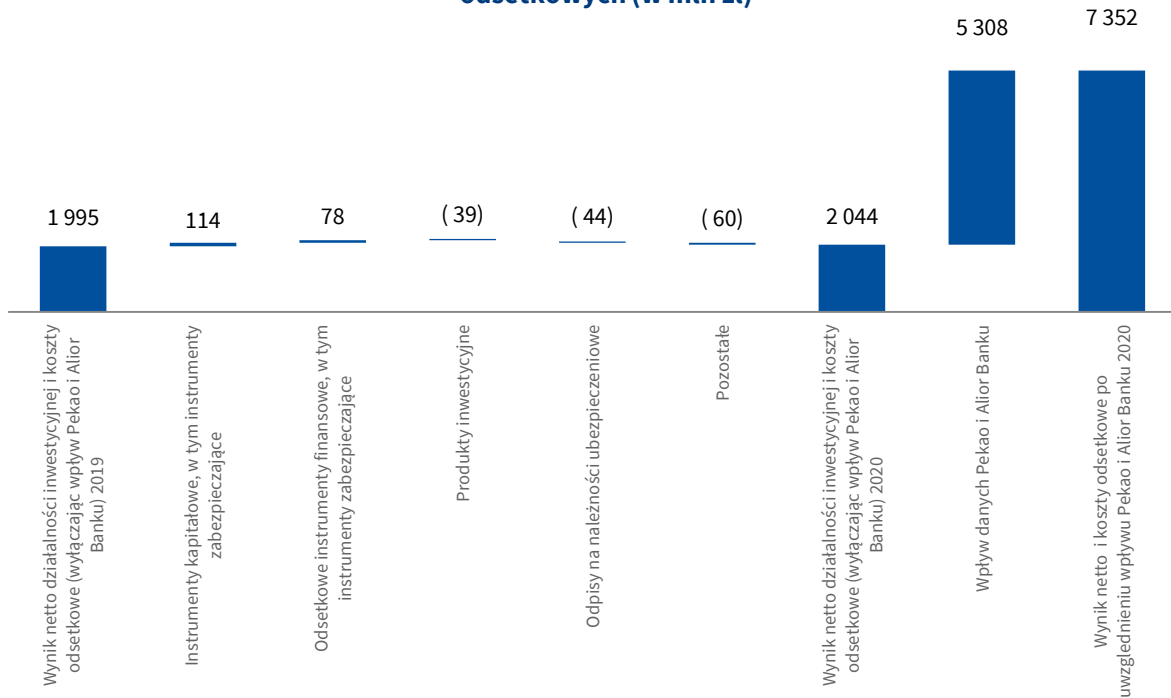
Następujące czynniki miały wpływ na osiągnięte dochody:

- wyższy wynik na notowanych instrumentach kapitałowych, głównie ze względu na wzrost wyceny spółki z branży logistycznej;
- sprzedaż części polskich obligacji stałokuponowych z portfela wycenianego w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz przeniesienie do rachunku wyników wyceny ujmowanej dotychczas w kapitale;
- naliczenie dodatnich różnic kursowych od portfeli wycenianych w euro, stanowiących pokrycie zobowiązań ubezpieczeniowych w euro, których wycena jest wykazywana poprzez zmianę poziomu odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych netto.

Wzrosty zostały częściowo zniwelowane niższymi wynikami portfeli długu zmiennokuponowego wskutek obniżenia stóp procentowych oraz przedpłat, jak również słabszymi wynikami z działalności inwestycyjnej na portfelu aktywów stanowiących pokrycie produktów inwestycyjnych. Same wyniki z działalności inwestycyjnej na portfelu aktywów stanowiących pokrycie produktów inwestycyjnych nie mają wpływu na łączny wynik netto Grupy PZU, ponieważ są równoważone przez zmianę poziomu odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych netto.

⁶ Wynik netto działalności inwestycyjnej obejmuje przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, pozostałe przychody netto z inwestycji, wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji, zmianę wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych, zmianę netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej.

Zmiana wyniku netto działalności inwestycyjnej po uwzględnieniu kosztów odsetkowych (w mln zł)

A.3.2. Sekurytyzacja

Alior Bank posiada umowę z dnia 7 grudnia 2018 roku o objęcie sekurytyzacją syntetyczną portfela kredytów biznesowych do wartości 1 500 mln zł zawartą z Europejskim Funduszem Inwestycyjnym (EFI) oraz Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) jako kontrgwarantem.

A.4. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych

Saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zarówno w 2020 roku, jak i w 2019 roku było ujemne i wyniosło odpowiednio 3 990 mln zł oraz 2 790 mln zł. Miały na to wpływ następujące czynniki:

- jednorazowy odpis z tytułu utraty wartości firmy powstałej w wyniku nabycia Alior Banku – w wysokości 746 mln zł i Pekao – w wysokości 555 mln zł;
- jednorazowy odpis aktywów powstałych w wyniku nabycia Alior Banku (tj. znaku towarowego i relacji z klientami) w kwocie 161 mln zł;
- mniejsze opłaty na BFG – które spadły z 611 mln zł w 2019 roku do 541 mln zł w 2020 roku ze względu na niższą składkę na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków;
- większe obciążenie podatkiem od instytucji finansowych – które wzrosło dla Grupy PZU (działalności ubezpieczeniowej i bankowej łącznie) z 1 134 mln zł w 2019 roku do 1 203 mln zł w 2020 roku, co było w szczególności efektem wyższego obciążenia działalności bankowej ze względu na wzrost aktywów będących podstawą opodatkowania (stawka podatku bankowego nie uległa zmianie);
- rozwiązanie rezerwy z 2019 roku w wysokości 89 mln zł w związku z obniżeniem ryzyka podatkowego w PZU Finance AB (publ.);

- niższe o 60 mln zł koszty amortyzacji wartości niematerialnych nabytych w transakcjach przejęcia spółek;
- rozwiązanie rezerwy w wysokości 57 mln zł na karę nałożoną na PZU decyzją prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 30 grudnia 2011 roku.

A.5. Wszelkie inne informacje

A.5.1. Opis struktury prawnej oraz zarządczej i organizacyjnej Grupy PZU, w tym opis wszystkich jednostek zależnych, znaczących podmiotów powiązanych w rozumieniu art. 256a dyrektywy WII oraz istotnych oddziałów w rozumieniu art. 354 ust. 1 rozporządzenia delegowanego

Opis struktury prawnej Grupy PZU przedstawia schemat stanowiący załącznik nr 1 do sprawozdania SFCR. Sposób zarządzania i organizacji Grupy PZU opisano w części B.1. Informację na temat wszystkich jednostek Grupy PZU przedstawiono w formularzu S.32.01.22, stanowiącym załącznik nr 2 do sprawozdania SFCR.

A.5.2. Istotne transakcje z jednostkami powiązanymi kapitałowo

A.5.2.1. Wypłata dywidendy PZU Życie

22 maja 2020 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU Życie podjęło uchwałę w sprawie wypłaty dywidendy jednemu akcjonariuszowi PZU w wysokości 1 331 mln zł. Wypłaty dokonano 28 października 2020 roku.

A.5.2.2. Pożyczka od PZU dla PZU Zdrowie SA

Wartość umowy pożyczki wraz z aneksami zawartymi pomiędzy PZU a PZU Zdrowie SA przed 1 stycznia 2020 roku wynosiła 390 mln zł, z czego PZU Zdrowie wykorzystało 325 mln zł.

13 maja 2020 roku (45 mln zł) i 18 grudnia 2020 roku (20 mln zł) PZU Zdrowie wykorzystało ostatnie transze pożyczek, w związku z czym na 31 grudnia 2020 roku całkowity kapitał pożyczek wykorzystanych przez PZU Zdrowie wynosi 390 mln zł.

A.5.2.3. Reasekuracja

W 2020 roku zawarto umowy reasekuracji między PZU jako reasekuratorem a jednostkami zależnymi jako cedentami. Składka przypisana brutto w podziale na reasekurowane jednostki zależne z umów reasekuracji za 2020 rok wyniosła:

- Link4 – 674 mln zł,
- TUW PZUW – 311 mln zł,
- PZU Ukraine – 25 mln zł,
- Lietuvos Draudimas AB – 34 mln zł,
- AAS Balta – 20 mln zł.

W wyniku zawartych umów PZU ponosi koszty wypłaty odszkodowań i likwidacji szkód wobec jednostek zależnych. W 2020 roku wyniosły one:

- Link4 – 362 mln zł,
- TUW PZUW – 231 mln zł,
- PZU Ukraine – 38 mln zł,
- Lietuvos Draudimas AB – 7 mln zł,
- AAS Balta – 1 mln zł.

W związku z zawartymi umowami reasekuracji PZU poniósł w 2020 roku koszty prowizji reasekuracyjnych (łącznie z udziałem w zyskach reasekuratorów) wobec jednostek zależnych:

- Link4 – 183 mln zł,
- TUW PZUW – 22 mln zł,
- PZU Ukraine – 11 mln zł,
- Lietuvos Draudimas AB – 1 mln zł,
- AAS Balta – 2 mln zł.

A.5.2.4. Zaangażowanie w lokaty i rachunki bankowe

W 2020 jednostki Grupy PZU prowadzące działalność ubezpieczeniową lokowały swoje środki w rachunki bieżące i depozyty bankowe w Alior Banku i Pekao. Na 31 grudnia 2020 roku PZU Życie wykazał zaangażowanie wobec Alior Banku z tytułu otwartych rachunków i depozytów bankowych w wysokości 385 mln zł. Wartość środków Link 4 na otwartych rachunkach i depozytach bankowych w Pekao na 31 grudnia 2020 roku wynosiła 12 mln zł.

A.5.2.5. Transakcje na jednostkach uczestnictwa funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez TFI PZU

Istotne transakcje dotyczące odkupienia lub konwersji jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych zawartych w 2020 roku przez jednostki grupy PZU zaprezentowano w tabeli:

Fundusz	Jednostka	8 stycznia 15 stycznia 2020 konwersje	21 stycznia 2020 konwersje	4 lutego 2020 konwersje	6 sierpnia 10 sierpnia 20 sierpnia 2020 odkupienia
inPZU Inwestycji Ostrożnych	PZU	50			
inPZU Inwestycji Ostrożnych	PZU Życie	50		55	(90)
inPZU Obligacji Polskich	PZU Życie	(50)		(55)	
inPZU Akcji Polskich	PZU	(25)	(20)		(10)
inPZU Akcje Rynków Rozwiniętych	PZU	(25)	(10)		(40)
inPZU Goldman Sachs ActiveBeta Akcje Amerykańskich Dużych Spółek	PZU		10		
inPZU Akcje CEEplus	PZU		10		
inPZU Goldman Sachs ActiveBeta Akcje Rynków Wschodzących	PZU		10		

A.5.2.6. Słata pożyczki przez AAS Balta

12 października 2020 roku AAS Balta spłaciła ostatnią część pożyczki udzielonej przez PZU na podstawie umowy z 21 maja 2015 roku. Wartość spłaty pozostałej części pożyczki wraz z odsetkami wyniosła 9 mln zł.

A.5.2.7. Pozostałe istotne transakcje

PZU CO świadczy dla PZU Życie usługi w zakresie obsługi grupowych ubezpieczeń pracowniczych. Wynagrodzenie od PZU Życie dla PZU CO z tego tytułu w 2020 roku wyniosło 239 mln zł.

PZU Zdrowie SA świadczy usługi medyczne na rzecz ubezpieczonych w PZU Życie w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. Wartość przychodów z tego tytułu osiągnięta przez PZU Zdrowie SA w 2020 roku wyniosła 193 mln zł.

PZU świadczy dla TUV PZUW usługi kompleksowej likwidacji szkód i obsługi assistance. PZU osiągnął w 2020 roku przychody z wynagrodzenia za świadczone usługi w wysokości 7 mln zł.

TUV PZUW świadczy dla Pekao usługi ubezpieczeń majątkowych. Składka przypisana brutto w roku 2020 wyniosła 15 mln zł.

A.5.3. Istotne różnice między zakresem Grupy PZU w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych a zakresem skonsolidowanych danych określonych zgodnie z art. 335 rozporządzenia delegowanego

Skład Grupy PZU zaprezentowano w formularzu S.32.01.22, stanowiącym załącznik nr 2 do sprawozdania SFCR. Lista jednostek wchodzących w skład Grupy PZU oraz jednostki stowarzyszone wymienione w formularzu pokrywają się z zakresem zaprezentowanym w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Niezależnie od powyższego, występują różnice w zastosowanych metodach konsolidacyjnych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz w sprawozdaniu SFCR.

Zakres konsolidacji metodą pełną w sprawozdaniu SFCR jest ograniczony, w stosunku do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, do jednostek prowadzących działalność ubezpieczeniową oraz jednostek stanowiących przedsiębiorstwa usług pomocniczych w rozumieniu art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego.

Jednostki wchodzące w skład Grupy PZU ujęto w sprawozdaniu SFCR zgodnie z metodami określonymi w art. 335 rozporządzenia delegowanego:

- konsolidacją metodą pełną objęto:
 - jednostki ubezpieczeniowe – PZU, PZU Życie, Link4, Lietuvos Draudimas AB, AAS Balta, PZU LT GD, TUV PZUW;
 - przedsiębiorstwa usług pomocniczych – PZU CO, PZU Pomoc SA, PZU Zdrowie SA, CM Medica, SU Krystynka, Elvita, Proelmed, Gamma, Polmedic sp. z o.o., CM św. Łukasza, Ogrodowa-Inwestycje sp. z o.o., Tower Inwestycje sp. z o.o., PZU Finanse sp. z o.o., PZU Finance AB, Starówka sp. z o.o. Tomma, Bonus-Diagnosta sp. z o.o.,
- metodą proporcjonalnego udziału Grupy PZU w funduszach własnych tych jednostek, obliczonych zgodnie z odpowiednimi zasadami sektorowymi wyceniono – Alior Bank i Pekao jako instytucje kredytowe wraz z ich jednostkami zależnymi, TFI PZU SA jako spółkę zarządzającą przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe oraz PTE PZU jako nieregulowaną jednostkę prowadzącą działalność finansową. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wymienione spółki objęto konsolidacją.
- w wartości godziwej wyceniono fundusze inwestycyjne (konsolidowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym);
- skorygowaną metodą praw własności wyceniono pozostałe jednostki Grupy PZU, nieuznane za przedsiębiorstwa usług pomocniczych, a także ukraińskie spółki ubezpieczeniowe PZU Ukraine, PZU Ukraine Life oraz spółkę LLC SOS Services Ukraine, wyłączone z konsolidacji pełnej na potrzeby wypłacalności na podstawie art. 389 ustawy o działalności ubezpieczeniowej. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wymienione spółki objęto konsolidacją.

B. System zarządzania

B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

Nadzór korporacyjny realizuje zadania wynikające z uprawnień właścicielskich PZU w jednostkach zależnych. Nadzór właścicielski jest sumą działań odnoszących się do nadzoru korporacyjnego w zakresie spraw wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej, przepisów prawa krajowego obowiązującego na obszarze działania podmiotu zależnego, aktów wewnętrznych oraz zasad (dobrych praktyk) nadzoru właścicielskiego.

Do głównych celów nadzoru korporacyjnego realizowanego w ramach Grupy PZU należy zaliczyć:

- wykonywanie uprawnień właścicielskich wobec jednostek zależnych Grupy PZU;
- zapewnienie transparentności i zgodności z prawem działalności jednostek zależnych i ich organów;
- wykorzystanie uprawnień korporacyjnych PZU dla realizacji celów Strategii Grupy PZU;
- wzrost efektywności działania, skuteczności zarządzania i wartości jednostek zależnych.

Dla realizacji wskazanych celów nadzoru korporacyjnego istotne znaczenie ma właściwe funkcjonowanie organów jednostek zależnych: stanowiącego, nadzorującego oraz zarządzającego.

Ponadto, w ramach systemu zarządzania na poziomie Grupy PZU są zawierane i funkcjonują następujące porozumienia o współpracy pomiędzy PZU a jednostkami zależnymi:

- Porozumienie w sprawie zasad współpracy w Grupie PZU z 21 marca 2017 roku (zmienione: 20 marca 2018 roku, regulujące zasady współpracy między PZU a 23 jednostkami z Grupy PZU („Porozumienie”));
- Porozumienie o współpracy i wymianie informacji z 28 września 2017 roku (zmienione: 2 kwietnia 2020 roku i 3 lipca 2020 roku) zawarte między PZU a Pekao;
- Porozumienie o współpracy i wymianie informacji z 19 czerwca 2019 roku (zmienione: 25 września 2020 roku) zawarte między PZU a Alior Bankiem.

Na podstawie Porozumienia ustalono spis obszarów współpracy (23) oraz komórek właściwych w PZU, odpowiedzialnych za regulację swojego obszaru biznesowego. W 2020 roku w związku z wprowadzeniem nowego modelu zarządzania underwritingiem w konglomeracie Grupy Kapitałowej PZU zainicjowano kolejny obszar biznesowej współpracy w Grupie PZU. Trwają prace nad polityką w obszarze zarządzania underwritingiem, prowadzone przez Biuro Analiz i Oceny Ryzyka Ubezpieczeń Korporacyjnych.

W 2020 roku w oparciu o Porozumienie działało zatwierdzone przez Zarząd PZU 26 polityk (w tym trzy z obszaru rachunkowości oraz dwie z obszaru ryzyka), które następnie wdrożono/zaimplementowano⁷ w jednostkach zależnych. Ostatni obszar współpracy uregulowano w marcu 2020 roku. W 2020 roku procesy w Grupie PZU, dla których podstawą prawną jest Porozumienie przebiegały bez zakłóceń.

Podmiot dominujący wykonuje uprawnienia właścicielskie wobec podmiotów zależnych poprzez decyzje zapadające w trybie właściwym dla organów statutowych PZU.

W ramach systemu zarządzania na poziomie Grupy PZU, PZU m.in. rekomenduje podmiotom zależnym wdrożenie narzędzi, procedur i sposób podziału odpowiedzialności w celu zapewnienia spójności i jednolitości rozwiązań stosowanych w Grupie PZU oraz właściwego nadzoru nad systemem zarządzania w jednostkach zależnych, które w procesie implementacji rekomendowanych rozwiązań stosują tzw. zasadę proporcjonalności, tj. wdrożenia rekomendacji następują z uwzględnieniem

⁷ Z uwagi na funkcjonowanie spółek zagranicznych na prawie obcym jako rozstrzygającym, a przez to wobec braku możliwości „lustrzanego” wdrożenia regulacji, wdrożenie stosownych polityk następuje przez ich implementację, to jest inkorporowanie do regulacji wewnętrznych jednostki Grupy PZU, w zakresie niekolidującym z przepisami prawa miejscowego (mechanizm podobny do implementacji dyrektyw europejskich do prawodawstwa państw członkowskich).

skali i specyfiki działalności, a także wymogów prawa krajowego lub prawa europejskiego oraz wytycznych lub rekomendacji organów nadzorczych.

B.1.1. Rada Nadzorcza PZU

Zgodnie ze Statutem PZU w skład Rady Nadzorczej wchodzi od siedmiu do jedenastu członków. Liczbę członków Rady Nadzorczej określa Walne Zgromadzenie. Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani przez Walne Zgromadzenie na okres wspólnej kadencji trwającej trzy kolejne pełne lata obrotowe.

Statut przyznaje Skarbowi Państwa uprawnienie do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej w drodze pisemnego oświadczenia składanego Zarządowi. Uprawnienie to wygaśnie z chwilą, gdy Skarb Państwa przestanie być akcjonariuszem PZU. Kandydat na członka Rady Nadzorczej wskazany przez Skarb Państwa powinien spełniać wymogi określone w art. 19 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

Rada Nadzorcza uchwała Regulamin Rady Nadzorczej określający jej organizację i sposób wykonywania czynności. Regulamin określa skład oraz sposób powoływania Rady Nadzorczej, zadania i zakres działalności oraz sposób jej zwoływania i prowadzenia obrad.

Rada Nadzorcza wybiera ze swojego składu Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego, a także może wybrać spośród swoich członków Sekretarza.

Przewodniczący Rady Nadzorczej kieruje pracami Rady Nadzorczej. W przypadku nieobecności Przewodniczącego Rady Nadzorczej, w tym tymczasowej przeszkody uniemożliwiającej mu sprawowanie funkcji oraz sytuacji, w której nastąpiło wygaśnięcie mandatu Przewodniczącego Rady Nadzorczej i nie został jeszcze powołany nowy Przewodniczący Rady Nadzorczej, wszelkie prawa i obowiązki Przewodniczącego Rady Nadzorczej są wykonywane przez Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej, z wyłączeniem uprawnienia do rozstrzygania o treści uchwały Rady Nadzorczej w przypadku równości głosów.

Rada Nadzorcza może wybrać spośród swoich członków Sekretarza Rady Nadzorczej. Sekretarz Rady Nadzorczej wspomaga Przewodniczącego Rady Nadzorczej, a w razie jego nieobecności Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej, przy wykonywaniu obowiązków, w szczególności:

- 1) organizuje pracę Rady Nadzorczej;
- 2) czuwa nad obsługą organizacyjno – techniczną posiedzeń Rady Nadzorczej;
- 3) odpowiada za sporządzanie protokołów z posiedzeń Rady Nadzorczej;
- 4) przedstawia projekty sprawozdań, do których sporządzania obliuguje Radę Nadzorczą Statut PZU.

Rada Nadzorcza może delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych. Delegowanie następuje każdorazowo uchwałą Rady Nadzorczej określającą osobę lub osoby delegowane, szczegółowy zakres czynności nadzorczych oraz czas trwania delegowania. Członkowie Rady Nadzorczej delegowani do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych składają Radzie Nadzorczej pisemne sprawozdanie z dokonywanych czynności na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej, po dokonaniu jakichkolwiek czynności nadzoru w sposób samodzielny. W okresie sprawozdawczym Rada Nadzorcza nie skorzystała z powyższego uprawnienia.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością PZU i we wszystkich dziedzinach jej działalności.

Do kompetencji Rady Nadzorczej PZU należy w szczególności:

- 1) ocena sprawozdania Zarządu z działalności PZU i sprawozdania Zarządu z działalności Grupy PZU oraz sprawozdania finansowego PZU i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami rachunkowymi i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym;
- 2) zatwierdzenie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej PZU oraz sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Grupy PZU;
- 3) sporządzanie corocznie sprawozdania o wynagrodzeniach członków Zarządu PZU i Rady Nadzorczej PZU, na zasadach określonych w art. 90g ust. 1-5 ustawy o ofercie publicznej;
- 4) ocena wniosków Zarządu PZU dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty;

- 5) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników oceny, o której mowa w pkt 1 i 3, corocznej zwięzłej oceny sytuacji PZU, z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla PZU oraz corocznego sprawozdania z pracy Rady Nadzorczej PZU;
- 6) zawieranie, rozwiązywanie i zmiana umów z członkami Zarządu PZU oraz ustalenie zasad ich wynagradzania i wynagrodzeń, z uwzględnieniem zasad określonych przez Walne Zgromadzenie, zgodnie z §18 pkt 12 Statutu PZU;
- 7) powoływanie, zawieszanie oraz odwoływanie Prezesa Zarządu PZU, członków Zarządu lub całego Zarządu PZU, jak również podejmowanie decyzji o ustaniu takiego zawieszenia;
- 8) udzielanie zgody w sprawie przeniesienia całości lub części portfela ubezpieczeniowego;
- 9) wyrażanie zgody na nabycie, objęcie lub zbycie udziałów oraz akcji spółek, jak również w sprawie uczestniczenia PZU w innych podmiotach – Rada Nadzorcza PZU może określić do jakiej kwoty, na jakich warunkach oraz w jakim trybie Zarząd PZU może dokonywać wskazanych czynności bez obowiązku uzyskania zgody Rady Nadzorczej PZU, z zastrzeżeniem, że zgody Rady Nadzorczej PZU wymaga:
 - a) objęcie albo nabycie akcji lub udziałów innej spółki o wartości przekraczającej:
 - 100 mln zł lub
 - 10% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego,
 - b) zbycie akcji lub udziałów innej spółki o wartości rynkowej przekraczającej:
 - 100 mln zł lub
 - 10% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego;
- 10) delegowanie członków Rady Nadzorczej PZU do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu PZU, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację, albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swych czynności;
- 11) akceptowanie instrukcji co do wykonywania przez reprezentantów PZU prawa głosu na Walnych Zgromadzeniach PZU Życie w następujących sprawach: podwyższenia i obniżenia kapitału zakładowego, emisji obligacji, zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa PZU Życie oraz ustanowienia na nim prawa użytkowania, podziału PZU Życie, połączenia PZU Życie z inną spółką, likwidacji lub rozwiązania PZU Życie;
- 12) wybór firmy audytorskiej do przeprowadzania obowiązkowych badań sprawozdań finansowych, w tym rocznego sprawozdania finansowego PZU i rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, a także sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej PZU oraz Grupy PZU, a także przeglądów sprawozdań finansowych, zgodnie z obowiązkami wynikającymi z obowiązujących przepisów prawa;
- 13) ustalanie jednolitego tekstu zmienionego Statutu PZU;
- 14) udzielanie zgody na nabycie lub zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, o wartości przekraczającej równowartość 3 mln euro brutto;
- 15) wyrażanie zgody na zawarcie przez PZU z podmiotem powiązaniem istotnej transakcji, o której mowa w art. 90i ust. 3 ustawy o ofercie publicznej, z uwzględnieniem wyłączeń oraz szczegółowych uregulowań w tym zakresie określonych w Rozdziale 4b tej ustawy;
- 16) udzielanie zgody na zawarcie przez PZU umowy z subemitentem, o której mowa w art. 433 § 3 KSH;
- 17) udzielanie zgody na wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy;
- 18) udzielanie zgody na tworzenie i znoszenie oddziałów regionalnych, o których mowa w § 2 ust. 2 Statutu i oddziałów zagranicznych;
- 19) zatwierdzanie opracowanych przez Zarząd PZU wieloletnich planów rozwoju PZU oraz rocznych planów finansowych;
- 20) zatwierdzanie Regulaminu Zarządu PZU;
- 21) wykonywanie zadań wynikających z wytycznych lub rekomendacji organów nadzoru, w szczególności KNF, przyjętych do stosowania przez PZU;
- 22) rozpatrywanie i opiniowanie spraw wnoszonych przez Zarząd PZU pod obrady Walnego Zgromadzenia.

Ponadto zgody Rady Nadzorczej PZU wymaga:

- 1) zawarcie umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, jeżeli wysokość wynagrodzenia przewidzianego za świadczone usługi łącznie w tej umowie lub innych umowach zawieranych z tym samym podmiotem przekracza 500 tys. zł netto, w stosunku rocznym;
- 2) zmiana umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem podwyższającej wynagrodzenie powyżej kwoty 500 tys. złotych netto, w stosunku rocznym;
- 3) zawarcie umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, w których maksymalna wysokość wynagrodzenia nie jest przewidziana;
- 4) zawarcie umowy:
 - 1) darowizny lub innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20 tys. złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego;
 - 2) zawarcie umowy zwolnienia z długu lub innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 50 tys. złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego;
- 5) z zastrzeżeniem § 18 pkt 11 Statutu PZU, rozporządzenie składnikami aktywów trwałych w rozumieniu ustawy o rachunkowości, zaliczonymi do wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji długoterminowych, w tym wniesienie jako wkładu do spółki lub spółdzielni, jeżeli wartość rynkowa tych składników przekracza 5% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego, a także oddanie tych składników do korzystania innemu podmiotowi, na okres dłuższy niż 180 dni w roku kalendarzowym, na podstawie czynności prawnej, jeżeli wartość rynkowa przedmiotu czynności prawnej przekracza 5% sumy aktywów, przy czym, oddanie do korzystania w przypadku:
 - 1) umów najmu, dzierżawy i innych umów o oddanie składnika majątkowego do odpłatnego korzystania innym podmiotom – przez wartość rynkową przedmiotu czynności prawnej rozumie się wartość świadczeń za:
 - a) rok – jeżeli oddanie składnika majątkowego nastąpiło na podstawie umów zawieranych na czas nieoznaczony,
 - b) cały czas obowiązywania umowy – w przypadku umów zawieranych na czas oznaczony,
 - 2) umów użyczenia i innych nieodpłatnych umów o oddanie składnika majątkowego do korzystania innym podmiotom – przez wartość rynkową przedmiotu czynności prawnej rozumie się równowartość świadczeń, jakie przysługiwałyby w razie zawarcia umowy najmu lub dzierżawy, za:
 - a) rok – jeżeli oddanie składnika majątkowego nastąpi na podstawie umowy zawieranej na czas nieoznaczony,
 - b) cały czas obowiązywania umowy – w przypadku umów zawartych na czas oznaczony;
- 6) z zastrzeżeniem § 18 pkt 11 Statutu PZU, nabycie składników aktywów trwałych w rozumieniu ustawy o rachunkowości, o wartości przekraczającej:
 - 1) 100 mln zł lub
 - 2) 5% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego.

W ramach Rady Nadzorczej PZU funkcjonują następujące komitety:

- Komitet Audytu;
- Komitet Nominacji i Wynagrodzeń;
- Komitet Strategii.

Komitet Audytu ma charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej PZU i jest powoływany w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą czynności nadzorczych w zakresie monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej, czynności rewizji finansowej oraz efektywności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego i systemu zarządzania ryzykiem w PZU. Ponadto, Komitet Audytu może wnioskować do Rady Nadzorczej o zlecenie wykonania

określonych czynności kontrolnych w PZU, a wykonawcą zleconych kontroli może być jednostka wewnętrzna PZU lub podmiot zewnętrzny.

Komitet Audytu spełnia wymóg prawny, aby co najmniej jeden jego członek posiadał kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych w rozumieniu i zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach. Dodatkowo, zgodnie z ww. ustawą, większość członków Komitetu Audytu, w tym jego przewodniczący, spełnia określone w ustawie kryteria niezależności (członek niezależny), dotyczące m.in. powiązań na tle zawodowym z jednostkami Grupy PZU lub pokrewieństwa zwłaszcza z osobami zarządzającymi lub nadzorującymi jednostki Grupy PZU. Członek niezależny ma obowiązek przedłożenia pisemnego oświadczenia dotyczącego spełnienia wszystkich kryteriów niezależności oraz poinformowania PZU o zaprzestaniu spełniania tych kryteriów.

W toku prac Komitet Audytu bierze pod uwagę „Dobre Praktyki dla jednostek zainteresowania publicznego dotyczące zasad powołania, składu i funkcjonowania komitetu audytu” opublikowane przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń ma charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej PZU i jest powoływany w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą czynności nadzorczych w zakresie kształtowania struktury zarządczej, w tym kwestii rozwiązań organizacyjnych, zasad wynagradzania i wynagrodzeń oraz doboru kadry o odpowiednich kwalifikacjach.

Do zadań Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń należy w szczególności opiniowanie oraz przedstawianie Radzie Nadzorczej PZU rekomendacji w zakresie decyzji Rady Nadzorczej PZU podejmowanych w sprawie:

- 1) zawierania, rozwiązywania i zmiany umów z członkami Zarządu PZU oraz ustalania zasad ich wynagradzania i wynagrodzeń;
- 2) ustalania wysokości wynagrodzeń, nagród oraz świadczeń dodatkowych Zarządu PZU;
- 3) powoływania, zawieszania oraz odwoływania Prezesa Zarządu PZU, członków Zarządu PZU lub całego Zarządu PZU, jak również podejmowanie decyzji o ustaniu zawieszenia;
- 4) delegowania członków Rady Nadzorczej PZU do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu PZU, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swych czynności.

Zakres działania Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń może obejmować inne sprawy zlecone przez Radę Nadzorczą PZU.

Komitet Strategii ma charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej PZU i jest powoływany w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą PZU czynności nadzorczych w zakresie opiniowania wszelkich dokumentów o charakterze strategicznym przedkładanych jej przez Zarząd PZU (w szczególności strategii rozwoju PZU) oraz w celu przedstawiania Radzie Nadzorczej PZU rekomendacji w zakresie planowanych inwestycji mających istotny wpływ na aktywa PZU.

Do zadań Komitetu Strategii w szczególności należy opiniowanie oraz przedstawianie Radzie Nadzorczej PZU rekomendacji w zakresie decyzji Rady Nadzorczej PZU podejmowanych w sprawie:

- 1) zatwierdzania opracowanych przez Zarząd PZU wieloletnich planów rozwoju PZU;
- 2) planowanych inwestycji w PZU oraz Grupie PZU;
- 3) udzielanie zgody na zawarcie przez PZU umowy z subemitentem, o której mowa w art. 433 § 3 KSH;
- 4) stanowienia zasad dotyczących nabycia, objęcia lub zbycia udziałów oraz akcji spółek, jak również w sprawie uczestniczenia PZU w innych podmiotach;
- 5) akceptowania wniosków Zarządu PZU w sprawie nabycia, objęcia lub zbycia udziałów oraz akcji spółek, jak również w sprawie uczestniczenia PZU w innych podmiotach;
- 6) udzielenia zgody w sprawie przeniesienia całości lub części portfela ubezpieczeniowego.

Zakres działania Komitetu Strategii może obejmować inne sprawy zlecone przez Radę Nadzorczą PZU.

Zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej PZU, oprócz powoływania przewidzianego w Statucie Komitetu Audytu oraz Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń, w celu prawidłowego wykonywania czynności nadzorczych Rada Nadzorcza PZU może powoływać inne stałe komitety o charakterze doradczym i opiniodawczym, których kompetencje, skład i tryb pracy określa uchwalony przez Radę Nadzorczą PZU regulamin danego komitetu. Regulamin przewiduje możliwość korzystania przez Radę Nadzorczą PZU oraz powołane przez nią komitety z usług ekspertów oraz firm doradczych.

B.1.2. Zarząd PZU

Zgodnie ze Statutem PZU, w skład Zarządu PZU wchodzi od trzech do ośmiu członków, powoływanych na okres wspólnej kadencji, która obejmuje trzy kolejne pełne lata obrotowe.

Członkowie Zarządu, w tym Prezes Zarządu, są powoływani i odwoływani przez Radę Nadzorczą. Powołanie następuje po uprzednim przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, którego celem jest sprawdzenie i ocena kwalifikacji kandydatów oraz wyłonienie najlepszego kandydata. Prezes Zarządu nowej kadencji powołany przed upływem bieżącej kadencji może złożyć wniosek do Rady Nadzorczej o powołanie pozostałych członków Zarządu nowej kadencji przed upływem kadencji bieżącej.

Zarząd wykonuje wszelkie uprawnienia w zakresie zarządzania PZU, niezastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej. Do reprezentowania PZU uprawnieni są dwaj członkowie Zarządu działający łącznie lub jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem. Zarząd uchwała swój regulamin, który zatwierdza Rada Nadzorcza. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu.

Podział obowiązków między członkami Zarządu określa zarządzenie Prezesa Zarządu w sprawie wykonywania przez członków Zarządu nadzoru organizacyjnego w PZU oraz powierzenia funkcji Szefów Pionów.

W PZU funkcjonują stanowiska Dyrektorów Grupy PZU. Celem ich utworzenia było zapewnienie spójnego i efektywnego modelu zarządczego w PZU i PZU Życie, opartego o funkcjonalny podział odpowiedzialności członków Zarządów PZU i PZU Życie. Stanowiska Dyrektorów Grupy PZU w PZU powierzane są osobom pełniącym funkcje członków Zarządu PZU Życie. Dyrektorzy Grupy PZU w PZU nadzorują bezpośrednio te same obszary działalności, które nadzorują w PZU Życie jako członkowie Zarządu.

Poniżej zaprezentowano zakres odpowiedzialności członków Zarządu PZU oraz Dyrektorów Grupy PZU według stanu na koniec 2020 roku.

Imię i nazwisko	Funkcja w Grupie Kapitałowej PZU	Zakres odpowiedzialności na koniec 2020 roku	Dodatkowy zakres odpowiedzialności w ciągu roku
Beata Kozłowska-Chyła	Prezes Zarządu PZU od 2 października 2020 roku / p.o. Prezesa Zarządu PZU od 12 marca 2020 roku do 1 października 2020 roku	audyt wewnętrzny, compliance, strategia Grupy PZU, analizy strategiczne, komunikacja korporacyjna, reasekuracja	zarządzanie projektami, rozwój biznesu Grupy PZU, sprzedaż korporacyjna, współpraca z kanałem brokerskim, produkty zdrowotne, sponsoring
Ernest Bejda	Członek Zarządu PZU od 4 maja 2020 roku	zarządzanie projektami, rozwój biznesu Grupy PZU, bezpieczeństwo, zakupy, operacje ubezpieczeniowe, obsługa szkód i świadczeń, assistance, zdalna obsługa klienta, cyfryzacja procesów, analizy i efektywność procesów	-
Marcin Eckert	Członek Zarządu PZU od 28 marca 2019 roku	zarządzanie i nadzór korporacyjny w PZU i Grupie PZU, administracja, IT, innowacje, rozwój aplikacji mobilnych, usługi cyfrowe	operacje ubezpieczeniowe
Małgorzata Kot	Członek Zarządu PZU od 10 września 2020 roku/ Dyrektor Grupy PZU w PZU od 16 kwietnia 2020 roku do 9 września 2020 roku	zarządzanie siecią oddziałów PZU, sprzedaż detaliczna, współpraca z brokerami w obszarze sprzedaży detalicznej, efektywność sprzedaży detalicznej, analizy portfela ubezpieczeń w kanałach sprzedaży, wsparcie sprzedaży	współpraca z kanałem brokerskim w obszarze sprzedaży korporacyjnej, obsługa szkód i świadczeń, assistance, zdalna obsługa klienta, cyfryzacja procesów, produkty zdrowotne
Tomasz Kulik	Członek Zarządu PZU od 14 października 2016 roku	aktuariat, finanse, inwestycje	-
Maciej Rapkiewicz	Członek Zarządu PZU od 22 marca 2016 roku	ryzyko	-

Imię i nazwisko	Funkcja w Grupie Kapitałowej PZU	Zakres odpowiedzialności na koniec 2020 roku	Dodatkowy zakres odpowiedzialności w ciągu roku
Małgorzata Sadurska	Członek Zarządu PZU od 13 czerwca 2017 roku	nadzór nad spółkami zagranicznymi Grupy PZU, assurbanking, bancassurance i programy partnerstwa strategicznego, sprzedaż korporacyjna, współpraca z brokerami w obszarze sprzedaży korporacyjnej	zakupy
Krzysztof Szypuła	Członek Zarządu PZU od 10 września 2020 roku	zarządzanie produktami masowymi, zdrowotnymi i programami ubezpieczeniowym, CRM, sprzedaż zdalna, strategiczne zarządzanie ofertą produktową, aktuariat taryfowy, analizy produktowe	-
Aleksandra Agatowska	Członek Zarządu PZU od 24 października 2019 roku do 19 lutego 2020 roku / Dyrektor Grupy PZU w PZU od 20 lutego 2020 roku / Członek Zarządu PZU Życie od 25 marca 2016 roku, p.o. Prezesa Zarządu PZU Życie od 19 lutego 2020 roku do 14 lutego 2021 roku, Prezes Zarządu PZU Życie od 15 lutego 2021 roku	marketing, sponsoring, prewencja, relacje z klientem, ubezpieczenia zdrowotne	obsługa szkód i świadczeń, assistance, zdalna obsługa klienta, cyfryzacja procesów, analizy portfela ubezpieczeń w kanałach sprzedaży
Bartłomiej Litwińczuk	Dyrektor Grupy PZU w PZU od 19 sierpnia 2016 roku	HR, doradztwo i obsługa prawna	bezpieczeństwo
Dorota Macieja	Dyrektor Grupy PZU w PZU od 15 marca 2017 roku	CSR, komunikacja z klientem, nieruchomości	prewencja

Ponadto w 2020 roku Paweł Surówka pełnił funkcję Prezesa Zarządu PZU, Elżbieta Häuser – Schöneich i Adam Brzozowski pełnili funkcje Członków Zarządu PZU, a Roman Pałac – Dyrektora Grupy PZU. Poniżej zaprezentowano zakresy ich odpowiedzialności w 2020 roku:

Imię i nazwisko	Funkcja w Grupie Kapitałowej PZU	Zakres odpowiedzialności na koniec 2020 roku
Paweł Surówka	Prezes Zarządu PZU od 13 kwietnia 2017 roku do 12 marca 2020 roku	audyt wewnętrzny, compliance, reasekuracja, komunikacja korporacyjna, sponsoring, strategia Grupy PZU, zarządzanie projektami, rozwój biznesu Grupy PZU, sprzedaż korporacyjna, współpraca z kanałem brokerskim, produkty zdrowotne
Adam Brzozowski	Członek Zarządu PZU od 25 maja 2019 roku do 9 września 2020 roku	produkty masowe i programy ubezpieczeniowe, aktuariat taryfowy, analizy produktowe, efektywność sieci sprzedaży detalicznej i systemy prowizyjne
Elżbieta Häuser - Schöneich	Członek Zarządu PZU od 25 maja 2019 roku do 9 września 2020 roku	sprzedaż detaliczna, zarządzanie siecią oddziałów PZU, CRM, sprzedaż zdalna, usługi cyfrowe, rozwój aplikacji mobilnych, efektywność sprzedaży detalicznej
Roman Pałac	Dyrektor Grupy PZU w PZU od 15 lutego 2016 roku do 12 marca 2020 roku / Prezes Zarządu PZU Życie od 26 kwietnia 2017 roku do 19 lutego 2020 roku, Członek Zarządu PZU Życie SA od 20 lutego 2020 roku do 12 marca 2020 roku	obsługa szkód i świadczeń, assistance, zdalna obsługa klienta, cyfryzacja procesów, zarządzanie siecią oddziałów PZU, analizy portfela ubezpieczeń w kanałach sprzedaży

Poza komitetami utworzonymi na poziomie Rady Nadzorczej PZU, w 2020 roku w PZU funkcjonowały następujące komitety:

- Komitet Ryzyka Grupy PZU;
- Komitet Ryzyka Inwestycyjnego;

- Komitet Inwestycyjny;
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami;
- Komitet Data Governance;
- Komitet Sponsoringu, Prewencji i CSR;
- Komitet Innowacji;
- Komitet Cenowy PZU;
- Komitet Sprzedaży Nieruchomości;
- Komitet Zakupowy;
- Komitet Zarządzania Inicjatywami;
- Komitet Kosztowy;
- Sztab Kryzysowy.

B.1.3. Zadania i obowiązki osób nadzorujących kluczowe funkcje

Osoby pełniące kluczowe funkcje w Grupie PZU zobowiązane są do współpracy i wymiany informacji w zakresie niezbędnym do realizacji zadań każdej z nich. Osoby nadzorujące kluczowe funkcje, w celu zapewnienia zdolności do wykonywania swoich obowiązków w sposób obiektywny, rzetelny i niezależny, mają zapewniony bezpośredni dostęp do zarządu, rady nadzorczej i pracowników, posiadają niezbędne uprawnienia, zasoby i doświadczenie oraz nieograniczony dostęp do wszystkich istotnych informacji koniecznych do wykonywania powierzonych im obowiązków.

Sposób, w jaki zorganizowane są kluczowe funkcje w Grupie PZU, w których zakresy odpowiedzialności są jasno i odpowiednio podzielone, zapewnia ich niezależność operacyjną.

Osoby nadzorujące kluczowe funkcje w ubezpieczeniowych jednostkach Grupy PZU uczestniczą w spotkaniach członków zarządu lub rady nadzorczej, w trakcie których składają sprawozdania lub raporty z nadzorowanych obszarów, ze szczególnym uwzględnieniem zidentyfikowanych w tych obszarach ryzyk. Udzielają również porad zarządowi lub radzie nadzorczej w sprawach dotyczących bieżącej działalności danej jednostki Grupy PZU.

W Grupie PZU wdrożono polityki i procedury, których celem jest zapewnienie, aby osoby pełniące i nadzorujące kluczowe funkcje posiadały odpowiednie wykształcenie, kwalifikacje, doświadczenie oraz aby spełniały wszelkie konieczne wymogi regulacyjne.

Co do zasady, osoby pełniące kluczowe funkcje nie uczestniczą w realizacji procesów i zadań wykraczających poza te funkcje. Funkcje kluczowe realizowane są w sposób zapewniający obiektywizm i niezależność od procesów operacyjnych.

B.1.4. Istotne zmiany systemu zarządzania, które miały miejsce w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym nastąpiły w PZU zmiany w składzie Rady Nadzorczej PZU i Zarządu PZU oraz na stanowiskach Dyrektorów Grupy PZU.

W odniesieniu do Rady Nadzorczej PZU w 2020 roku nastąpiły dwie zmiany:

- 1) zaprzestanie pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej PZU przez Alojzego Nowaka, w związku ze złożoną 21 kwietnia 2020 roku rezygnacją oraz
- 2) powołanie przez Walne Zgromadzenie PZU do Rady Nadzorczej z dniem 26 maja 2020 roku Józefa Wierzbowskiego.

W odniesieniu do Zarządu PZU, w 2020 roku zaszły następujące zmiany:

- 1) 12 marca 2020 roku Paweł Surówka, w związku ze złożoną rezygnacją, przestał pełnić funkcję Prezesa Zarządu PZU; tego samego dnia Rada Nadzorcza PZU powołała, pod warunkiem uzyskania zgody KNF, Beatę Kozłowską – Chyłę na stanowisko Prezesa Zarządu PZU, powierzając jej, do czasu uzyskania zgody KNF, pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu PZU; 2 października 2020 roku, po uzyskaniu zgody organu nadzoru, Beata Kozłowska – Chyłę objęła funkcję Prezesa Zarządu PZU;

- 2) 19 lutego 2020 roku Aleksandra Agatowska, w związku ze złożoną rezygnacją, przestała pełnić funkcję Członka Zarządu PZU;
- 3) 4 maja 2020 roku Ernest Bejda objął funkcję Członka Zarządu PZU;
- 4) 9 września 2020 roku Elżbieta Häuser – Schöneich i Adam Brzozowski, w związku ze złożonymi rezygnacjami, przestali pełnić funkcje Członków Zarządu PZU;
- 5) 10 września 2020 roku Małgorzata Kot i Krzysztof Szypuła objęli funkcje członków Zarządu PZU.

W odniesieniu do stanowisk Dyrektorów Grupy PZU w PZU, w 2020 roku zaszły następujące zmiany:

- 1) Aleksandra Agatowska objęła stanowisko Dyrektora Grupy PZU 20 lutego 2020 roku;
- 2) Roman Pałac był Dyrektorem Grupy PZU do 12 marca 2020 roku;
- 3) Małgorzata Kot była Dyrektorem Grupy PZU od 16 kwietnia do 9 września 2020 roku.

Wymienione osoby, będące Dyrektorami Grupy PZU, równocześnie wchodziły w skład Zarządu PZU Życie.

Ponadto w 2020 roku nastąpiła w PZU zmiana dotycząca nadzoru nad funkcją zgodności z przepisami, tj.:

- do 31 sierpnia 2020 roku nadzór nad funkcją sprawował Dyrektor Biura Compliance,
- od 1 września 2020 roku nadzór nad funkcją powierzono Dyrektorowi Zarządzającemu ds. Regulacji, nadzorującemu Biuro Compliance.

Na dzień sporządzenia sprawozdania SFRCR w skład Zarządu PZU wchodził:

- 1) Beata Kozłowska – Chyła – Prezes Zarządu PZU;
- 2) Ernest Bejda – członek Zarządu PZU;
- 3) Marcin Eckert – członek Zarządu PZU;
- 4) Małgorzata Kot – członek Zarządu PZU;
- 5) Tomasz Kulik – członek Zarządu PZU;
- 6) Maciej Rapkiewicz – członek Zarządu PZU;
- 7) Małgorzata Sadurska – członek Zarządu PZU;
- 8) Krzysztof Szypuła – członek Zarządu PZU.

Sprawozdanie SFRCR zostało przyjęte przez Zarząd PZU w powyższym składzie.

B.1.5. Informacje na temat zasad i praktyk dotyczących wynagradzania rady nadzorczej, zarządu oraz pracowników

Członkowie Rady Nadzorczej PZU nie otrzymują wynagrodzenia zmiennego zależnego od wyników PZU. Zasady ich wynagradzania ustala bezpośrednio Walne Zgromadzenie. W 2020 roku członkowie Rady Nadzorczej PZU otrzymywali stałe miesięczne wynagrodzenie, którego wysokość, uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia PZU z 8 lutego 2017 roku w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Rady Nadzorczej PZU SA (z późn. zm.) oraz zgodnie z Uchwałą nr 36 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy PZU z dnia 26 maja 2020 roku w sprawie Polityki wynagradzania Członków Zarządu i Rady Nadzorczej PZU SA, dostosowano do przedziału referencyjnego ustalonego na podstawie art. 10 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. Przyjęta w 2020 roku Polityka uwzględnia w szczególności przepisy: ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, ustawy o ofercie publicznej, rozporządzenia delegowanego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz Zasady Ładu Korporacyjnego.

Zasady wynagradzania członków Zarządu kształtowane są przez Radę Nadzorczą i stanowią, że wynagrodzenie całkowite przysługujące członkowi Zarządu z tytułu świadczenia usług zarządzania oraz wykonywania innych zobowiązań wynikających z Umowy o świadczenie usług zarządzania, zawartej na czas pełnienia funkcji w Zarządzie PZU składa się z:

- wynagrodzenia stałego - ryczałtowanego miesięcznego (za miesiąc kalendarzowy) wynagrodzenia podstawowego, które nie może przekroczyć przedziału referencyjnego, ustalonego na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, z zastrzeżeniem sytuacji wskazanych w art. 4 ust. 3 ww. ustawy;

- wynagrodzenia zmiennego – wynagrodzenia uzupełniającego za dany rok obrotowy, uzależnionego od poziomu realizacji celów zarządczych. Wynagrodzenie zmienne za dany rok obrotowy nie może przekroczyć określonego w ww. ustawie procentu wynagrodzenia stałego rocznego w poprzednim roku obrotowym, dla którego dokonywane jest obliczenie wysokości przysługującego wynagrodzenia zmiennego. Ponadto, istotna część wynagrodzenia zmiennego przyznawana jest w formie odroczonego wynagrodzenia zmiennego. Odroczone wynagrodzenie zmienne podlega odroczeniu przez 3 lata, a po 12, 24 i 36 miesiącach odpowiednio od daty przyznania, członek Zarządu może nabyć prawo do 1/3 części odroczonego wynagrodzenia zmiennego za dany rok, po spełnieniu warunków opisanych w Umowie o świadczenie usług zarządzania.

PZU określił zasady wynagradzania pracowników, a w szczególności osób pełniących kluczowe funkcje. Zasady obowiązujące te osoby stanowią element efektywnego zarządzania ryzykiem PZU i zawierają postanowienia dotyczące kształtowania zasad wynagradzania w podmiotach działających na rynku ubezpieczeń zawarte w przepisach prawa, w Zasadach Ładu Korporacyjnego oraz w ramach rozporządzenia delegowanego oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Zgodnie z polityką wynagradzania, wynagrodzenie zmienne ustalone jest odmiennie dla poszczególnych grup pracowników lub poszczególnych osób. Jego poziom jest uzasadniony wynikami finansowymi PZU, a także osiągniętymi wynikami pracy. Zasady przyznawania wynagrodzenia zmiennego mają na celu wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem, zniechęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza limity zaakceptowane przez Radę Nadzorczą PZU, a także wspieranie realizacji strategii działalności i ograniczenie konfliktu interesów. Wynagrodzenia zmienne mogą podlegać ograniczeniom w zakresie możliwej do przyznania kwoty maksymalnej. Polityka przewiduje również możliwość odroczenia wypłaty znacznej części wynagrodzenia zmiennego. Polityka wynagradzania nie przewiduje wynagradzania pracowników w formie uprawnień do akcji, bądź opcji na akcje oraz dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur dla członków Zarządu PZU lub Rady Nadzorczej PZU i innych osób nadzorujących funkcje kluczowe.

Zasady wynagrodzeń w innych jednostkach zależnych prowadzących działalność ubezpieczeniową są dostosowane do lokalnych wymogów prawnych i bazują na zasadach wdrożonych w PZU i opisanych powyżej.

B.1.6. Informacje dotyczące istotnych transakcji zawartych w okresie sprawozdawczym z akcjonariuszami oraz z członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej

W 2020 roku PZU nie wypłacił akcjonariuszom dywidendy, co zostało opisane w części A.1.7.2.

B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

B.2.1. Wymogi dotyczące umiejętności, kwalifikacji i wiedzy fachowej wobec osób, które faktycznie zarządzają daną jednostką w Grupie PZU lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji

W jednostkach Grupy PZU prowadzących działalność ubezpieczeniową wymogi dotyczące umiejętności, kwalifikacji i wiedzy fachowej wobec osób, które faktycznie zarządzają daną jednostką Grupy PZU lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji stosuje się adekwatnie do ich zakresu odpowiedzialności, obowiązujących przepisów prawa oraz przepisów wewnętrznych. Wyżej wymienione wymogi w poszczególnych jednostkach Grupy PZU bazują na zasadach wdrożonych w PZU opisanych poniżej.

W ramach grupy osób faktycznie zarządzających PZU oraz wykonujących czynności w ramach innych kluczowych funkcji, rozróżnia się 4 grupy:

- 1) członków Rady Nadzorczej PZU, wobec których wymogi dotyczące umiejętności, kwalifikacji i wiedzy fachowej reguluje Statut PZU;
- 2) zarządzających, którymi są osoby pełniące funkcje członka Zarządu PZU albo Dyrektora Grupy PZU pełniącego jednocześnie funkcję członka Zarządu PZU Życie;

- 3) osoby nadzorujące kluczowe funkcje, którymi są osoby wskazane jako nadzorujące poszczególne kluczowe funkcje w zarządzeniu Prezesa Zarządu PZU;
- 4) osoby wykonujące czynności należące do funkcji kluczowych w PZU, którymi są osoby zatrudnione w strukturach organizacyjnych PZU realizujących w PZU kluczowe funkcje zgodnie z regulaminem organizacyjnym danej struktury.

Wymogi wobec osób Zarządzających, osób nadzorujących kluczowe funkcje oraz osób wykonujących czynności należące do funkcji kluczowych regulowane są odrębnie.

Osoba Zarządzająca musi spełniać w szczególności poniższe wymagania:

- 1) spełnia wymogi określone w Statucie PZU;
- 2) daje rękojmię prowadzenia spraw PZU w sposób należyty;
- 3) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 4) nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- 5) nie jest członkiem organu zarządzającego:
 - o zakładu reasekuracji,
 - o towarzystwa funduszy inwestycyjnych lub zarządzającego alternatywnymi spółkami inwestycyjnymi w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych prowadzącego działalność na podstawie zezwolenia,
 - o podmiotu prowadzącego działalność maklerską w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami lub inną działalność w zakresie obrotu instrumentami finansowymi w rozumieniu tej ustawy,
 - o powszechnego towarzystwa emerytalnego,
 - o banku.
- 6) posiada udowodnioną znajomość języka polskiego, zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej;
- 7) posiada doświadczenie zawodowe oraz wiedzę adekwatne do pełnionej funkcji szczególnie w zakresie:
 - o rynków ubezpieczeń i rynków finansowych;
 - o systemu zarządzania;
 - o analizy finansowej i aktuarialnej;
 - o zasad, reguł i wymogów przepisów prawa związanych z funkcjonowaniem PZU, w tym umiejętności dostosowania do zmian przepisów prawa.

Osoba nadzorująca kluczową funkcję musi spełniać w szczególności poniższe wymagania:

- 1) posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Polsce lub w innym państwie w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa, chyba że ze względu na doświadczenie zawodowe danej osoby KNF wyda zgodę na odstąpienie od tego wymogu wobec tej osoby;
- 2) spełnia wymogi określone dla osób Zarządzających wskazane w pkt. 2, 3, 4, 7 powyżej.

Osoba wykonująca czynności należące do funkcji kluczowych musi spełniać wymagania określone w opisie stanowiska, na którym jest zatrudniona. Opisy stanowisk pracy dla danej funkcji tworzone są w oparciu o regulamin organizacyjny PZU oraz regulamin organizacyjny danej struktury organizacyjnej realizującej funkcję kluczową. Podstawowe wymagania wobec powyższej grupy osób w rozróżnieniu na poszczególne funkcje kluczowe opisano poniżej:

- 1) na stanowiskach w funkcji aktuarialnej wymaga się posiadania wiedzy z dziedziny matematyki ubezpieczeniowej i finansowej oraz odpowiedniego doświadczenia zawodowego i wykształcenia, adekwatnych do pełnionych zadań na danym stanowisku;
- 2) na stanowiskach w funkcji zarządzania ryzykiem wymaga się posiadania wiedzy z dziedziny oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia i tworzenia rezerw, zarządzania aktywami i pasywami, lokowania kapitału, w szczególności w instrumenty pochodne i podobne instrumenty finansowe, zarządzania płynnością i ryzykiem koncentracji, zarządzania ryzykiem operacyjnym, reasekuracji i innych technik ograniczania ryzyka oraz odpowiedniego doświadczenia zawodowego i wykształcenia, adekwatnych do pełnionych zadań na danym stanowisku;
- 3) na stanowiskach w funkcji audytu wewnętrznego wymaga się posiadania wiedzy w zakresie oceny ryzyka, analizy i przyporządkowania procesów, metodologii pracy audytu, dobrych praktyk w procesach biznesowych, umiejętności

wydawania rekomendacji na podstawie wyników prac przeprowadzonych zgodnie z planem audytu oraz odpowiedniego doświadczenia zawodowego i wykształcenia, adekwatnych do pełnionych zadań na danym stanowisku;

- 4) na stanowiskach w funkcji zgodności z przepisami wymaga się posiadania wiedzy w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, oceny ryzyka braku zgodności, umiejętności opracowywania rozwiązań systemowych w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz odpowiedniego doświadczenia zawodowego i wykształcenia, adekwatnych do pełnionych zadań na danym stanowisku.

B.2.2. Ocena kompetencji i reputacji osób, które faktycznie zarządzają jednostką w Grupie PZU lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji

W jednostkach Grupy PZU prowadzących działalność ubezpieczeniową zasady dotyczące oceny kompetencji i reputacji wobec osób, które faktycznie zarządzają daną jednostką Grupy PZU lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji stosuje się adekwatnie do ich zakresu odpowiedzialności, obowiązujących przepisów prawa oraz przepisów wewnętrznych. Powyższe zasady bazują na regulacjach i procesach wdrożonych w PZU opisanych poniżej.

Zasady oceny kompetencji oraz reputacji osób Zarządzających, osób nadzorujących kluczowe funkcje oraz osób wykonujących czynności należące do funkcji kluczowych regulowane są odrębnie.

Zgodnie z powyższym za ocenę kompetencji i reputacji:

- 1) osób Zarządzających - odpowiedzialna jest Rada Nadzorcza PZU w przypadku członków Zarządu PZU oraz Zarząd PZU w przypadku Dyrektorów Grupy PZU;
- 2) osób nadzorujących kluczowe funkcje - odpowiedzialny jest Zarząd PZU;

Ocena osób Zarządzających oraz nadzorujących kluczowe funkcje przeprowadzana jest przed powołaniem odpowiednio do pełnienia funkcji członka Zarządu, bądź na stanowisko Dyrektora Grupy PZU lub na stanowisko nadzorujące kluczową funkcję, a jej weryfikacji dokonuje się raz do roku w procesie aktualizacji oceny lub w innych przypadkach szczegółowo określonych w przyjętych w tym zakresie regulacjach.

- 3) osób wykonujących czynności należące do funkcji kluczowych - odpowiedzialny jest ich bezpośredni przełożony. Ocena kompetencji i reputacji przeprowadzana jest przed zatrudnieniem na danym stanowisku w ramach kluczowej funkcji lub w przypadku zaistnienia okoliczności wskazujących na niezgodność działań tej osoby z przepisami prawa mogących skutkować, w szczególności, niezgodnością działalności jednostki zależnej z przepisami prawa lub przestępstwem finansowym.

Kryteria stanowiące podstawę oceny wobec powyższych osób określane są na podstawie przepisów prawa, przepisów wewnętrznych PZU oraz opisu stanowiska pracy. Poszczególne kryteria oceniane są indywidualnie i stanowią podstawę co do oceny danej osoby. Ocena dokonywana jest w oparciu o przekazane przez daną osobę dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów, ocenę jej zachowania i postaw w ramach wykonywania czynności służbowych oraz informacje pozyskane z innych źródeł.

Co roku Zarząd PZU składa raport z corocznego procesu weryfikacji oceny osób nadzorujących kluczowe funkcje w PZU. Podstawą do jego przygotowania jest § 3 ust. 2 pkt 3 Zasad oceny i weryfikacji kompetencji oraz reputacji osób nadzorujących kluczowe funkcje w PZU i PZU Życie.

Ww. raport jest przygotowywany na podstawie złożonych bądź uzupełnionych informacji i oświadczeń przez osoby nadzorujące kluczowe funkcje w PZU. W ramach weryfikacji oceny kompetencji oraz reputacji osoby podlegające ocenie dokonują uzupełnienia bądź potwierdzenia aktualności złożonych wcześniej dokumentów i oświadczeń.

Na podstawie zebranych dokumentów, jak również zgodnie z posiadaną wiedzą na dzień sporządzenia raportu, jeśli nie zachodzą przesłanki mogące mieć wpływ na zmianę oceny kompetencji oraz reputacji poszczególnych osób, Biuro Zarządzania Kadrami w PZU rekomenduje utrzymanie dotychczasowych ocen w tym zakresie. W przypadku pozyskania informacji o zaistnieniu jakichkolwiek okoliczności mogących mieć wpływ na rekomendację, Biuro Zarządzania Kadrami w PZU przeprowadzi niezwłocznie jej aktualizację.

Uwzględniając opublikowaną przez KNF 27 stycznia 2020 roku „Metodykę oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego”, PZU w 2020 roku dokonał analizy kompletności przyjętych w ww. zakresie rozwiązań formalnych dla członków Zarządu PZU i Rady Nadzorczej PZU oraz zasadności ich aktualizacji.

W wyniku przeprowadzonej analizy 18 listopada 2020 roku Rada Nadzorcza PZU podjęła uchwałę w sprawie Zasad oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu PZU SA (URN/111/2020). Przedmiotowa procedura określa zasady oraz metodologię przeprowadzania oceny odpowiedniości pierwotnej kandydatów na członków Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu, oceny odpowiedniości wtórnej członków Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu oraz oceny odpowiedniości zbiorowej Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu w PZU. Do czasu ostatecznego przyjęcia powyższej procedury przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w PZU obowiązuje regulacja przejściowa, przyjęta przez Radę Nadzorczą, w oparciu o którą przeprowadzana jest ocena pierwotna i wtórna członków Rady Nadzorczej. Na jej podstawie PZU 18 listopada 2020 roku przeprowadził ocenę odpowiedniości członków Rady Nadzorczej PZU oraz ocenę odpowiedniości zbiorowej Rady Nadzorczej PZU.

W odniesieniu do członków Zarządu PZU 18 listopada 2020 roku Rada Nadzorcza PZU podjęła uchwałę w sprawie Zasad oceny odpowiedniości Zarządu PZU SA (URN/129/2020). Analogicznie jak w przypadku zasad przyjętych dla Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu, przedmiotowa regulacja określa zasady oraz metodologię przeprowadzania oceny odpowiedniości pierwotnej kandydatów na członków Zarządu, oceny odpowiedniości wtórnej członków Zarządu oraz oceny odpowiedniości zbiorowej Zarządu w PZU. Na jej podstawie Rada Nadzorcza PZU 18 listopada 2020 roku przeprowadziła ocenę odpowiedniości indywidualnej oraz ocenę odpowiedniości zbiorowej Zarządu PZU. W związku z przyjęciem ww. procedury, PZU planuje dokonanie nowelizacji dotychczas obowiązującej w tym zakresie regulacji, tj. Zasad oceny i weryfikacji kompetencji oraz reputacji Członków Zarządu PZU i PZU Życie oraz Dyrektorów Grupy PZU w PZU będących jednocześnie Członkami Zarządu PZU Życie (URN/16/2018).

B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

B.3.1. Opis systemu zarządzania ryzykiem

PZU sprawuje nadzór nad system zarządzania ryzykiem Grupy PZU na podstawie zawartych z istotnymi jednostkami zależnymi porozumień o współpracy. Nadają one ramy współpracy m.in. w procesie zarządzania ryzykiem w Grupie PZU, umożliwiają pozyskiwanie i przetwarzanie informacji koniecznych do adekwatnego i efektywnego zarządzania ryzykiem na poziomie Grupy PZU i zapewniają, że różnego rodzaju ryzyka generowane przez poszczególne jednostki Grupy PZU podlegają ocenie i są oparte na tych samych standardach, z uwzględnieniem wymogów i ograniczeń wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Sposób implementacji systemów w poszczególnych jednostkach Grupy PZU jest dostosowany do ich wielkości, istotności ryzyk, regulacji sektorowych oraz specyficznych regulacji w poszczególnych krajach.

Zarząd PZU ustanowił strategię zarządzania ryzykiem Grupy PZU, której celem jest:

- podniesienie wartości dla wszystkich interesariuszy poprzez aktywne i świadome zarządzanie wielkością przyjmowanego ryzyka;
- zapobieganie przyjmowaniu ryzyka na poziomie, który mógłby zagrozić stabilności finansowej Grupy PZU lub Konglomeratu Finansowego Grupy PZU.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie PZU jest oparte na analizie ryzyka we wszystkich procesach i jednostkach i jest ono integralną częścią procesu zarządzania.

System zarządzania ryzykiem w Grupie PZU oparty jest na:

- podziale kompetencji i zadań realizowanych przez organy statutowe, komitety oraz struktury organizacyjne biorące udział w procesie zarządzania ryzykiem;
- procesie zarządzania ryzykiem, w tym metodach identyfikacji, pomiaru i oceny, monitorowania i kontrolowania, raportowania ryzyka oraz podejmowania działań zarządczych.

Spójny podział kompetencji i zadań w PZU oraz w poszczególnych jednostkach zależnych oparty jest na czterech poziomach kompetencyjnych.

Trzy pierwsze obejmują:

- rady nadzorcze, które sprawują nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem oraz oceniają adekwatność i skuteczność tego procesu w ramach decyzji określonych w statutach jednostek Grupy PZU i swoich regulaminach. W celu zwiększenia efektywności wykonywania przez rady nadzorcze czynności nadzorczych, m.in. w zakresie monitorowania efektywności systemu zarządzania ryzykiem, rady nadzorcze mogą powoływać komitety audytu;
- zarządy, które organizują i zapewniają działanie systemu zarządzania ryzykiem poprzez przyjęcie strategii zarządzania ryzykiem, polityk, wyznaczenie apetytu na ryzyko, określenie profilu ryzyka i określenie tolerancji na poszczególne kategorie ryzyka;
- komitety, które podejmują decyzje dotyczące ograniczania poziomu poszczególnych ryzyk do ram wyznaczonych przez apetyt na ryzyko. Komitety przyjmują procedury i metodyki związane z ograniczaniem poszczególnych ryzyk, a także akceptują limity ograniczające poszczególne rodzaje ryzyka. Komitet Ryzyka Grupy PZU stanowi wsparcie (zarówno rad nadzorczych, jak i zarządów jednostek zależnych) we wdrażaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem, spójnego dla całej Grupy PZU. Celem działania Komitetu Ryzyka Grupy PZU jest koordynacja działań oraz nadzór nad systemem i procesami zarządzania ryzykami występującymi w Grupie PZU.

Czwarty poziom kompetencyjny dotyczy działań operacyjnych i podzielony jest pomiędzy trzy linie obrony:

- pierwsza linia obrony – obejmuje bieżące zarządzanie ryzykiem na poziomie struktur organizacyjnych poszczególnych jednostek Grupy PZU oraz podejmowanie decyzji w ramach procesu zarządzania ryzykiem, w tym obowiązujących limitów. Kadra zarządzająca odpowiada za wdrożenie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem w nadzorowanym obszarze działalności, w szczególności za zaprojektowanie i efektywne funkcjonowanie działań identyfikujących i monitorujących jako integralnych składników realizowanych procesów, zapewniających właściwą reakcję na występujące ryzyka;
- druga linia obrony – obejmuje zarządzanie ryzykiem poprzez wyspecjalizowane struktury organizacyjne poszczególnych jednostek Grupy PZU zajmujące się identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i raportowaniem o ryzyku oraz kontrolą ograniczeń. W ramach drugiej linii obrony szczególną rolę odgrywają następujące komórki Centrali PZU, które koordynują ten proces w ramach jednostek Grupy PZU: Biuro Ryzyka, Biuro Compliance, Biuro Bezpieczeństwa, Biuro Planowania i Kontrolingu, Biuro Aktuariale, Biuro Reasekuracji, Biuro Prawne, Biuro Zarządzania Kadrami;
- trzecia linia obrony – obejmuje audyt wewnętrzny, który przeprowadza niezależne audyty elementów systemu zarządzania ryzykiem oraz czynności kontrolnych wbudowanych w działalność danej jednostki Grupy PZU. Funkcja ta realizowana jest przez komórkę ds. audytu wewnętrznego.

Proces zarządzania ryzykiem składa się z następujących etapów:

1) Identyfikacja ryzyka

Rozpoczyna się wraz z propozycją rozpoczęcia tworzenia produktu ubezpieczeniowego, nabycia instrumentu finansowego, zmiany procesu operacyjnego, a także z chwilą wystąpienia każdego innego zdarzenia potencjalnie wpływającego na powstanie ryzyka. Proces identyfikacji występuje do momentu wygaśnięcia zobowiązań, należności lub działań związanych z danym ryzykiem. Identyfikacja ryzyka polega na rozpoznaniu rzeczywistych i potencjalnych źródeł ryzyka, następnie analizowanych pod względem istotności.

2) Pomiar i ocena ryzyka

Przeprowadzane są, w zależności od charakterystyki danego typu ryzyka oraz poziomu jego istotności. Pomiar ryzyka przeprowadzają wyspecjalizowane struktury organizacyjne poszczególnych jednostek Grupy PZU. Odpowiadają one za rozwój narzędzi oraz za pomiar ryzyka w zakresie określającym apetyt na ryzyko, profil ryzyka i tolerancję na ryzyko.

3) Monitorowanie i kontrola ryzyka

Polega na bieżącym przeglądzie odchyłeń realizacji od założonych punktów odniesienia (limitów, wartości progowych, planów, wartości z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń).

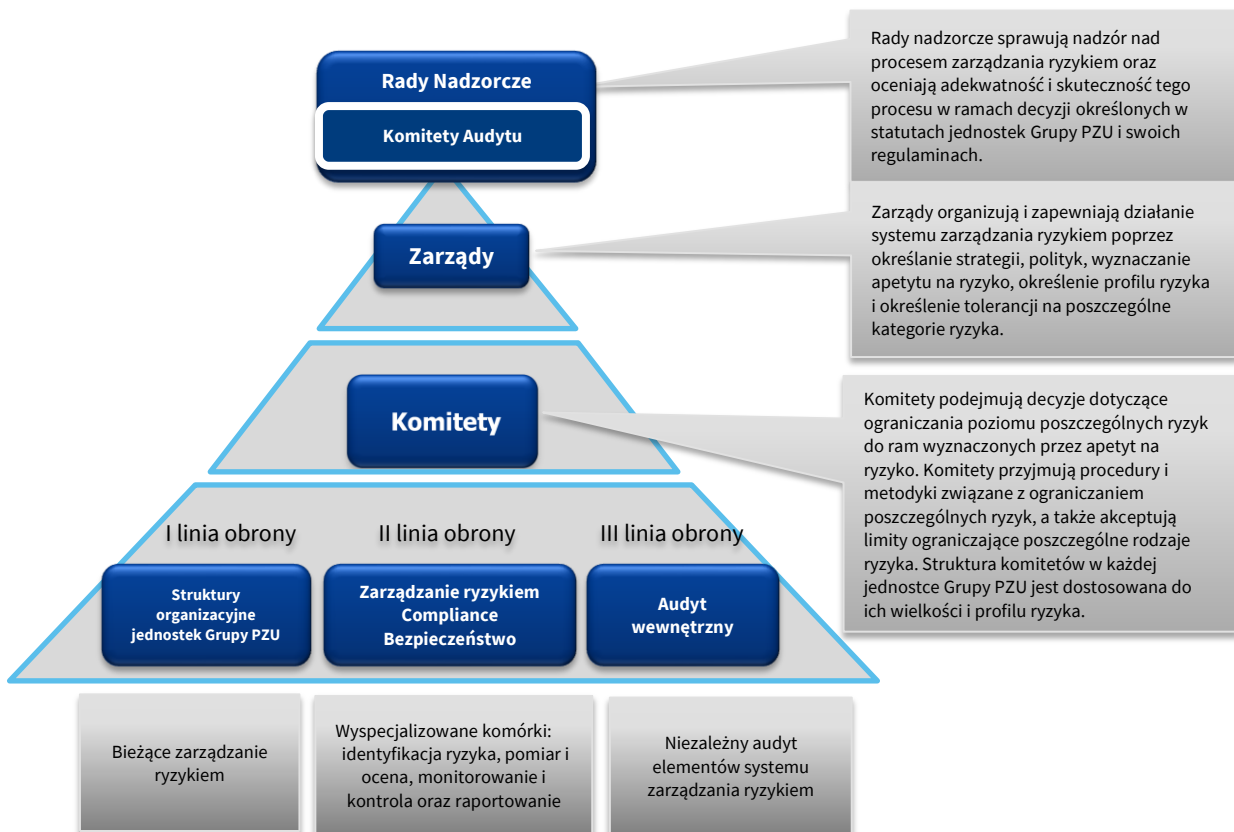
4) Raportowanie

Umożliwia efektywną komunikację o ryzyku i wspiera zarządzanie ryzykiem na różnych poziomach decyzyjnych.

5) Działania zarządcze

Działania te obejmują, m.in.: unikanie ryzyka, transfer ryzyka, ograniczanie ryzyka, określanie apetytu na ryzyko, akceptację poziomu ryzyka oraz narzędzia wspierające te działania.

Schemat struktury organizacyjnej systemu zarządzania ryzykiem

Funkcja zarządzania ryzykiem na poziomie Grupy PZU realizowana jest przez Biuro Ryzyka w PZU, które rozwija proces zarządzania ryzykiem poprzez przygotowanie i aktualizację właściwych regulacji wewnętrznych związanych z zarządzaniem ryzykiem (w tym rekomendacji dla jednostek zależnych), a także na bieżąco wykonuje poszczególne czynności związane z procesem zarządzania ryzykiem, w szczególności:

- opracowywanie oraz wdrażanie strategii zarządzania ryzykiem oraz polityk zarządzania poszczególnymi ryzykami;
- opracowanie metodyki pomiaru poszczególnych ryzyk;
- tworzenie oraz rozwój narzędzi wspierających proces zarządzania ryzykiem;
- identyfikacja, pomiar i ocena, monitorowanie i kontrola ryzyka;
- raportowanie ryzyk oraz proponowanie działań mitygujących ryzyko;
- opracowanie propozycji siatki limitów i ograniczeń oraz kluczowych wskaźników ryzyka (KRI);
- sporządzanie raportów kontrolnych oraz monitorowanie wykorzystania limitów i ograniczeń;
- przygotowanie zasad i metodyk dotyczących zarządzania ryzykiem;
- sporządzanie informacji o ryzyku na potrzeby organu nadzoru oraz agencji ratingowych;
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych;
- pełnienie funkcji centrum kompetencyjnego w zakresie zarządzania ryzykiem.

Osobą nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem jest Dyrektor Biura Ryzyka w PZU, który podlega członkowi Zarządu PZU odpowiedzialnemu za zarządzanie ryzykiem. Za systemowe zarządzanie ryzykiem odpowiedzialne jest Biuro Ryzyka PZU, które współpracuje w tym procesie z właściwymi strukturami Grupy PZU.

B.3.2. Własna ocena ryzyka i wypłacalności

Proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA) jest integralną częścią procesu planowania finansowego i składa się z następujących etapów:

- przygotowanie i zatwierdzenie założeń do przeprowadzenia procesu w danym roku;
- przygotowanie i zatwierdzenie przez właściwe struktury organizacyjne danej jednostki Grupy PZU, a następnie przekazanie do komórek odpowiedzialnych za ryzyko w tych jednostkach, danych zgodnych z wyceną przyjętą w systemie WII i spójnych ze Strategią Grupy PZU oraz planami finansowymi Grupy PZU;
- analiza i ocena ryzyk;
- analiza spełnienia wymogów dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- przeprowadzenie oceny dotyczącej potrzeb kapitałowych przy realizacji założeń planu finansowego;
- przeprowadzenie oceny kondycji kapitałowej Grupy PZU (w ujęciu zagregowanym) w wyniku testów stresu;
- analiza zgodności z apetytem na ryzyko oraz profilem ryzyka;
- propozycja zmian w zakresie obniżenia ekspozycji na ryzyko lub podwyższenia środków własnych, jeżeli zostanie to uznane za konieczne;
- zmiany w planie finansowym lub projekcie planu finansowego, jeżeli zostaną uznane za konieczne;
- zatwierdzenie wyników własnej oceny ryzyka i wypłacalności oraz podjęcie ewentualnych działań zarządczych;
- udokumentowanie wyników procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności w formie raportu;
- sporządzenie protokołu z własnej oceny ryzyka i wypłacalności;
- przekazanie do organu nadzoru raportu z własnej oceny ryzyka i wypłacalności na potrzeby organu nadzoru.

Proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności oraz przeprowadzane w ramach niego analizy zostały skonstruowane tak, aby stanowić wsparcie procesu planowania finansowego w zakresie analizy profilu ryzyka oraz oceny spełnienia wymogów kapitałowych w zakładanym horyzoncie czasu i przy realizacji określonych w planie finansowym założeń. Stanowi on również podsumowanie i kontrolę efektywności działań podejmowanych w toku procesu zarządzania ryzykiem.

Struktura procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności oraz zakres odpowiedzialności poszczególnych uczestników procesu w Grupie PZU zostały dostosowane do obowiązków poszczególnych jednostek organizacyjnych Grupy PZU wynikających z ich zakresu kompetencji określonych w ramach systemu zarządzania oraz z procesu planowania finansowego. Zarząd PZU odpowiada za zorganizowanie i zapewnienie efektywnego funkcjonowania procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności. Członkowie zarządów jednostek zależnych nadzorujący struktury biorące udział w procesie, nadzorują działania związane z procesem własnej oceny ryzyka i wypłacalności w podległych im obszarach oraz zatwierdzają przygotowane w ich obszarach dane i analizy konieczne do przeprowadzenia własnej oceny ryzyka i wypłacalności. Biuro Ryzyka w PZU rozwija proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności na poziomie Grupy PZU, koordynuje przeprowadzenie oceny oraz dokonuje oceny własnych potrzeb w zakresie wypłacalności, oceny ciągłej zgodności z wymogami kapitałowymi i oceny odchyień profilu ryzyka od założeń leżących u podstaw wyznaczania kapitałowego wymogu wypłacalności. Wszystkie dane prognostyczne dostarczane są do Biura Ryzyka w PZU za pośrednictwem Biura Planowania i Kontrolingu w PZU, które odpowiada za ich wewnętrzną spójność oraz zgodność z planami finansowymi.

ORSA jest przeprowadzana regularnie, co najmniej raz w roku lub doraźnie po wystąpieniu istotnych zmian w profilu ryzyka wynikających ze zmian operacji wewnętrznych lub zmian otoczenia biznesowego. Częstotliwość przeprowadzenia własnej oceny ryzyka i wypłacalności jest spójna z rewizją planów finansowych oraz towarzyszących im nowych prognoz rozwoju działalności, które odpowiadają realizacji Strategii Grupy PZU oraz uwzględniają zmiany wynikające z rozwoju portfela oraz zmian w otoczeniu biznesowym.

Wyniki ORSA są dokumentowane w formie raportu. Raport podlega niezależnemu przeglądowi wykonywanemu przez Biuro Audytu Wewnętrznego w PZU a następnie, po zaopiniowaniu przez Komitet Ryzyka Grupy PZU, zatwierdzeniu przez Zarząd PZU.

Ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności dokonywana jest dla wszystkich ryzyk uznanych za istotne, zgodnie z postanowieniami Strategii Grupy PZU w zakresie zarządzania ryzykiem oraz polityk zarządzania poszczególnymi ryzykami,

tj. ryzyka aktuarialnego, ryzyka rynkowego, ryzyka niewypłacalności kontrahenta oraz ryzyka operacyjnego. Dodatkowo analizie poddawane są ryzyka braku zgodności i płynności.

Ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności w 2020 roku objęła 3-letni horyzont prognozy, uwzględniając horyzont czasowy Strategii Grupy PZU aktualnej na moment sporządzania oceny i towarzyszących jej planów finansowych oraz wymóg nadzorczy w zakresie minimalnego horyzontu prognozy (trzy lata). Dodatkowo, w związku z pandemią COVID-19, w III kwartale 2020 roku przeprowadzono dodatkowy proces w trybie doraźnym. W ramach oceny ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności przeprowadzone zostały analizy w celu określenia, czy przy danej strategii działalności Grupa PZU utrzyma niezbędny poziom kapitału, adekwatny do ryzyka, na jakie jest narażona obecnie i na jakie może być narażona w przyszłości (również w przypadku wystąpienia nagłych zdarzeń odzwierciedlonych w scenariuszach szokowych). Testowane scenariusze zbudowane zostały w oparciu o profil ryzyka Grupy PZU, umożliwiając weryfikację jej potrzeb kapitałowych w nowych warunkach, obejmujących zarówno istotne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym, jak i szoki charakterystyczne dla sektora ubezpieczeń. Ponadto analiza obejmuje scenariusze wpływające zarówno na aktywa, jak i na zobowiązania.

Zgodnie z regulacją wewnętrzną, jeżeli w wyniku własnej oceny ryzyka i wypłacalności w kolejnych latach projekcji zostanie zidentyfikowany możliwy spadek współczynnika wypłacalności poniżej akceptowalnego poziomu lub przekroczenie limitów profilu ryzyka, Dyrektor Biura Ryzyka w PZU, we współpracy z Dyrektorem Biura Planowania i Kontrolingu w PZU, przedstawiają możliwe działania, w tym zmiany w zakresie planów finansowych, mające na celu obniżenie poziomu ryzyka lub podwyższenie środków własnych. Podlegają one zatwierdzeniu przez członka Zarządu PZU nadzorującego Biuro Ryzyka w PZU, w uzgodnieniu z członkiem Zarządu PZU nadzorującym Biuro Planowania i Kontrolingu w PZU.

B.4. System kontroli wewnętrznej

B.4.1. Opis systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej w Grupie PZU obejmuje nadzór, ogół procedur administracyjnych i księgowych, struktur organizacyjnych, systemów raportowania, rozwiązań wprowadzonych w systemach informatycznych, funkcję zgodności z przepisami oraz inne mechanizmy kontrolne przyczyniające się do realizacji celów Grupy PZU oraz zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności jej funkcjonowania, realizowane w celu racjonalnego zapewnienia:

- efektywności i skuteczności działalności operacyjnej;
- rzetelności informacji przekazywanych wewnątrz i zewnątrz oraz zabezpieczenia ich dostępności i wiarygodności, w szczególności w odniesieniu do tych, wpływających na sprawozdania finansowe;
- adekwatności i efektywności kontroli ryzyk (działania kontrolne powinny być proporcjonalne do poziomu ryzyka związanego z działalnością i procesów poddawanych kontroli);
- odpowiedzialnego i transparentnego zarządzania;
- zgodności działań z przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi oraz przyjętymi standardami postępowania;
- efektywnego uzyskiwania i przekazywania wszelkich danych i informacji, które mogą być istotne dla celów nadzoru uzupełniającego.

System kontroli wewnętrznej wspomaga realizację celów, co wymaga, aby koncentrował się na następujących obszarach:

- środowisku kontroli wewnętrznej, tj. promowaniu znaczenia kontroli wśród pracowników i nadzoru ze strony kierownictwa, stylu zarządzania, w tym delegowaniu zadań, uczciwości, wartości etycznych i rozwoju pracowników;
- identyfikacji i ocenie ryzyka, w tym utrzymywaniu go na akceptowalnym poziomie;
- czynnościach kontrolnych i podziale obowiązków;
- jakości informacji i jej komunikowaniu, tj. zapewnieniu przepływu informacji, które pozwalają prowadzić i kontrolować działalność;
- monitorowaniu efektywności mechanizmów kontrolnych.

W zależności od rodzaju zadań zakres kontroli wewnętrznej obejmuje w szczególności:

- kompletność, aktualność i zgodność z obowiązującymi przepisami prawa regulacji wewnętrznych dotyczących danej działalności;
- prawidłowość, kompletność i terminowość wykonywanych czynności, w tym obiegu dokumentów;
- prawidłowość organizacji i podziału pracy;
- przestrzeganie pełnomocnictw, upoważnień, limitów i innych elementów kontrolnych, w szczególności w zakresie:
 - podpisywania korespondencji wewnętrznej i wychodzącej na zewnątrz,
 - zawierania transakcji skutkujących powstaniem zobowiązań,
 - podejmowania decyzji biznesowych,
 - korzystania z systemów informatycznych;
- prawidłowość przebiegu procesów;
- prawidłowość ewidencji księgowej;
- bezpieczeństwo systemów informatycznych oraz sieci teleinformatycznych;
- bezpieczeństwo informacji chronionych, w rozumieniu obowiązujących regulacji wewnętrznych.

W przypadku zidentyfikowania przez pracownika nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli, pracownik zobowiązany jest do ich udokumentowania i poinformowania bezpośredniego przełożonego. Jednocześnie pracownik zobowiązany jest do ich raportowania zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi.

B.4.2. Funkcja zgodności z przepisami

Biuro Compliance w PZU odpowiada za kształtowanie systemu compliance w Grupie PZU dbając o jego spójność na wszystkich poziomach Grupy PZU. Biuro Compliance w PZU nadzoruje Dyrektor Zarządzający ds. Regulacji, który podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu PZU oraz, od 1 września 2020 roku, sprawuje nadzór nad funkcją zgodności z przepisami. Biuro Compliance w PZU raportuje do Zarządu i Rady Nadzorczej PZU, w zakresie zdarzeń zaistniałych na poziomie PZU i jednostek zależnych, z którymi podpisano porozumienia o współpracy i wymianie informacji. Rekomendacje Biura Compliance w PZU wydane w ramach prowadzonych działań i analiz zgodności podlegają procesowi monitoringu.

Funkcja zgodności z przepisami w jednostkach Grupy PZU jest zorganizowana na podstawie jednolitych i spójnych standardów, wypracowanych na poziomie PZU, z uwzględnieniem tzw. „zasady proporcjonalności”, tj. skali i specyfiki działalności danej jednostki Grupy PZU. Wdrożone regulacje wewnętrzne określają zakres i charakter działań funkcji zgodności z przepisami, w tym cykliczne raportowanie komórek ds. compliance jednostek zależnych do Biura Compliance w PZU, a następnie Biura Compliance w PZU do Zarządu i Rady Nadzorczej PZU. Niezależnie od powyższego komórki ds. compliance w jednostkach zależnych raportują także do swoich zarządów lub rad nadzorczych. Funkcja zgodności z przepisami w jednostkach Grupy PZU jest obiektywna i niezależna.

Najważniejsze kompetencje Biura Compliance w PZU w obszarze ryzyka braku zgodności w Grupie PZU:

- analiza i udział w procesie wdrażania systemowych rozwiązań we wszystkich obszarach funkcjonalnych jednostek Grupy PZU oraz realizowanych procesów biznesowych w zakresie ryzyka braku zgodności;
- inicjowanie i rekomendowanie zmian w systemowych rozwiązaniach oraz analizowanych procesach jednostek Grupy PZU, jako efekt analiz compliance;
- zapewnienie koordynacji i spójnych rozwiązań w zakresie realizacji funkcji zgodności z przepisami i zarządzania ryzykiem braku zgodności w Grupie PZU;
- konsultacje i współpraca z jednostkami zależnymi w celu zapewnienia jednolitych rozwiązań w zakresie realizacji funkcji zgodności z przepisami w Grupie PZU, wypełniania obowiązków raportowych wynikających z ustawy o nadzorze uzupełniającym oraz spójnego stanowiska regulowanych jednostek zależnych Grupy PZU przy udzielaniu odpowiedzi na zapytania Komisji Nadzoru Finansowego kierowane systemowo do jednostek regulowanych;

- konsultacja oraz wymiana informacji z jednostkami zależnymi w zakresie zapewnienia spójności procesu identyfikacji i oceny ryzyka braku zgodności;
- prowadzenie systemowych analiz compliance w jednostkach Grupy PZU na podstawie przepisów wewnętrznych oraz porozumień o współpracy i polityk;
- raportowanie na poziomie systemowym ryzyka braku zgodności w Grupie PZU;
- monitorowanie przestrzegania standardów postępowania, w tym norm etycznych, z uwzględnieniem dobrych praktyk przyjętych w jednostkach Grupy PZU.

Biuro Compliance w PZU, w ramach wymiany informacji i współpracy z jednostkami zależnymi w obszarze funkcji zgodności, współuczestniczy we wdrażaniu w tych jednostkach jednolitych standardów oraz kluczowych rozwiązań metodologicznych. Formalną podstawą współpracy w obszarze funkcji compliance są porozumienia o współpracy i wymianie informacji oraz Polityka compliance w Grupie PZU, które precyzują zasady, zakres i charakter tej współpracy pomiędzy PZU a jednostkami zależnymi.

Biuro Compliance w PZU współpracuje z komórkami do spraw zgodności jednostek sektora bankowego z uwzględnieniem zasad współpracy pomiędzy tymi komórkami w podmiotach – dominującym i zależnym, które zostały określone w Rekomendacji H KNF.

B.5. Funkcja audytu wewnętrznego

B.5.1. Opis wdrożenia funkcji audytu wewnętrznego

Biuro Audytu Wewnętrznego w PZU koordynuje funkcjonowanie audytu wewnętrznego w jednostkach Grupy PZU poprzez budowę jednolitych standardów oraz wymianę informacji w zakresie audytu wewnętrznego. Funkcję audytu wewnętrznego nadzoruje Dyrektor Zarządzający ds. Audytu, który kieruje Biurem Audytu Wewnętrznego i podlega Prezesowi Zarządu PZU. Audyt wewnętrzny pozyskuje informacje z jednostek Grupy PZU, z którymi podpisano porozumienia o współpracy, dotyczące adekwatności i efektywności systemów zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej. W jednostkach Grupy PZU wprowadzone zostały kluczowe rozwiązania metodologiczne Biura Audytu Wewnętrznego w PZU (z uwzględnieniem uwarunkowań formalno-prawnych, specyfiki i skali działalności tych jednostek).

Głównymi działaniami Biura Audytu Wewnętrznego w PZU w odniesieniu do Grupy PZU są:

- ujednolicanie zasad funkcjonowania audytu wewnętrznego;
- koordynowanie tworzenia planów audytów;
- realizowanie zadań audytowych;
- pozyskiwanie informacji z komórek ds. audytu wewnętrznego w jednostkach Grupy PZU;
- uwzględnianie w sprawozdaniach z działalności Biura Audytu Wewnętrznego w PZU do Zarządu i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej PZU informacji dotyczących podmiotów Grupy PZU.

Współpraca Biura Audytu Wewnętrznego w PZU z komórkami audytu wewnętrznego jednostek sektora bankowego prowadzona jest z uwzględnieniem zasad współpracy pomiędzy komórkami audytu wewnętrznego podmiotu dominującego i zależnego, które są określone w Rekomendacji H dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach.

Audyt wewnętrzny w jednostkach Grupy PZU może być realizowany przez:

- komórki ds. audytu wewnętrznego w jednostkach Grupy PZU;
- Biuro Audytu Wewnętrznego w PZU, z zachowaniem zasad wynikających z zawartych z jednostkami zależnymi Grupy PZU porozumień o współpracy.

Audyt wewnętrzny obejmuje niezależną ocenę ryzyka, badanie wszystkich struktur organizacyjnych w jednostkach Grupy PZU, produktów, systemów, procesów biznesowych, procesów zarządzania ryzykiem, z częstotliwością zależną od zidentyfikowanych obszarów ryzyk i poziomu istotności ryzyk, a także od roli i skuteczności kontroli wewnętrznej w ich redukowaniu.

B.5.2. Niezależność i obiektywizm audytu wewnętrznego

Funkcja audytu wewnętrznego jest obiektywna i niezależna od funkcji operacyjnych. Zakres czynności audytowych realizowanych w ramach poszczególnych audytów oraz wydawane oceny poaudytowe stanowią autonomiczne decyzje audytorów. Zadania są rozdzielane w taki sposób, aby zapobiec potencjalnym i rzeczywistym konfliktom interesów. Każdy pracownik jest zobowiązany do poinformowania przełożonego w przypadku wystąpienia konfliktu interesów. Zbierane są informacje od pracowników audytu wewnętrznego na temat potencjalnego konfliktu interesów i w miarę potrzeb dokonuje się rotacji przydzielonych zadań. Ponadto żaden z audytorów nie może przed upływem jednego roku oceniać działalności, którą sam uprzednio wykonywał lub zarządzał. Wdrożono Kodeks Etyki Audytora, w oparciu o Kodeks etyki Instytutu Audytorów Wewnętrznych (IIA). Celem Kodeksu jest promowanie najlepszych praktyk wykonywania obowiązków, wzorców postawy etycznej oraz determinowanie potrzeby ciągłego rozwoju zawodowego i kształtowania właściwego wizerunku audytorów wewnętrznych. Audytorom wewnętrznym nie wolno przyjmować odpowiedzialności za działalność operacyjną, która podlega ocenie audytu wewnętrznego.

Niezależność funkcji Audytu Wewnętrznego jest zapewniona poprzez zapisy odpowiednich regulacji wewnętrznych.

Audytorzy Grupy PZU stanowią zespół o wysokich kwalifikacjach zawodowych i etycznych oraz posiadają wiedzę, umiejętności i znajomość zagadnień niezbędnych do realizacji audytów.

Dla zapewnienia realizacji zadań, audytorzy mają dostęp do niezbędnych informacji, wyjaśnień, dokumentów i danych umożliwiających terminowe i poprawne wykonanie zadań, z uwzględnieniem ograniczenia dostępu do informacji zgodnego z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Biuro Audytu Wewnętrznego w PZU przygotowuje sprawozdanie roczne z działalności, które obejmuje:

- informację o zrealizowanych audytach (w tym o wykonaniu planu audytu);
- ocenę systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

Biuro Audytu Wewnętrznego w PZU sporządza również w cyklach kwartalnych sprawozdanie obejmujące w szczególności:

- informację o realizacji Planu audytu;
- informację o wynikach zrealizowanych audytów wewnętrznych oraz o rekomendacjach wydanych i odrzuconych (akceptacja ryzyka);
- informację o wynikach monitorowania rekomendacji.

Sprawozdania przekazywane są Zarządowi PZU i Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej PZU i uwzględniają również informacje raportowane przez komórki ds. audytu wewnętrznego w jednostkach Grupy PZU.

B.6. Funkcja aktuarialna

Jednostki Grupy PZU prowadzące działalność w zakresie ubezpieczeń są odrębnymi jednostkami i posiadają własne funkcje aktuarialne. Zadania funkcji aktuarialnych są spójne dla wszystkich jednostek Grupy PZU. Ze względu na różną specyfikę rynków działania mogą jednak występować różnice metodologiczne w działaniach poszczególnych funkcji. Funkcje działają w maksymalnym stopniu niezależnie od siebie, pozostając ze sobą w kontakcie i konsultując wzajemnie swoje wątpliwości. Nadrzędną rolę, koordynacyjno-doradczą, pełni Biuro Aktuarialne w PZU. Nadzór nad całością sprawuje Główny Aktuariusz PZU – Dyrektor ds. Ryzyka Ubezpieczeniowego w Biurze Aktuarialnym w PZU.

Współpraca w obszarze aktuariatu w Grupie PZU ma na celu optymalizację standardów funkcjonowania i realizacji procesów biznesowych, zapewnienie sprawnego przepływu informacji pomiędzy PZU i ubezpieczeniowymi jednostkami zależnymi oraz zapewnienie bezpieczeństwa przekazywanych informacji. Jednostki zależne dokładają należytej staranności, aby prowadzona przez nie działalność była zgodna z zasadami współpracy w Grupie PZU, mając również na względzie własną specyfikę działania oraz uwarunkowania prawne lub biznesowe. Zachowują one autonomię w obszarze aktuariatu, z zastrzeżeniem, że PZU pełni rolę koordynacyjno-doradczą w stosunku do nich w tym obszarze. Zasadniczo współpraca PZU z jednostkami zależnymi odbywa się na bieżąco na drodze wspólnych konsultacji, z zastrzeżeniem możliwości określania wytycznych, założeń, zasad, procedur i rekomendacji przez PZU, jeżeli jest to podyktowane interesem Grupy PZU. Jednostki zależne, w terminach, formie i w sposób określony z odpowiednim wyprzedzeniem, przekazują:

- informacje konieczne dla dopełnienia przez funkcję aktuarialną PZU obowiązków informacyjnych lub sprawozdawczych ciążących na PZU, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- informacje, plany, materiały i dokumenty, dotyczące jednostki zależnej oraz jej podmiotów zależnych, a także wyjaśnienia dotyczące tej dokumentacji, o ile zachodzi taka potrzeba. Jednostki zależne uzyskują od podmiotów od nich zależnych informacje i dokumenty konieczne do wypełnienia niniejszego obowiązku;

Niezależnie od obowiązków określonych powyżej, jednostki zależne wypełniają wymagane przez obowiązujące je przepisy prawa obowiązki informacyjne oraz prowadzą własną politykę informacyjną.

Zakres współpracy obejmuje zatem szeroko pojętą działalność aktuarialną niezbędną do wykonywania obowiązków funkcji aktuarialnej. Zasady współpracy ujęto we wdrożonej w roku 2018 „Polityce współpracy w Grupie PZU w obszarze aktuariatu”.

B.7. Outsourcing

Ubezpieczeniowe jednostki Grupy PZU przyjęły zasady dokonywania outsourcingu, w tym outsourcingu czynności uznawanych za podstawowe lub ważne.

PZU i zależne jednostki ubezpieczeniowe nie powierzają podmiotom trzecim realizacji funkcji należących do systemu zarządzania (funkcji zarządzania ryzykiem, funkcji aktuarialnej, funkcji zgodności i funkcji audytu wewnętrznego).

Outsourcing czynności podstawowych lub ważnych jest uzasadniony w szczególności optymalizacją kosztów i dążeniem do zapewnienia wysokiego poziomu obsługi klientów. Ubezpieczeniowe jednostki zależne Grupy PZU realizują te cele poprzez powierzenie wykonywania wybranych procesów podmiotom specjalizującym się w wykonywaniu usług danego rodzaju.

Dodatkowo istnieją wewnątrzgrupowe umowy outsourcingu (zawarte pomiędzy jednostkami Grupy PZU), w ramach których powierza się czynności podstawowe lub ważne, obejmujące w szczególności: lokowanie środków, obsługę likwidacji szkód, obsługę świadczeń, w tym assistance, zarządzanie portfelami inwestycyjnymi, obsługę ubezpieczeń. Wewnątrzgrupowe umowy outsourcingu czynności podstawowych lub ważnych zawierane są długoterminowo, z uwzględnieniem obowiązujących zasad w zakresie outsourcingu, w szczególności w zakresie oceny ryzyka, wymaganych postanowień umownych, w tym zabezpieczających możliwość przeprowadzenia kontroli realizacji umowy przez podmiot powierzający wykonanie czynności.

C. Profil ryzyka

Profil ryzyka Grupy PZU wynika z Strategii Grupy PZU oraz planów finansowych i jest okresowo monitorowany i kontrolowany. Ze względu na skalę działalności ubezpieczeniowej prowadzonej przez jednostki Grupy PZU oraz poziom zainwestowanych środków najistotniejszymi ryzykami są ryzyko aktuarialne, ryzyko rynkowe oraz ryzyko związane z działalnością jednostek z innych sektorów finansowych. W ramach ostatniej pozycji najistotniejsze jest ryzyko kredytowe.

Grupa PZU posiada system zarządzania ryzykiem, który jest ukierunkowany zarówno na kontrolę ryzyka, jak również na zachowanie odpowiedniego poziomu kapitalizacji. Poprzez identyfikację, pomiar i ocenę, monitorowanie i kontrolę oraz raportowanie ryzyk związanych z prowadzoną działalnością operacyjną a także podejmowanie działań zarządczych w odpowiedzi na te ryzyka Grupa PZU jest w stanie zrealizować swoje zobowiązania wobec klientów i partnerów biznesowych oraz wypełnić wymogi płynące z przepisów prawnych i regulacji zewnętrznych. W jednostkach sektora finansowego Grupy PZU wdrożono system zarządzania ryzykiem opisany w sekcji B i opierający się na następujących etapach:

- identyfikacja;
- pomiar i ocena;
- monitorowanie i kontrolowanie;
- raportowanie;
- działania zarządcze.

Proces jest wystandaryzowany w całej Grupie PZU. Sposób implementacji w jednostkach zależnych jest dostosowany do ich wielkości, istotności ryzyk, regulacji sektorowych oraz specyficznych regulacji w poszczególnych krajach.

W tabeli poniżej wskazano kategorie ryzyka zdefiniowane jako istotne i wskazane w regulacjach wewnętrznych na poziomie Grupy PZU:

Lp.	Kategoria ryzyka	Definicja
1	ryzyko aktuarialne	możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych, w związku z niewłaściwymi założeniami dotyczącymi wyceny składek i tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
2	ryzyko rynkowe	ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wahań poziomu i wahań zmienności rynkowych cen aktywów, spreadu kredytowego, wartości zobowiązań i instrumentów finansowych
3	ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta	ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikające z wahań wiarygodności i zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i wszelkich dłużników, materializujące się niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta
4	ryzyko operacyjne	ryzyko poniesienia straty wynikającej z niewłaściwych lub błędnych procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych
5	ryzyko modeli	ryzyko poniesienia straty finansowej, błędnego oszacowania danych raportowanych do organu nadzoru, podjęcia błędnych decyzji lub utraty reputacji z powodu błędów w opracowaniu, wdrożeniu lub stosowaniu modeli
6	ryzyko braku zgodności	ryzyko niedostosowania się lub naruszenia przez PZU, podmioty zależne lub osoby z nimi powiązane przepisów prawa, przepisów wewnętrznych oraz przyjętych przez PZU lub podmioty zależne standardów postępowania, w tym norm etycznych, które skutkuje lub może skutkować poniesieniem przez PZU, podmioty zależne lub osoby działające w ich imieniu sankcji prawnych, powstania strat finansowych bądź utraty reputacji lub wiarygodności

Na potrzeby Konglomeratu Finansowego Grupy PZU, biorąc pod uwagę udział ryzyka kredytowego w jednostkach sektora bankowego, przyjęta została definicja ryzyka kredytowego. Definiuje się je, jako ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej, na które narażony jest Konglomerat Finansowy Grupy PZU, wynikające z wahań wiarygodności i zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i wszelkich dłużników, materializujące się w postaci niewykonania zobowiązania przez kontrahenta lub wzrostem spreadu kredytowego. Definicja obejmuje również ryzyko kredytowe jednostki regulowanej.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym obejmuje następujące kategorie ryzyka:

- ryzyko spreadu kredytowego – możliwość poniesienia straty z tytułu zmiany wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych spowodowanych zmianą poziomu spreadów kredytowych w odniesieniu do struktury terminowej stóp procentowych dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub wahania ich zmienności;
- ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta – ryzyko poniesienia straty w związku z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązań przez kontrahentów i dłużników lub pogorszenia się ich zdolności kredytowej;
- ryzyko kredytowe w działalności bankowej – ryzyko kredytowe wynikające z działalności w sektorze bankowym, związane przede wszystkim z niebezpieczeństwem niewywiązania się dłużnika lub kredytobiorcy ze swoich zobowiązań;
- ryzyko kredytowe w ubezpieczeniach finansowych – możliwość poniesienia straty wynikającej z działalności w sektorze ubezpieczeń finansowych związane przede wszystkim z niebezpieczeństwem niewywiązania się klienta Grupy PZU – kontrahenta z zobowiązań wobec podmiotu trzeciego lub dłużnika/kredytobiorcy wobec klienta Grupy PZU. Zagrożenie to może wynikać z niepowodzenia w realizacji przedsięwzięcia lub z niekorzystnego wpływu otoczenia gospodarczego.

W ramach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Grupa PZU identyfikuje, mierzy i monitoruje koncentrację ryzyka, przy czym dla sektora bankowego procesy te realizowane są na poziomie poszczególnych jednostek Grupy PZU, zgodnie z wymogami sektorowymi.

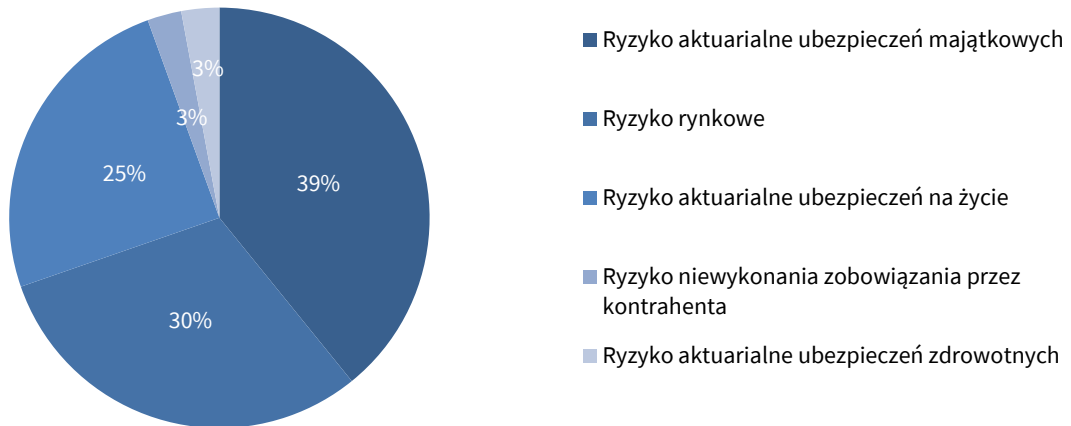
SCR Grupy PZU obliczany jest zgodnie z art. 336 rozporządzenia delegowanego i składa się z następujących pozycji: kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego na podstawie danych skonsolidowanych zgodnie z zasadami określonymi dla formuły standardowej, proporcjonalnego udziału wymogów kapitałowych (w tym hipotetycznych) jednostek z innych sektorów finansowych, wymogu dla jednostek powiązanych niekonsolidowanych metodą pełną. Kapitałowy wymóg wypłacalności obliczany na podstawie danych skonsolidowanych składa się z 8 modułów: ryzyko rynkowe, ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie, ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie, ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych, ryzyko wartości niematerialnych i prawnych, ryzyko operacyjne, korekta z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat. Efektowi dywersyfikacji podlega pięć pierwszych modułów i wraz z ryzykiem wartości niematerialnych i prawnych, które w Polsce odgrywa marginalną rolę, a w Grupie PZU wynosi zero, tworzą tzw. podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (BSCR). Grupa PZU nie korzysta przy kalkulacji SCR z przepisów przejściowych.

Wartość SCR oraz BSCR przed i po uwzględnieniu efektu dywersyfikacji na 31 grudnia 2020 roku w porównaniu do poprzedniego roku, przedstawia poniższa tabela.

Nazwa podmodułu	Wartość (mln zł)		Zmiana 2020/2019	
	2020	2019	(mln zł)	%
Ryzyko rynkowe	3 403	3 221	182	6%
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	292	361	(69)	(19%)
Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń na życie	2 761	2 555	206	8%
Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń zdrowotnych	328	253	75	30%
Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń majątkowych	4 353	4 032	321	8%
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności przed dywersyfikacją	11 137	10 422	715	7%
Dywersyfikacja	(3 810)	(3 549)	(261)	7%
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności po dywersyfikacji	7 327	6 873	454	7%
Ryzyko operacyjne	759	753	6	1%
Korekta z tytułu zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	(1 124)	(974)	(150)	15%
Kapitałowy wymóg wypłacalności obliczony na podstawie danych skonsolidowanych	6 962	6 652	310	5%
Wymóg kapitałowy dla innych sektorów finansowych	3 756	3 728	28	1%
Wymóg dla jednostek powiązanych niekonsolidowanych	10	18	(8)	(44%)
SCR Grupy PZU	10 728	10 398	330	3%

W ujęciu rocznym SCR Grupy PZU wzrósł o 330 mln zł. W głównej mierze wzrost wynika ze wzrostu ryzyka aktuarialnego i ryzyka rynkowego. Przyczyny zmian SCR dla poszczególnych ryzyk opisane są poniżej w odpowiednich rozdziałach.

Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności

Grupa PZU posiada procedury wewnętrzne implementujące obowiązki wynikające z zasady ostrożnego inwestora. W związku z tym Grupa PZU lokuje posiadane środki wyłącznie w aktywa i instrumenty finansowe, dla których ryzyko może mierzyć, monitorować, a w konsekwencji zarządzać nim oraz które uwzględnia przy ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności. Zachowując odpowiedni poziom płynności lokat, Grupa PZU lokuje swoje środki w aktywa bezpieczne o odpowiedniej jakości i rentowności. Inwestując w aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, Grupa PZU uwzględnia charakter i czas trwania zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczeniowych w sposób zgodny z interesami ubezpieczających. Grupa PZU różnicuje aktywa i zachowuje ich rozproszenie w celu unikania uzależnienia od jednego szczególnego składnika aktywów, emitenta czy obszaru geograficznego.

Testy stresu i analizy wrażliwości

Na poziomie Grupy PZU przeprowadzono analizy wrażliwości, uwzględniające ryzyko rynkowe, kredytowe i aktuarialne, w odniesieniu do istotnych ryzyk i zdarzeń według scenariuszy przygotowanych na potrzeby ORSA. Analizy wrażliwości co do zasady nie znajdują zastosowania w przypadku ryzyk opisanych w części C.6. ze względu na charakter i specyfikę tych ryzyk.

W ramach przeprowadzanych analiz Grupa PZU dokonuje również oceny w zakresie płynności, która polega na oszacowaniu możliwości sfinansowania wypłaty odszkodowań i świadczeń w wyniku zdarzeń ubezpieczeniowych o charakterze nadzwyczajnym. Wyniki testów stresu wskazują na możliwość sfinansowania tego typu zdarzeń.

W ramach ORSA analiza wrażliwości przeprowadzona dla Grupy PZU obejmowała testy stresu, wpływające zarówno na aktywa, jak i na zobowiązania. Testy stresu wybrane do przeprowadzenia w ramach ORSA pokrywają najważniejsze obszary działalności ubezpieczeniowej oraz profil ryzyka Grupy PZU i odpowiadają ocenie najistotniejszych ryzyk w jej działalności.

Testy stresu zostały przeprowadzone w oparciu o zasady systemu Wypłacalność II. Każdy test był przeprowadzany niezależnie, przy założeniu zmiany elementów wskazanych w teście i utrzymanie pozostałych wskaźników na poziomie ze scenariusza bazowego. W ramach testu stresu uwzględnia się zmianę zarówno środków własnych, jak i kapitałowego wymogu wypłacalności w celu zbadania całkowitego wpływu na sytuację kapitałową Grupy PZU.

Wyniki testów nie uwzględniają wpływu ewentualnych działań podejmowanych przez zarządy jednostek Grupy PZU, mających na celu złagodzenie skutków materializacji scenariusza. W rzeczywistości, w oparciu o funkcjonujący w Grupie PZU system zarządzania ryzykiem, w szczególności system limitów i ograniczeń, zarządy poszczególnych jednostek Grupy PZU, w szczególności PZU jako podmiotu dominującego, mogą podjąć stosowne działania zapobiegające lub też ograniczające wpływ realizacji zakładanego scenariusza.

Wyniki testów stresu świadczą, że Grupa PZU w 2020 roku posiadała środki własne pozwalające na utrzymywanie wskaźnika wypłacalności powyżej wymaganych przez KNF poziomów po wystąpieniu scenariuszy testowych.

Poniższa tabela przedstawia analizy wrażliwości wykonane na potrzeby ORSA. Testy były przeprowadzane w trakcie 2020 roku w ramach wykonywanej w procesie ORSA (przeprowadzonym w III kwartale 2020 roku w trybie doraźnym) prospektywnej oceny kondycji kapitałowej Grupy PZU i odnoszą się do wartości współczynnika wypłacalności na koniec roku 2020 prognozowanej w momencie wykonywania testów stresu.

Lp.	Testy stresu / analizy wrażliwości	Wpływ na ryzyko	Zmiana do wartości bazowego wskaźnika wypłacalności (w p.p.)
1	Wzrost stóp procentowych (+200 pb dla krzywej PLN, +100 pb dla krzywej EUR)	Ryzyko rynkowe	5
2	Spadek stóp procentowych (-100 pb)	Ryzyko rynkowe	(2)
3	Zmiana kształtu krzywej stóp procentowych (na podstawie krzywej wygenerowanej w modelu kalkulacji wartości narażonej na ryzyko dla ryzyka rynkowego w scenariuszu 1 na 200)	Ryzyko rynkowe	(4)
4	Spadek cen akcji (-50%)	Ryzyko rynkowe	-
5	Spadek cen nieruchomości (-30%)	Ryzyko rynkowe	(10)
6	Wzrost kursu walutowego (+30%)	Ryzyko rynkowe	(8)
7	Spadek kursu walutowego (-30%)	Ryzyko rynkowe	4
8	Default kontrahentów (założono niewypłacalność dwóch kontrahentów o najwyższym zaangażowaniu Grupy PZU spośród kontrahentów z ratingiem BB i niższym)	Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	(10)
9	Wzrost szkodowości (+10pp)	Ryzyko aktuarialne	(8)
10	Wzrost rezerwy szkodowej brutto (+10%+max(PNR,0))	Ryzyko aktuarialne	(19)
11	Szkoda katastroficzna – jednorazowa	Ryzyko aktuarialne	(3)
12	Szkoda katastroficzna – kilka	Ryzyko aktuarialne	(7)
13	Szkoda nadzwyczajna	Ryzyko aktuarialne	(30)
14	Jednoczesny spadek stóp procentowych (-100 pb) i wzrost szkodowości o 10 pp	Ryzyko aktuarialne / ryzyko rynkowe	(9)
15	Jednoczesny wzrost stóp procentowych (+200 pb dla krzywej PLN, +100 pb dla krzywej EUR) i wzrost szkodowości o 10 pp	Ryzyko aktuarialne / ryzyko rynkowe	(3)
16	Wzrost śmiertelności (+15%)	Ryzyko aktuarialne	(13)
17	Spadek śmiertelności (-20%)	Ryzyko aktuarialne	(5)
18	Wzrost zachorowalności (+35%)	Ryzyko aktuarialne	(7)
19	Wzrost kosztów uwzględnionych przy obliczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (+10%)	Ryzyko aktuarialne	(6)
20	Wzrost rezygnacji (+80%)	Ryzyko aktuarialne	1
21	Spadek rezygnacji (-80%)	Ryzyko aktuarialne	(3)
22	Połączone scenariusze – najbardziej dotkliwe zmiany dla poszczególnych linii biznesowych wynikające ze scenariuszy 16, 18, 19 (maksymalny spadek składki, wzrost świadczeń i wzrost kosztów)	Ryzyko aktuarialne	(31)
23	Jednoczesny spadek stóp procentowych (-100 pb), spadek cen akcji (-50%) i wzrost śmiertelności (+15%)	Ryzyko aktuarialne / ryzyko rynkowe	(14)
24	Jednoczesny wzrost stóp procentowych (+200 pb dla krzywej PLN, +100 pb dla krzywej EUR), spadek cen akcji (-50%) i wzrost śmiertelności (+15%)	Ryzyko aktuarialne / ryzyko rynkowe	(10)

Ekspozycja na ryzyko wynikająca z pozycji pozabilansowych

Na 31 grudnia 2020 roku wartość ekspozycji pozabilansowych uwzględnianych w kalkulacjach wymogów kapitałowych wyniosła 211 mln zł i dotyczyła w szczególności: posiadanych i udzielonych zabezpieczeń, otrzymanych gwarancji oraz zobowiązań warunkowych.

Koncentracja ryzyka

W ramach ryzyka aktuarialnego, Grupa PZU identyfikuje koncentrację ryzyka w ujęciu przestrzennym, umiejscowioną w Polsce w odniesieniu do możliwych szkód spowodowanych przez zdarzenia katastroficzne, w szczególności takich jak powódzie i huragany. Poniższa tabela przedstawia sumy ubezpieczeń w zadanych przedziałach w podziale przestrzenno-geograficznym na terenie Polski. Największa koncentracja ryzyka występuje w województwie mazowieckim. W kontekście ekspozycji na ryzyko powodzi i huraganu, system zarządzania ryzykiem funkcjonujący w Grupie PZU zapewnia jej cykliczny monitoring, a stosowany program reasekuracji pozwala na istotną redukcję wielkości potencjalnej szkody katastroficznej na udziale własnym.

Narażenie na szkody katastroficzne w ubezpieczeniach majątkowych na 31 grudnia 2020 roku	Suma ubezpieczenia (w mln zł)						Suma
	0-0,2	0,2-0,5	0,5-2	2-10	10-50	pow. 50	
dolnośląskie	0,9%	1,3%	1,2%	0,5%	0,4%	1,7%	6,0%
kujawsko - pomorskie	0,5%	0,6%	0,5%	0,3%	0,3%	1,1%	3,3%
lubelskie	0,5%	0,6%	0,2%	0,1%	0,1%	1,6%	3,1%
lubuskie	0,2%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	0,5%	1,4%
łódzkie	0,6%	0,9%	0,6%	0,3%	0,2%	5,3%	7,9%
małopolskie	0,7%	1,4%	0,8%	0,4%	0,4%	1,4%	5,1%
mazowieckie	1,5%	2,4%	2,0%	0,8%	0,9%	9,4%	17,0%
opolskie	0,2%	0,4%	0,3%	0,1%	0,1%	1,4%	2,5%
podkarpackie	0,5%	0,8%	0,3%	0,2%	0,2%	1,3%	3,3%
podlaskie	0,3%	0,4%	0,3%	0,1%	0,2%	0,5%	1,8%
pomorskie	0,5%	0,9%	0,8%	0,4%	0,5%	6,0%	9,1%
śląskie	1,0%	1,4%	0,9%	0,5%	0,3%	4,3%	8,4%
świętokrzyskie	0,3%	0,4%	0,2%	0,1%	0,1%	1,1%	2,2%
warmińsko-mazurskie	0,3%	0,4%	0,3%	0,2%	0,1%	1,2%	2,5%
wielkopolskie	1,0%	1,6%	1,2%	0,6%	0,5%	2,0%	6,9%
zachodnio-pomorskie	0,3%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%	5,2%	6,9%
Litwa i Estonia	0,6%	1,7%	2,5%	0,8%	1,0%	2,1%	8,7%
Łotwa	0,1%	0,6%	0,8%	0,4%	0,4%	0,5%	2,8%
Ukraina	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,5%	0,7%
Norwegia	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	0,4%
Razem	10,0%	16,5%	13,5%	6,3%	6,2%	47,5%	100,0%

Dodatkowo, w ramach portfela klientów Grupy PZU, identyfikujemy istotne koncentracje na dużych ryzykach korporacyjnych, które podlegają reasekuracji fakultatywnej zmniejszającej ewentualne szkody na udziale własnym do akceptowalnych poziomów, niezagrażających stabilności finansowej Grupy PZU.

W ramach ryzyka kredytowego oraz rynkowego koncentracja ryzyka w Grupie PZU jest łącznie identyfikowana na poziomie grup kapitałowych, sektorów gospodarki oraz krajów. Analizie poddawane są ekspozycje wynikające z portfela aktywów jednostek podlegających konsolidacji, ubezpieczenia finansowe PZU oraz ekspozycje podmiotów sektora bankowego.

Na 31 grudnia 2020 roku zidentyfikowano wskazane poniżej koncentracje ryzyka, w odniesieniu do sektora w wartości udziału w całkowitej kwocie analizowanej ekspozycji (z uwzględnieniem ekspozycji wynikających z portfela aktywów jednostek podlegających konsolidacji, ubezpieczeń finansowych PZU oraz ekspozycji jednostek sektora bankowego):

Segment branżowy	%
Administracja publiczna i obrona narodowa	14,54%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	12,83%
Przetwórstwo przemysłowe	16,09%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	12,70%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	8,78%
Budownictwo	5,89%
Transport i gospodarka magazynowa	5,47%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	4,79%
Informacja i komunikacja	2,59%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6,79%
Górnictwo i wydobywanie	1,19%
Pozostałe sektory	8,34%
Razem	100,00%

Grupa PZU identyfikuje również istotne i szczególnie istotne koncentracje ryzyka w odniesieniu do kontrahentów, dla których progi ustalono dla istotnych koncentracji na poziomie mniejszej z wartości: 3% najlepszego oszacowania rezerw lub 10% SCR Grupy PZU oraz dla szczególnie istotnych koncentracji na poziomie mniejszej z wartości: 6% najlepszego oszacowania rezerw lub 20% SCR Grupy PZU. Istotne koncentracje podlegają raportowaniu corocznemu, a szczególnie istotne w każdych okolicznościach, jeżeli dojdzie do przekroczenia progu.

W ramach ryzyka operacyjnego oraz innych istotnych ryzyk nie zidentyfikowano koncentracji ryzyka.

W 2020 roku w celu wypełnienia obowiązków regulacyjnych, jakie nałożone są na grupy kapitałowe identyfikowane jako konglomeraty finansowe PZU wdrożył model zarządzania znaczącą koncentracją ryzyka w Konglomeracie Finansowym Grupy PZU, zgodnie z wymogami ustawy o nadzorze uzupełniającym.

C.1. Ryzyko aktuarialne

Zgodnie z formułą standardową do celów obliczania wymogów kapitałowych dla ryzyka aktuarialnego Grupa PZU stosuje: moduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach innych niż na życie, moduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie i moduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych. Sprzedaż produktów zdrowotnych nie została wydzielona w osobny kanał dystrybucji i jest obsługiwana przez odrębne sieci sprzedaży ubezpieczeniowych spółek majątkowych i życiowych. Z uwagi na odrębne modele zarządzania produktami zdrowotnymi w obu typach sieci sprzedaży oraz nieznacznym ryzykiem aktuarialnym ubezpieczeń zdrowotnych nie wyodrębniono osobnych systemów zarządzania ryzykiem dla ubezpieczeń zdrowotnych. Produkty zbliżone w charakterystyce do produktów życiowych są zarządzane jak ubezpieczenia na życie, a pozostałe jak ubezpieczenia inne niż na życie.

C.1.1. Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie

Identyfikacja ryzyka rozpoczyna się wraz z procesem tworzenia produktu ubezpieczeniowego i towarzyszy mu aż do momentu wygaśnięcia zobowiązań z nim związanych. Identyfikacja ryzyka aktuarialnego odbywa się m. in. poprzez:

- analizę ogólnych warunków ubezpieczenia pod kątem przyjmowanego ryzyka i zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa;
- analizę ogólnych/szczególnych warunków ubezpieczenia lub innych wzorców umów pod kątem ryzyka aktuarialnego przyjmowanego na ich podstawie;
- rozpoznanie potencjalnych ryzyk związanych z danym produktem w celu ich późniejszego pomiaru i monitorowania;

- analizę wpływu wprowadzenia nowych produktów ubezpieczeniowych na wymogi kapitałowe i margines ryzyka obliczone według formuły standardowej;
- weryfikację i walidację zmian w produktach;
- ocenę ryzyka aktuarialnego przez pryzmat podobnych, istniejących produktów;
- monitorowanie istniejących produktów;
- analizę polityki underwritingowej, taryfikacyjnej, rezerw i reasekuracyjnej oraz procesu obsługi świadczeń.

Ocena ryzyka aktuarialnego polega na rozpoznaniu stopnia zagrożenia lub grupy zagrożeń stanowiących o możliwości powstania szkody oraz na dokonaniu analizy elementów ryzyka w sposób umożliwiający podjęcie decyzji o przyjęciu ryzyka do ubezpieczenia i ponoszenia odpowiedzialności. Zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej oraz ustalona wysokość składki ubezpieczeniowej powinny być uwzględnione w przeprowadzanej ocenie ryzyka aktuarialnego. Ocena ryzyka aktuarialnego dotyczy dwóch podstawowych typów produktów ubezpieczeniowych, tj. indywidualnych oraz grupowych. W przypadku produktów ubezpieczeniowych indywidualnych celem oceny ryzyka aktuarialnego jest ograniczenie antyselekcji, tj. zawierania ubezpieczeń przez osoby o ryzyku przekraczającym częstości dla wystąpienia zdarzeń ubezpieczeniowych (np. wypadku, choroby, inwalidztwa lub śmierci), nieposiadające środków finansowych na pokrycie kosztów ubezpieczenia lub chcące zawrzeć ubezpieczenie na sumę niemającą ekonomicznego uzasadnienia. Celem oceny ryzyka aktuarialnego w produktach ubezpieczeniowych grupowych jest ocena przyszłej szkodowości grupy oraz ograniczenie antyselekcji, tj. nieprzystępowania do ubezpieczenia osób o ryzyku przekraczającym przyjęte częstości dla wystąpienia zdarzeń ubezpieczeniowych.

Proces oceny ryzyka aktuarialnego podlega ciągłej ewolucji mającej na celu dostosowanie stosowanych środków do zmieniającego się środowiska zewnętrznego, bardziej efektywnego zarządzania rentownością produktów, zmian organizacyjnych oraz modyfikacji oferty produktowej.

Pomiar ryzyka aktuarialnego dokonywany jest w szczególności przy użyciu:

- analizy wybranych wskaźników;
- metody scenariuszowej – analizy utraty wartości spowodowanej przez zadaną zmianę czynników ryzyka;
- metody faktorowej – uproszczonej wersji metody scenariuszowej, zredukowanej do przypadku jednego scenariusza dla jednego czynnika ryzyka;
- danych statystycznych;
- miar ekspozycji i wrażliwości;
- wiedzy eksperckiej pracowników.

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka aktuarialnego polega na cyklicznej analizie poziomu ryzyka i określeniu stopnia wykorzystania ustalonych wartości granicznych tolerancji na ryzyko aktuarialne oraz limitów.

Raportowanie ma na celu efektywną komunikację o ryzyku aktuarialnym i wspiera zarządzanie tym ryzykiem na różnych poziomach decyzyjnych, od pracownika do rad nadzorczych jednostek Grupy PZU. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz zakres informacji są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

Działania zarządcze w procesie zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym realizowane są w szczególności poprzez:

- określenie tolerancji na ryzyko aktuarialne i jego monitorowanie;
- decyzje biznesowe i plany sprzedażowe;
- kalkulację i monitorowanie adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- strategię taryfową oraz monitorowanie istniejących szacunków i ocenę adekwatności składki;
- proces oceny, wyceny i akceptacji ryzyka aktuarialnego;
- stosowanie narzędzi ograniczania ryzyka aktuarialnego, w tym w szczególności reasekuracji i prewencji.

Ograniczanie ryzyka aktuarialnego odbywa się w szczególności poprzez następujące czynności:

- zdefiniowanie zakresów odpowiedzialności w ogólnych warunkach ubezpieczenia;
- zdefiniowanie wyłączenia odpowiedzialności w ogólnych warunkach ubezpieczenia;
- działania reasekuracyjne;
- stosowanie adekwatnej polityki taryfikacyjnej;

- stosowanie odpowiedniej metodyki obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- stosowanie odpowiedniej procedury oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia (underwritingu);
- stosowanie odpowiedniej procedury obsługi świadczeń;
- decyzje i plany sprzedażowe;
- prewencję.

W roku 2020 odnotowano wzrost ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie, który wynikał w głównej mierze z aktualizacji założeń statystycznych i współczynników śmiertelności w związku z pandemią COVID-19 oraz zmian krzywej stóp procentowych dla PLN publikowanej przez EIOPA. Szczegółowe informacje można znaleźć w tabelach w części C.1.3.

C.1.2. Ryzyko aktuarialne ubezpieczeń innych niż na życie

Identyfikacja ryzyka rozpoczyna się wraz z procesem tworzenia produktu ubezpieczeniowego i towarzyszy mu, aż do momentu wygaśnięcia zobowiązań z nim związanych. Identyfikacja ryzyka aktuarialnego odbywa się m. in. poprzez:

- analizę ogólnych warunków ubezpieczenia pod kątem przyjmowanego ryzyka i zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa;
- analizę ogólnych/szczególnych warunków ubezpieczenia lub innych wzorców umów pod kątem ryzyka aktuarialnego przyjmowanego na ich podstawie;
- rozpoznanie potencjalnych ryzyk związanych z danym produktem w celu ich późniejszego pomiaru i monitorowania;
- analizę wpływu wprowadzenia nowych produktów ubezpieczeniowych na wymogi kapitałowe i margines ryzyka obliczone według formuły standardowej;
- weryfikację i walidację zmian w produktach;
- ocenę ryzyka aktuarialnego przez pryzmat podobnych, istniejących produktów;
- monitorowanie istniejących produktów;
- analizę polityki underwritingowej, taryfikacyjnej, rezerw i reasekuracyjnej oraz procesu obsługi szkód i świadczeń.

Ocena ryzyka aktuarialnego polega na rozpoznaniu stopnia zagrożenia lub grupy zagrożeń stanowiących o możliwości powstania szkody oraz na dokonaniu analizy elementów ryzyka, w sposób umożliwiający podjęcie decyzji o przyjęciu ryzyka do ubezpieczenia.

Proces oceny ryzyka aktuarialnego podlega ciągłej ewolucji mającej na celu dostosowanie stosowanych środków do zmieniającego się środowiska zewnętrznego, bardziej efektywnego zarządzania rentownością produktów, zmian organizacyjnych oraz modyfikacji oferty produktowej. Jakkolwiek zmiany, które miały miejsce w roku 2020 nie miały charakteru zmian istotnych.

Pomiar ryzyka aktuarialnego dokonywany jest w szczególności przy użyciu:

- analizy wybranych wskaźników;
- metody scenariuszowej – analizy utraty wartości spowodowanej przez zadaną zmianę czynników ryzyka;
- metody faktorowej – uproszczonej wersji metody scenariuszowej, zredukowanej do przypadku jednego scenariusza dla jednego czynnika ryzyka;
- danych statystycznych;
- miar ekspozycji i wrażliwości;
- wiedzy eksperckiej pracowników.

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka aktuarialnego obejmuje analizę poziomu ryzyka za pomocą zestawu raportów zawierających wybrane wskaźniki.

Raportowanie ma na celu efektywną komunikację o ryzyku aktuarialnym i wspiera zarządzanie tym ryzykiem na różnych poziomach decyzyjnych od pracownika do rad nadzorczych jednostek Grupy PZU. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz zakres informacji są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

Działania zarządcze w procesie zarządzania ryzykiem aktuarialnym realizowane są w szczególności poprzez:

- określenie tolerancji na ryzyko aktuarialne i jego monitorowanie;
- decyzje biznesowe i plany sprzedażowe;
- kalkulację i monitorowanie adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- strategię taryfową oraz monitorowanie istniejących szacunków i ocenę adekwatności składki;
- proces oceny, wyceny i akceptacji ryzyka aktuarialnego;
- stosowanie narzędzi ograniczania ryzyka aktuarialnego, w tym w szczególności reasekuracji i prewencji.

Ograniczanie ryzyka aktuarialnego odbywa się w szczególności poprzez następujące czynności:

- zdefiniowanie zakresów odpowiedzialności w ogólnych warunkach ubezpieczenia lub innych wzorcach umów;
- działania koasekuracyjne i reasekuracyjne;
- stosowanie adekwatnej polityki taryfikacyjnej;
- stosowanie odpowiedniej metodyki obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- stosowanie odpowiedniej procedury oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia (underwritingu);
- stosowanie odpowiedniej procedury likwidacji szkód;
- decyzje i plany sprzedażowe;
- prewencję.

W zakresie ryzyka składki i rezerw podejmowane są następujące działania:

- aktywne monitorowanie wskaźnika mieszanego;
- analiza wpływu zmian otoczenia zewnętrznego na statystyki wykorzystywane do kalkulacji składek i rezerw;
- proaktywne monitorowanie wyników poszczególnych produktów;
- program reasekuracji w celu ograniczenia ewentualnych strat finansowych powstałych w wyniku nieoczekiwanego wzrostu szkodowości.

W zakresie ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach innych niż na życie podejmowane są następujące działania:

- monitorowanie zmian ekspozycji portfela;
- monitorowanie pojemności i zachowka programu reasekuracji wraz z ewentualną ich modyfikacją w celu mitygacji strat powstałych w wyniku zdarzeń katastroficznego;
- mapa ekspozycji w ubezpieczeniach majątkowych;
- budowa modelu ryzyka powodziowego, który będzie wykorzystywany w szerokim spektrum zastosowań biznesowych (m.in. underwriting, taryfikacja) oraz mapy ekspozycji powodziowej.

W roku 2020 odnotowano wzrost ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie, głównie w związku ze wzrostem wymogu kapitałowego dla ryzyka katastroficznego. Szczegółowe informacje można znaleźć w tabelach w sekcji C.1.3

Ochrona reasekuracyjna w ramach Grupy PZU zabezpiecza działalność ubezpieczeniową, ograniczając skutki wystąpienia zjawisk o charakterze katastroficznym, mogących w negatywny sposób wpłynąć na sytuację finansową Grupy PZU.

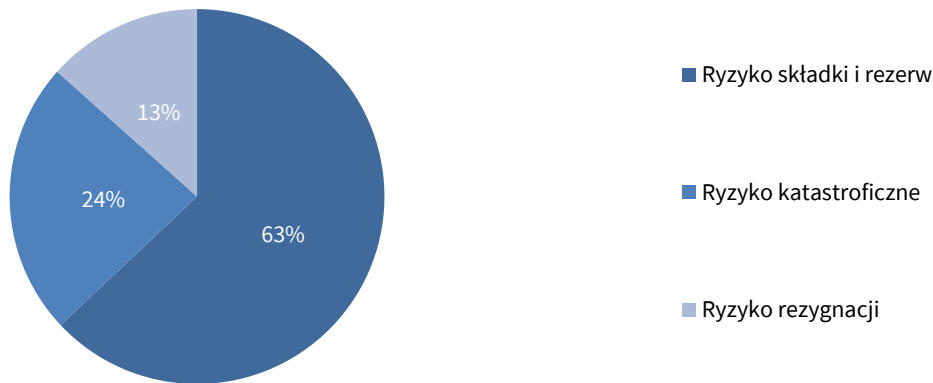
C.1.3. Dane ilościowe dotyczące ryzyka aktuarialnego

Poniższe tabele przedstawiają wartość wymogów kapitałowych dla ryzyka aktuarialnego i jego podmodułów na koniec 2020 roku w porównaniu do 2019 roku.

Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż na życie

Nazwa podmodułu	Wartość (mln zł)		Zmiana 2020/2019		Komentarz
	2020	2019	(mln zł)	%	
Ryzyko składki i rezerw	3 707	3 643	64	2%	Wzrost rezerw szkodowych 4 i 7 linii biznesowej.
Ryzyko katastroficzne	1 405	888	517	58%	Wzrost wymogu kapitałowego dla: - ryzyka katastrof spowodowanych przez człowieka o 109 mln zł (z 449 mln zł do 555 mln zł); - ryzyka katastrof naturalnych o 272 mln zł (z 754 mln zł do 1 026 mln zł). Wzrost planowanej rocznej składki zarobionej brutto z tytułu reasekuracji czynnej nieproporcjonalnej.
Ryzyko rezygnacji	792	763	29	4%	Spadek szkodowości w największych liniach biznesowych implikujący wzrost utraty zysku w wyniku rezygnacji.
Dywersyfikacja	(1 551)	(1 262)	(289)	23%	
Ryzyko aktuarialne majątkowe	4 353	4 032	321	8%	

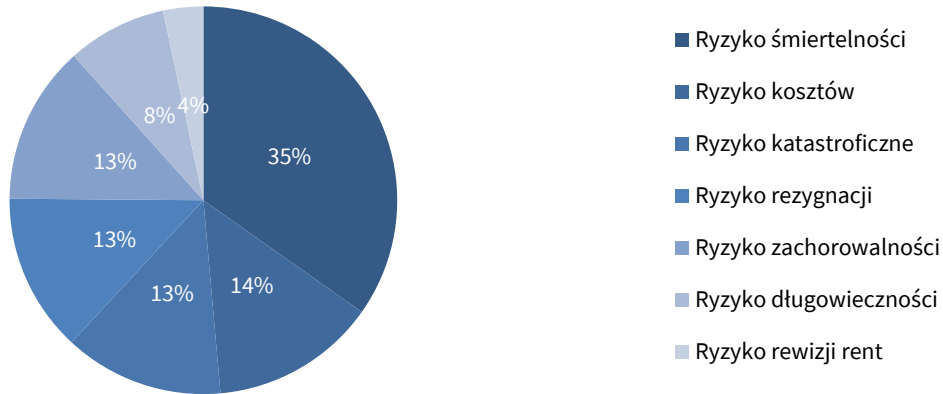
Podstawy aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż na życie

Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie

Nazwa podmodułu	Wartość (mln zł)		Zmiana 2020/2019		Komentarz
	2020	2019	(mln zł)	%	
Ryzyko śmiertelności	1 654	1 563	91	6%	Aktualizacja założeń statystycznych oraz współczynników śmiertelności w związku z pandemią COVID-19. Zmiana krzywej stóp procentowych dla PLN publikowanej przez EIOPA.
Ryzyko długowieczności	395	370	25	7%	Aktualizacja założeń statystycznych oraz współczynników śmiertelności w związku z pandemią COVID-19. Zmiana krzywej stóp procentowych dla PLN publikowanej przez EIOPA.
Ryzyko zachorowalności	629	659	(30)	(5%)	Aktualizacja założeń statystycznych w modelach aktuarialnych.
Ryzyko rezygnacji	629	653	(24)	(4%)	Aktualizacja założeń statystycznych w modelach aktuarialnych.
Ryzyko kosztów	657	520	137	26%	Aktualizacja założeń statystycznych w modelach aktuarialnych.
Ryzyko rewizji rent	159	147	12	8%	Zmiana krzywej stóp procentowych dla PLN publikowanej przez EIOPA.
Ryzyko katastroficzne	633	522	111	21%	Aktualizacja założeń statystycznych oraz współczynników śmiertelności w związku z pandemią COVID-19.
Dywersyfikacja	(1 995)	(1 879)	(116)	6%	
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	2 761	2 555	206	8%	

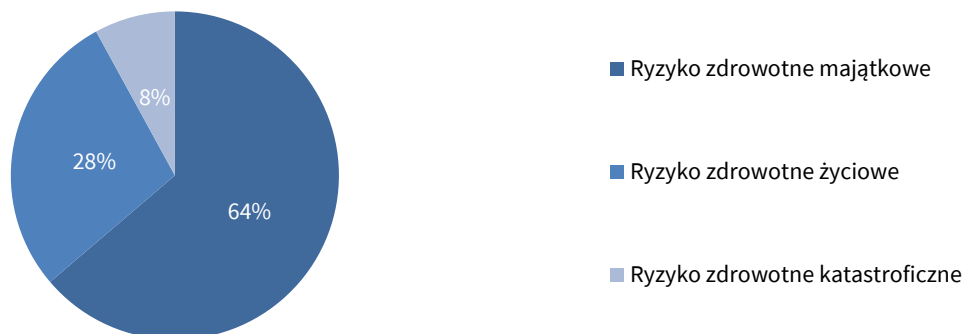
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie

Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych

Nazwa podmodułu	Wartość (mln zł)		Zmiana 2020/2019		Komentarz
	2020	2019	(mln zł)	%	
Ryzyko zdrowotne życiowe	110	84	26	31%	Rozwój portfela ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie wraz z rozbudową modeli aktuarialnych. Aktualizacja założeń statystycznych i współczynników śmiertelności w związku z pandemią COVID-19.
Ryzyko zdrowotne majątkowe	248	186	62	33%	Wzrost planowanej rocznej składki zarobionej (na udziale własnym). Wzrost rezerw szkodowych (na udziale własnym).
Ryzyko zdrowotne katastroficzne	31	37	(6)	(16%)	Aktualizacja założeń statystycznych.
Dywersyfikacja	(61)	(54)	(7)	13%	
Ryzyko aktuarialne zdrowotne	328	253	75	30%	

Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych

C.2. Ryzyko rynkowe

Identyfikacja ryzyka rynkowego polega na rozpoznaniu rzeczywistych i potencjalnych źródeł tego ryzyka. Proces identyfikacji ryzyka rynkowego związanego z aktywami rozpoczyna się w momencie podjęcia decyzji o rozpoczęciu dokonywania transakcji na danym typie instrumentów finansowych. Struktury organizacyjne w jednostkach Grupy PZU, które podejmują decyzję o rozpoczęciu dokonywania transakcji na danym typie instrumentów finansowych sporządzają opis instrumentu, zawierający w szczególności opis czynników ryzyka i przekazują go do komórki ds. ryzyka, która na jego podstawie identyfikuje i ocenia ryzyko rynkowe.

Proces identyfikacji ryzyka rynkowego związanego ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi rozpoczyna się wraz z procesem tworzenia produktu ubezpieczeniowego i jest związany z identyfikacją zależności wielkości przepływów finansowych z tego produktu od czynników ryzyka rynkowego. Zidentyfikowane ryzyka rynkowe podlegają ocenie ze względu na kryterium istotności, tj. czy z materializacją ryzyka związana jest strata mogąca mieć wpływ na kondycję finansową danej jednostki Grupy PZU.

Pomiar ryzyka rynkowego dokonywany jest przy użyciu poniższych miar ryzyka:

- VaR (wartości narażonej na ryzyko) będącej miarą ryzyka kwantyfikującą potencjalną stratę ekonomiczną, która w horyzoncie jednego roku przy normalnych warunkach rynkowych nie zostanie przekroczona z prawdopodobieństwem 99,5%;
- formuły standardowej;
- miar ekspozycji i wrażliwości;
- skumulowanej miesięcznej straty.

Przy pomiarze ryzyka rynkowego wyróżnia się w szczególności następujące etapy:

- gromadzenie informacji o aktywach i zobowiązaniach generujących ryzyko rynkowe;
- wyliczenie wartości ryzyka.

Pomiar ryzyka dokonywany jest:

- codziennie dla miar ekspozycji i wrażliwości instrumentów znajdujących się w systemach użytkowanych przez poszczególne jednostki Grupy PZU;
- miesięcznie przy wykorzystaniu modelu kalkulacji wartości narażonej na ryzyko dla ryzyka rynkowego lub formuły standardowej.

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka rynkowego przebiega dwutorowo, wewnątrz w jednostkach organizacyjnych odpowiedzialnych za operacyjne zarządzanie ryzykiem rynkowym oraz niezależnie przez komórki ds. ryzyka. Monitorowanie ryzyka rynkowego polega na analizie poziomu ryzyka i wykorzystania wyznaczonych limitów. Monitorowanie odbywa się w cyklach dziennych lub miesięcznych, adekwatnie do zdefiniowanych limitów.

Raportowanie polega na komunikacji o poziomie ryzyka rynkowego, efektach monitorowania i kontrolowania różnym poziomom decyzyjnym. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz zakres informacji są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

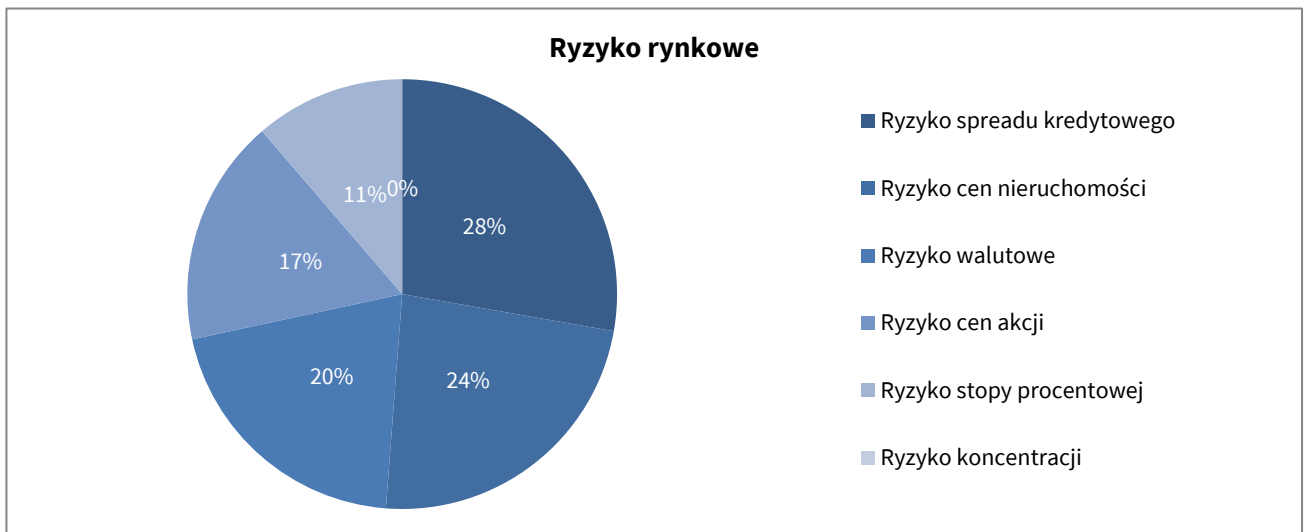
Działania zarządcze w odniesieniu do ryzyka rynkowego polegają w szczególności na:

- dokonywaniu transakcji służących zmniejszeniu ryzyka rynkowego, tj. kupno lub sprzedaż instrumentu finansowego, zamknięcie instrumentu pochodnego, kupno zabezpieczającego instrumentu pochodnego;
- dywersyfikacji portfela aktywów w szczególności ze względu na kategorię ryzyka rynkowego, terminy zapadalności instrumentów, koncentrację zaangażowania w jednym podmiocie, koncentrację geograficzną;
- stanowieniu ograniczeń i limitów ryzyka rynkowego.

Stanowienie limitów jest głównym narzędziem zarządczym mającym na celu utrzymanie pozycji ryzyka w ramach akceptowalnego poziomu tolerancji na ryzyko. Struktura limitów dla poszczególnych kategorii ryzyka rynkowego, jak również dla poszczególnych jednostek ustalana jest w taki sposób, aby były one spójne z profilem ryzyka i tolerancją na ryzyko ustaloną przez zarządy jednostek zależnych.

Poniższa tabela przedstawia wartość wymogów kapitałowych dla ryzyka rynkowego i jego podmodułów na koniec 2020 roku w porównaniu do 2019 roku.

Nazwa podmodułu	Wartość (mln zł)		Zmiana 2020/2019	
	2020	2019	(mln zł)	%
Ryzyko cen akcji	769	720	49	7%
Ryzyko koncentracji	-	195	(195)	(100%)
Ryzyko walutowe	919	872	47	5%
Ryzyko cen nieruchomości	1 056	909	147	16%
Ryzyko stopy procentowej	511	472	39	8%
Ryzyko spreadu kredytowego	1 252	1 280	(28)	(2%)
Dywersyfikacja	(1 104)	(1 227)	123	(10%)
Ryzyko rynkowe	3 403	3 221	182	6%

Największą część modułu ryzyka rynkowego na koniec 2020 roku stanowi ryzyko spreadu kredytowego, ryzyko cen nieruchomości i ryzyko walutowe.

W 2020 roku SCR ryzyka rynkowego wzrósł o 6%, co było głównie konsekwencją wzrostu wymogów kapitałowych w podmodule ryzyka cen nieruchomości w wyniku wzrostu wartości wyceny nieruchomości. Spadek SCR dla ryzyka koncentracji do wartości zero wynika ze spadku wartości ekspozycji wobec pojedynczego kontrahenta z uwagi na spłatę przez niego części pożyczki i w konsekwencji brak przekroczenia limitu względnej nadwyżki ekspozycji.

C.3. Ryzyko kredytowe / ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta

Identyfikacja ryzyka kredytowego odbywa się na etapie podejmowania decyzji o zainwestowaniu w nowy typ instrumentu finansowego lub zaangażowaniu o charakterze kredytowym w nowy podmiot. Identyfikacja polega na analizie, czy z daną inwestycją wiąże się ryzyko kredytowe, od czego uzależniony jest jego poziom i zmienność w czasie. Identyfikacji podlegają rzeczywiste i potencjalne źródła ryzyka kredytowego.

Ocena ryzyka polega na oszacowaniu prawdopodobieństwa materializacji ryzyka oraz potencjalnego wpływu materializacji ryzyka na kondycję finansową.

Pomiar ryzyka kredytowego dokonywany jest przy użyciu:

- miar ekspozycji (wartość zaangażowania kredytowego brutto i netto oraz zaangażowanie kredytowe netto ważone okresem zapadalności);
- wymogu kapitałowego kalkulowanego zgodnie z formułą standardową.

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka kredytowego polega na analizie bieżącego poziomu ryzyka, ocenie zdolności kredytowej i określeniu stopnia wykorzystania wyznaczonych limitów.

W Grupie PZU monitorowanie odbywa się w cyklach:

- miesięcznych dla zaangażowań z tytułu ubezpieczeń finansowych;
- kwartalnych dla zaangażowań z tytułu reasekuracji biernej;
- miesięcznych w przypadku limitów ryzyka bazujących na wartościach wynikających z formuły standardowej;
- dziennych w przypadku pozostałych limitów zaangażowania.

Raportowanie polega na komunikacji o poziomie ryzyka kredytowego i koncentracji, efektach monitorowania i kontrolowania różnym poziomom decyzyjnym. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz zakres informacji są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

Działania zarządcze w odniesieniu do ryzyka kredytowego w części ubezpieczeniowej Grupy PZU polegają w szczególności na:

- stanowieniu limitów ograniczających zaangażowanie wobec pojedynczego podmiotu, grupy podmiotów, sektorów, państw;
- dywersyfikacji portfela aktywów i ubezpieczeń finansowych w szczególności ze względu na państwo, sektor;
- przyjęciu zabezpieczenia;
- dokonywaniu transakcji służących zmniejszeniu ryzyka kredytowego, tj. sprzedaż instrumentu finansowego, zamknięcie instrumentu pochodnego, kupno zabezpieczającego instrumentu pochodnego, restrukturyzacji udzielonego zadłużenia;
- reasekuracji portfela ubezpieczeń finansowych.

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego banki w Grupie PZU stanowią ograniczenia takie jak:

- limit zaangażowań wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;
- limit zaangażowań wobec podmiotów z tej samej branży, sektora gospodarczego, prowadzących taką samą działalność lub prowadzących obrót podobnymi towarami;
- limit zaangażowań wobec podmiotów z tego samego województwa oraz poszczególnych krajów bądź ich grup;
- limit zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia lub zabezpieczonych przez tego samego dostawcę zabezpieczenia (w tym ryzyka wynikającego z zabezpieczenia na papierach wartościowych o podobnej charakterystyce);
- limit zaangażowań w tej samej walucie.

Struktura limitów ryzyka kredytowego dla poszczególnych emitentów jest ustalana w taki sposób, aby były one spójne z profilem ryzyka i tolerancją na ryzyko zatwierdzonymi przez zarządy poszczególnych jednostek Grupy PZU. W przypadku pozostałych ekspozycji koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczana poprzez stanowienie limitów ograniczających zaangażowanie wobec pojedynczych podmiotów, grupy podmiotów oraz limitów kredytowych dla sektorów oraz krajów innych niż Polska przez odpowiednie komitety.

W roku 2020 ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta (CDR) stanowiło 2,7% ogólnej wartości SCR Grupy PZU. W porównaniu do roku 2019 udział ten zmniejszył się o 0,8 p.p. Spadek wymogu kapitałowego dla ryzyka niewykonania zobowiązań przez kontrahenta wynika w głównej mierze ze spadku należności finansowych z tytułu nierozliczonych transakcji na instrumentach finansowych oraz ze spadku wartości środków pieniężnych.

Ryzyko kredytowe obejmuje ryzyko niewykonania zobowiązania kontrahenta, ryzyko spreadu kredytowego i koncentracji aktywów. Zgodnie z wymaganiami określonymi przez Dyrektywę WII, ryzyko spreadu kredytowego i ryzyko koncentracji zawarte są w module ryzyka rynkowego i tam prezentowane są dane do wymogu kapitałowego. W 2020 roku nie dokonano żadnych istotnych zmian w metodach pomiaru ryzyka kredytowego i ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta.

W przypadku pozostałych ekspozycji, koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczana poprzez stanowienie limitów ograniczających zaangażowanie wobec pojedynczych podmiotów, grupy podmiotów oraz limitów kredytowych dla sektorów oraz krajów innych niż Polska przez Komitet Ryzyka Inwestycyjnego i Komitet Inwestycyjny.

Grupa PZU dokonuje regularnych przeglądów stanowionych limitów wraz z analizą ryzyka koncentracji.

C.4. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności finansowej jest to możliwość utraty zdolności do bieżącego regulowania zobowiązań Grupy PZU wobec jej klientów lub kontrahentów. Ryzyko płynności jest odrębnie zarządzane dla części ubezpieczeniowej oraz części bankowej. Celem zarządzania ryzykiem płynności finansowej jest zachowanie poziomu płynności umożliwiającego bieżące regulowanie zobowiązań.

Identyfikacja ryzyka polega na analizie możliwości wystąpienia niekorzystnych zdarzeń, w szczególności:

- niedoboru środków płynnych w stosunku do bieżących potrzeb danej jednostki Grupy PZU;
- braku płynności posiadanych instrumentów finansowych;
- strukturalnego niedopasowania zapadalności aktywów do wymagalności zobowiązań.

W części ubezpieczeniowej pomiar i ocena ryzyka dokonywane są w następujących ujęciach:

- luk płynnościowych (statycznym, ryzyko płynności finansowej długoterminowej) – poprzez monitorowanie niedopasowania przepływów netto wynikających z umów ubezpieczenia zawartych do dnia bilansowego i wpływów z tytułu aktywów na pokrycie zobowiązań ubezpieczeniowych w poszczególnych okresach, na podstawie projekcji przepływów finansowych;
- potencjalnego niedoboru środków finansowych (ryzyko płynności finansowej średnioterminowej) – poprzez analizę historycznych i spodziewanych przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej;
- stress testowym (ryzyko płynności finansowej średnioterminowej) – poprzez oszacowanie wpływu zbycia w krótkim czasie portfela lokat finansowych na zaspokojenie zobowiązań z tytułu wystąpienia zdarzeń ubezpieczeniowych o charakterze nadzwyczajnym;
- preliminarzy bieżących (ryzyko płynności finansowej krótkoterminowej) – poprzez monitorowanie zgłoszonego przez inne jednostki w strukturze organizacyjnej danej jednostki ubezpieczeniowej z Grupy PZU zapotrzebowania na środki pieniężne w terminie określonym przez obowiązujące w tej jednostce regulacje.

W zakresie zarządzania ryzykiem płynności banki w Grupie PZU stosują miary wynikające z regulacji sektorowych, w tym Rekomendacji P KNF.

Do zarządzania płynnością banków w Grupie PZU wykorzystuje się współczynniki płynności dla różnych okresów, w tym do 7 dni, do miesiąca, do 12 oraz powyżej 12 miesięcy.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności banki w Grupie PZU dokonują również analizy profilu zapadalności/wymagalności w dłuższym terminie, zależnej w dużym stopniu od przyjętych założeń w zakresie kształtowania się przyszłych przepływów gotówkowych związanych z pozycjami aktywów i pasywów. Założenia uwzględniają:

- stabilność pasywów o nieokreślonych terminach wymagalności (np. rachunki bieżące, zerwania i odnowienia depozytów, poziom ich koncentracji);
- możliwość skrócenia terminu zapadalności określonych pozycji aktywów (np. kredyty hipoteczne z możliwością wcześniejszej spłaty);
- możliwość zbycia pozycji aktywów (portfel płynnościowy).

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka płynności finansowej polega na analizie wykorzystania wyznaczonych limitów.

Raportowanie polega na komunikacji o poziomie ryzyka płynności finansowej różnym poziomom decyzyjnym. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz zakres informacji są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

Ograniczeniu ryzyka płynności finansowej służą:

- utrzymywanie środków w wyodrębnionym portfelu płynnościowym, w wysokości zgodnej z limitami wartości tego portfela;
- utrzymywanie odpowiednich środków w walucie obcej w portfelach lokat przeznaczonych na pokrycie zobowiązań ubezpieczeniowych wyrażonych w danej walucie obcej;
- postanowienia Umowy o zarządzanie portfelami instrumentów finansowych zawartej pomiędzy TFI PZU SA a poszczególnymi jednostkami Grupy PZU dotyczące ograniczenia czasu wycofania środków z portfeli zarządzanych przez TFI PZU SA do maksymalnie 3 dni po złożeniu zapotrzebowania na środki pieniężne;

- posiadanie otwartych linii kredytowych w bankach lub/i możliwość dokonywania transakcji sell-buy-back na skarbowych papierach wartościowych utrzymywanych do terminu wykupu;
- centralizacja zarządzania portfelami/funduszami przez TFI PZU SA;
- limity wskaźników płynnościowych w bankach należących do Grupy PZU.

Monitorowanie ryzyka płynności finansowej polega na analizie wykorzystania wyznaczonych limitów. Raportowanie polega na komunikacji o poziomie płynności finansowej różnym poziomom decyzyjnym.

Grupa PZU nie ocenia ryzyka płynności przy uwzględnieniu wartości oczekiwanego zysku z przyszłych składek, o której mowa w art. 295 ust. 5 Rozporządzenia delegowanego. Na potrzeby wymogu ujawnienia kwoty oczekiwanego zysku z przyszłych składek w niniejszym sprawozdaniu na 31 grudnia 2020 roku wynosi ona 7 062 mln zł.

C.5. Ryzyko operacyjne

Identyfikacja ryzyka operacyjnego odbywa się w szczególności poprzez:

- gromadzenie i analizę informacji o incydentach ryzyka operacyjnego oraz przyczyn ich wystąpienia;
- samoocenę ryzyka operacyjnego;
- analizy scenariuszowe.

Ocena i pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się poprzez:

- określanie skutków wystąpienia incydentów ryzyka operacyjnego;
- szacowanie skutków wystąpienia potencjalnych incydentów ryzyka operacyjnego.

Oba banki w Grupie PZU, za zgodą KNF, stosują indywidualne zaawansowane modele do pomiaru ryzyka operacyjnego oraz szacowania wymogów kapitałowych z tytułu tego ryzyka.

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka operacyjnego realizowane jest głównie poprzez ustanowiony system wskaźników ryzyka operacyjnego umożliwiających ocenę zmian poziomu ryzyka operacyjnego w czasie oraz czynników mających wpływ na jego poziom w działalności.

Raportowanie polega na komunikacji o poziomie ryzyka operacyjnego, efektach monitorowania i kontrolowania różnym poziomom decyzyjnym. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz zakres informacji są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

Działania zarządcze w ramach reakcji na zidentyfikowane i ocenione ryzyko operacyjne polegają w szczególności na:

- ograniczaniu ryzyka poprzez podjęcie działań mających na celu minimalizację ryzyka, między innymi poprzez wzmocnienie systemu kontroli wewnętrznej;
- transferze ryzyka – w szczególności za pomocą zawarcia umowy ubezpieczenia;
- unikaniu ryzyka poprzez niepodjęcie lub wycofanie się z określonej działalności biznesowej w przypadku stwierdzenia zbyt wysokiego ryzyka operacyjnego, którego koszty ograniczenia są nieopłacalne;
- akceptacji ryzyka – aprobatę konsekwencji wynikających z ewentualnej materializacji ryzyka operacyjnego, jeśli nie zagraża ono przekroczeniem poziomu tolerancji na ryzyko operacyjne.

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono istotnych zmian profilu ryzyka operacyjnego Grupy PZU. Nie zidentyfikowano żadnych istotnych koncentracji w obszarze ryzyka operacyjnego w bieżącym okresie sprawozdawczym oraz nie zidentyfikowano przesłanek mogących wskazywać na możliwość pojawienia się takich koncentracji w przyszłości.

C.6. Pozostałe istotne ryzyka

Do kategorii ryzyka zdefiniowanych jako istotne w regulacjach wewnętrznych na poziomie Grupy PZU zalicza się również ryzyko braku zgodności oraz ryzyko modeli. Ryzyka te ze swojej natury nie są ujęte w formule standardowej stosowanej do kalkulacji wymogów kapitałowych. Proces zarządzania tymi ryzykami odbywa się poprzez zapewnienie adekwatnych i efektywnych mechanizmów kontrolnych przy zastosowaniu odpowiednich rozwiązań organizacyjnych i proceduralnych.

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko niedostosowania się lub naruszenia przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych standardów postępowania, w tym norm etycznych, które skutkuje lub może skutkować poniesieniem sankcji prawnych, powstaniem strat finansowych bądź utratą reputacji lub wiarygodności. Uwzględnia także ryzyko niedostosowania działalności Grupy PZU do zmieniającego się otoczenia prawnego (zarówno w aspekcie tzw. „*hard law*” jak i „*soft law*”). Materializacja tego ryzyka może nastąpić w związku z opóźnieniem wdrożenia lub brakiem jasnych i jednoznacznych przepisów. Może to powodować nieprawidłowości w działalności, a w konsekwencji przyczynić się do wzrostu kosztów (np. kary administracyjne, inne sankcje finansowe), jak i zwiększenia ryzyka utraty reputacji.

Identyfikacja i ocena ryzyka braku zgodności realizowana jest dla poszczególnych procesów wewnętrznych przez kierujących komórkami lub jednostkami organizacyjnymi, zgodnie z podziałem odpowiedzialności za raportowanie. Dodatkowo komórki ds. compliance identyfikują ryzyko braku zgodności na podstawie działań własnych oraz pozyskanych informacji, w tym wynikających ze zgłoszeń do rejestrów konfliktu interesów, prezentów oraz nieprawidłowości, a także wpływających zapytań.

Ocena i pomiar ryzyka braku zgodności dokonywane są poprzez określenie skutków materializacji ryzyka:

- finansowych, wynikających m.in. z kar administracyjnych, wyroków sądowych, kar umownych oraz odszkodowań;
- niefinansowych, dotyczących utraty reputacji, w tym uszczerbku w zakresie wizerunku i marki.

Monitorowanie ryzyka braku zgodności dokonywane jest w szczególności poprzez:

- analizy compliance;
- analizę systemową raportów cyklicznych otrzymywanych od kierujących komórkami organizacyjnymi;
- przeglądy i monitoring wymogów regulacyjnych;
- udział w pracach legislacyjnych w zakresie zmian obowiązujących powszechnie przepisów;
- podejmowanie aktywności w organizacjach branżowych;
- koordynację procesów kontroli zewnętrznej;
- koordynację realizacji obowiązków informacyjnych giełdowych i ustawowych;
- monitoring orzecznictwa antymonopolowego oraz postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK;
- przegląd realizacji zaleceń komórek ds. compliance.

Działania zarządcze w zakresie reakcji na ryzyko braku zgodności obejmują w szczególności:

- akceptację ryzyka;
- ograniczanie ryzyka w tym dostosowanie procedur i procesów w kontekście wymogów regulacyjnych, opiniowanie i projektowanie regulacji wewnętrznych pod względem zgodności, uczestnictwo w procesie uzgadniania działań marketingowych;
- unikanie ryzyka poprzez zapobieganie angażowaniu w działania niezgodne z obowiązującymi wymogami regulacyjnymi, dobrymi praktykami rynkowymi lub mogące negatywnie wpłynąć na wizerunek.

W okresie sprawozdawczym nie zaszły żadne istotne zmiany w zakresie środków oceny ryzyka braku zgodności, jak i samej oceny tego ryzyka. Nie zidentyfikowano także – z uwagi na charakter opisywanych ryzyk – żadnych istotnych koncentracji ryzyk.

Ryzyko modeli zdefiniowane zostało jako ryzyko poniesienia straty finansowej, błędnego oszacowania danych raportowanych do organu nadzoru, podjęcia błędnych decyzji lub utraty reputacji z powodu błędów w opracowaniu, wdrożeniu lub stosowaniu modeli. W 2020 roku kontynuowany był formalny proces identyfikacji i oceny tego ryzyka. Proces, rozwijany obecnie w PZU i PZU Życie, ma na celu zapewnienie wysokiej jakości stosowanych praktyk dotyczących zarządzania tym ryzykiem. Proces zarządzania ryzykiem modeli obejmuje:

- 1) Identyfikację ryzyka, która odbywa się poprzez cykliczną identyfikację modeli wykorzystywanych w obszarach objętych procesem. Zidentyfikowane modele poddawane są ocenie istotności, gdzie istotność to cecha modelu opisująca jego znaczenie oraz procesów, w których jest on wykorzystywany. Ocena istotności wpływa na zakres wykonywanych działań i stosowanych narzędzi w ramach procesu.
- 2) Pomiar ryzyka, który opiera się na wynikach niezależnych walidacji oraz na wynikach monitoringów modeli.
- 3) Monitorowanie ryzyka, które polega na bieżącej analizie odchyłań realizacji od założonych punktów odniesienia w zakresie ryzyka modeli (m.in. weryfikacja sposobu realizacji zaleceń, porównanie poziomu ryzyka do przyjętego poziomu tolerancji).
- 4) Raportowanie ryzyka, które polega na komunikowaniu na odpowiednim poziomie zarządczym rezultatów procesu, w szczególności wyników monitoringów, walidacji oraz poziomu ryzyka.
- 5) Działania zarządcze, które mają na celu ograniczanie poziomu ryzyka modeli. Działania mogą mieć charakter aktywny (np. zalecenia wynikające z przeprowadzonych walidacji) oraz pasywny (rozwijanie standardów zarządzania modelami i ich ryzykiem).

W podmiotach sektora bankowego, z uwagi na wysoką istotność ryzyka modeli, zarządzanie tym rodzajem ryzyka zostało wdrożone w ubiegłych latach w ramach dostosowania do wymogów rekomendacji W KNF. Oba banki określiły standardy procesu zarządzania ryzykiem modeli, w tym zasady budowy modeli oraz oceny jakości ich działania, przy zapewnieniu właściwych rozwiązań w ramach ładu korporacyjnego.

Dodatkowo w ramach własnej oceny ryzyka i wypłacalności w procesie analizy ryzyk oraz identyfikacji ryzyk kluczowych Grupa PZU identyfikuje i ocenia ryzyka niewskazane jako istotne w regulacjach wewnętrznych. Wszystkie zidentyfikowane ryzyka są oceniane pod kątem częstotliwości oraz dotkliwości materializacji (z uwzględnieniem finansowej dotkliwości oraz wpływu na reputację). Na podstawie ww. procesu w 2020 roku do ryzyk istotnych zaliczono ryzyka z poniższych kategorii:

- ryzyka konkurencji definiowanego jako ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurowania), mających niekorzystny wpływ na dany podmiot, w tym działania konkurencji zmierzające do przejęcia podmiotów sprzedaży (agentów), działania konkurencji zmierzające do przejęcia klientów, brak reakcji podmiotu na oczekiwania klientów, agresywna polityka cenowa,
- ryzyka biznesowego definiowanego jako możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań związanej z błędnym modelem biznesowym, w tym dotyczącej nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej.

D. Wycena aktywów i zobowiązań

Ilościowe informacje dotyczące aktywów i zobowiązań wycenionych zgodnie z systemem WII zawiera formularz QRT S.02.01.02 stanowiący załącznik nr 6 do sprawozdania SFCR.

D.1. Aktywa

Aktywa dla celów wypłacalności wycenia się w wartości godziwej, a w poniższej tabeli przedstawiono podstawy, metody i główne założenia stosowane przy wycenie aktywów.

Aktywa	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności
Nieruchomości	Wartość godziwa nieruchomości określana jest za pomocą alternatywnej metody wyceny opisanej w części D.4. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wyceniane są alternatywnymi metodami wyceny, zgodnie z zasadami MSSF 16 Leasing.
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	Metoda wyceny zgodna z postanowieniami art. 335 oraz hierarchią określoną w art. 13 rozporządzenia delegowanego: Udziały w jednostkach powiązanych będących instytucjami kredytowymi, spółkami zarządzającymi przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe oraz nieregulowanymi jednostkami prowadzącymi działalność finansową wycenia się metodą proporcjonalnego udziału w funduszach własnych tych jednostek, obliczonych zgodnie z odpowiednimi zasadami sektorowymi. Udziały w jednostkach powiązanych, nienotowanych na aktywnych rynkach, wycenia się skorygowaną metodą praw własności. Skorygowana metoda praw własności wymaga dokonania wyceny udziałów kapitałowych posiadanych w jednostkach powiązanych na podstawie posiadanego udziału w nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami jednostki powiązanej. Przy obliczaniu nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami w odniesieniu do jednostek powiązanych wycenia się poszczególne aktywa i zobowiązania danej jednostki zgodnie z zasadami systemu WII. Udziały w funduszach inwestycyjnych, które Grupa PZU klasyfikuje jako udziały w jednostkach powiązanych określa się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4 dla jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania.
Akcje i udziały notowane	Za wartość godziwą przyjmuje się cenę zamknięcia notowań na dzień bilansowy.
Dłużne papiery wartościowe, pożyczki	Wartość godziwą dłużnych papierów wartościowych określa się na podstawie dostępnych publicznie kwotowań na aktywnym rynku, a w przypadku ich braku - wycen publikowanych przez autoryzowany serwis informacyjny, a w przypadku ich braku - przy wykorzystaniu modeli wyceny odnoszonych do publikowanych notowań instrumentów finansowych, stóp procentowych i indeksów giełdowych. Grupa PZU dokonuje wewnętrznej weryfikacji wycen publikowanych przez autoryzowany serwis informacyjny, porównując je z dostępnymi wycenami z innych źródeł, opierających się na danych obserwowalnych na rynku. Wartość godziwą dłużnych papierów wartościowych, dla których nie istnieje aktywny rynek oraz pożyczek wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	Wartość godziwa jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych określa się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Instrumenty pochodne	Dla instrumentów pochodnych notowanych na aktywnym rynku za wartość godziwą przyjmuje się cenę zamknięcia notowań na dzień bilansowy. Wartość godziwa instrumentów pochodnych nienotowanych na aktywnym rynku, w tym kontraktów terminowych (ang. <i>forward</i>) oraz kontraktów zamiany oprocentowania typu IRS (ang. <i>interest rate swap</i>) określa się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	Wartość godziwą depozytów wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.

Aktywa	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Wycena w wartości godziwej na zasadach analogicznych, jak dla instrumentów finansowych posiadanych na ryzyko Grupy PZU.
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	Wartość godziwą wyznaczono alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4. W należnościach z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych wykazuje się jedynie te należności, których termin wymagalności już minął. Należne oraz przyszłe raty składek są uwzględniane przy wyznaczaniu BEL jako przepływy pieniężne – wpływy.
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) oraz kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń	Wartość godziwą wyznaczono alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Środki pieniężne	Wycena w wartości nominalnej powiększonej w uzasadnionych przypadkach o zarachowane odsetki.

W tabeli na kolejnej stronie przedstawiono ilościowe wyjaśnienie różnic pomiędzy danymi dotyczącymi aktywów wyliczonych zgodnie z zasadami stosowanymi przy wycenie dla celów wypłacalności (opisanymi w powyższej tabeli) a danymi wyliczonymi zgodnie z zasadami stosowanymi do wyceny na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W kolumnie „Wartość ze sprawozdania finansowego” zaprezentowano wartości ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ale bez dokonywania korekt, które byłyby konieczne w celu dostosowania tych liczb do formatu i sposobu prezentacji wymaganego w systemie WII. Suma aktywów w kolumnie „Wartość ze sprawozdania finansowego” odpowiada sumie ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Aktywa na 31 grudnia 2020 roku (dane w mln zł)	Wartość ze skonsolido- wanego sprawozdania finansowego	Korekta aktywowanych kosztów akwizycji i odroczonej prowizji reasekuracyjnej	Korekta wartości niema- terialnych	Wycena lokat	Wycena rezerw	Reklasy- fikacja pozycji	Podat- tek odro- czony	Zmiana zakresu konso- lidacji	Pozo- stałe	Wartość wg Wypłacał- ność II
Wartość firmy	2 776	-	(1 062)	-	-	-	-	(1 714)	-	-
Aktywowane koszty akwizycji	1 550	(1 683)	-	-	-	-	-	133	-	-
Wartości niematerialne i prawne	3 208	-	(819)	-	-	-	-	(2 389)	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 511	-	-	-	-	-	(15)	(2 490)	-	6
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	4 202	-	-	172	-	-	-	(2 853)	-	1 521
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	142 315	-	-	4 634	-	(6 278)	-	(81 422)	-	59 249
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	2 995	-	-	1	-	-	-	(2 825)	-	171
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	72	-	-	(66)	-	-	-	20 828	-	20 834
Akcje i udziały	1 551	-	-	-	-	(377)	-	(1 158)	-	16
Akcje i udziały – notowane	1 063	-	-	-	-	(377)	-	(673)	-	13
Akcje i udziały – nienotowane	488	-	-	-	-	-	-	(485)	-	3
Dłużne papiery wartościowe	125 108	-	-	4 682	-	(1 185)	-	(91 526)	-	37 079
Obligacje państwowe	102 350	-	-	4 678	-	(1 148)	-	(72 081)	-	33 799
Obligacje korporacyjne	22 758	-	-	4	-	(37)	-	(19 445)	-	3 280
Strukturyzowane papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zabezpieczone papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	5 298	-	-	-	-	(4 655)	-	(207)	-	436
Instrumenty pochodne	6 339	-	-	-	-	(28)	-	(6 299)	-	12
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	952	-	-	17	-	(33)	-	(235)	-	701
Pozostałe lokaty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	-	-	-	-	-	6 216	-	-	-	6 216

Aktywa na 31 grudnia 2020 roku (dane w mln zł)	Wartość ze skonsolido- wanego sprawozdania finansowego	Korekta aktywowanych kosztów akwizycji i odroczonej prowizji reasekuracyjnej	Korekta wartości niematerialnych	Wycena lokat	Wycena rezerw	Reklasy- fikacja pozycji	Podat- tek odro- czony	Zmiana zakresu konsoli- dacji	Pozo- stałe	Wartość wg Wypłacal- ność II
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	205 329	-	-	43	-	-	-	(203 324)	-	2 048
Pożyczki pod zastaw polis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	110 230	-	-	-	-	-	-	(110 230)	-	-
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	95 099	-	-	43	-	-	-	(93 094)	-	2 048
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	2 099	-	-	-	(1 778)	-	-	(66)	-	255
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	2 091	-	-	-	(1 963)	(4)	-	(63)	-	61
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	2 100	-	-	-	(1 972)	(4)	-	(62)	-	62
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	(9)	-	-	-	9	-	-	(1)	-	(1)
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	8	-	-	-	185	4	-	(3)	-	194
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	-	-	-	-	(1)	-	-	-	-	(1)
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	8	-	-	-	186	4	-	(3)	-	195
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozyty u cedentów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	2 438	-	-	-	(2 062)	-	-	40	-	416
Należności z tytułu reasekuracji biernej	16	-	-	-	31	(5)	-	(16)	-	26
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	3 799	-	-	-	10	(16)	-	(3 564)	-	229

Aktywa na 31 grudnia 2020 roku (dane w mln zł)	Wartość ze skonsolido- wanego sprawozdania finansowego	Korekta aktywowanych kosztów akwizycji i odroczonej prowizji reasekuracyjnej	Korekta wartości niema- terialnych	Wycena lokat	Wycena rezerw	Reklasy- fikacja pozycji	Podat- tek odro- czony	Zmiana zakresu konso- lidacji	Pozo- stałe	Wartość wg Wypłacal- ność II
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	7 972	-	-	-	-	(3)	-	(7 418)	-	551
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	759	(3)	(54)	13	(263)	6	-	81	(204)	335
Aktywa ogółem	378 974	(1 686)	(1 935)	4 862	(4 062)	(80)	(15)	(305 002)	(204)	70 852

D.1.1. Jakościowy opis istotnych różnic pomiędzy wyceną dla celów wypłacalności a wyceną wg MSSF

D.1.1.1. Wycena aktywów

- 1) Jednostki powiązane: różnica pomiędzy wartością wg MSSF a wyceną dla celów wypłacalności wynika z różnej metody ujęcia w bilansie. Wg MSSF jednostki zależne podlegają konsolidacji, natomiast jednostki stowarzyszone – wycenia się metodą praw własności. Zakres konsolidacji dla celów bilansu ekonomicznego jest ograniczony w stosunku do skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Jednostki podporządkowane, nieobjęte konsolidacją w bilansie ekonomicznym wycenia się w wartości godziwej, skorygowaną metodą praw własności lub metodą proporcjonalnego udziału w funduszach własnych tych jednostek. Szczegółowe informacje na temat sposobu wyceny poszczególnych jednostek podporządkowanych zaprezentowano w punkcie A.5.3.
- 2) Dłużne papiery wartościowe, depozyty, pożyczki: różnica pomiędzy wartością wg MSSF a wyceną dla celów wypłacalności wynika z różnej metody wyceny instrumentów wycenianych wg MSSF w zamortyzowanym koszcie z uwzględnieniem odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych, które dla celów bilansu ekonomicznego wyceniane są w wartości godziwej.
- 3) Wartość firmy: różnica wynika z faktu, że dla celów wypłacalności wartość firmy wycenia się w wartości zero, natomiast zgodnie z MSSF wartość firmy ujmuje się w kwocie nadwyżki sumy wartości godziwej zapłaty na dzień nabycia, wartości wszystkich niekontrolujących udziałów oraz wartości godziwej udziału w kapitale nabywanej jednostki przed objęciem kontroli nad ustaloną na dzień nabycia kwotą netto wartości godziwych nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.
- 4) Wartości niematerialne: różnica wynika z faktu, że dla celów wypłacalności wartości niematerialne wycenia się w wartości zero, natomiast zgodnie z MSSF – wg cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.
- 5) Zmiany w wartości poszczególnych pozycji aktywów i zobowiązań w bilansie ekonomicznym w porównaniu do wartości zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wynikają również ze zmiany zakresu konsolidacji na potrzeby bilansu ekonomicznego, co opisano w punkcie A.5.3.

D.1.1.2. Kryteria oceny aktywnego rynku

Ustalenia, czy dany instrument finansowy jest notowany na aktywnym rynku dokonuje się przed ustaleniem wartości bilansowej tego instrumentu na dzień kończący rok kalendarzowy, na podstawie danych o ilości i wolumenie obrotu transakcji zawieranych na tym instrumencie w ostatnim miesiącu roku. Analiza wykonywana jest na zbiorze danych pobranych z systemu Bloomberg, zawierającym informacje o transakcjach zawartych w tym okresie. Zasady te nie mają zastosowania do instrumentów dopuszczonych do obrotu na rynku Treasury Bond Spot, w przypadku których uznaje się, że są notowane na aktywnym rynku, z uwagi na kryterium, o którym mowa w pkt. 2 poniżej.

Uznaje się, że dany instrument jest kwotowany na aktywnym rynku jeżeli:

- 1) dostępne dane o ilości lub wolumenie obrotu transakcji, pochodzące przynajmniej z jednego z rynków, o których mowa w kolejnym akapicie, pozwalają na stwierdzenie, że przeciętnie, w każdym dniu ostatniego miesiąca roku było zawartych przynajmniej pięć transakcji na tym instrumencie lub łączny wolumen transakcji zawartych w tym okresie był większy niż 1% ilości instrumentów dopuszczonych do obrotu na tym rynku lub
- 2) regulacje obowiązujące na jednym z rynków, o których mowa w kolejnym akapicie, nakładają na wskazanych jego uczestników wymóg przedstawiania kwotowań, na podstawie których wyznaczany jest kurs fixingowy przez organizatora tego rynku w każdym dniu ostatniego miesiąca roku.

Analiza aktywności rynków dokonywana jest na podstawie informacji pochodzących z rynków, na których mogłaby być zawarta transakcja zbycia instrumentu w normalnych warunkach. W szczególności do rynków tych zalicza się:

- 1) rynki, na których przeprowadzano już transakcje lub
- 2) dedykowane rynki obrotu instrumentami dłużnymi lub
- 3) największe rynki spośród rynków danego kraju lub
- 4) rynki globalne przeznaczone dla inwestorów instytucjonalnych.

W ramach przeprowadzania analizy aktywności rynku jest weryfikowana również poprawność informacji o zawartych transakcjach poprzez porównanie zbioru testowego wyznaczonego z danych pochodzących z systemu Bloomberg z danymi prezentowanymi na oficjalnej stronie internetowej danego rynku. Przy wyznaczaniu zbioru testowego uwzględniane są następujące kryteria:

- 1) możliwości pozyskania danych - dane historyczne z oficjalnej strony internetowej danego rynku muszą być pozyskane nieodpłatnie;
- 2) różnorodność w zakresie rodzaju emitenta instrumentu finansowego - zbiór testowy musi zawierać dane (o ile to możliwe) o przynajmniej dwóch instrumentach skarbowych i dwóch korporacyjnych;
- 3) różnorodność w zakresie rynków, z którego pochodzą dane - zbiór testowy musi zawierać dane (o ile to możliwe) przynajmniej z trzech rynków.

D.1.2. Zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym nie zaszły istotne zmiany w zasadach uznawania, wyceny ani w szacunkach w zakresie wyceny aktywów.

D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe składają się z najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka lub są określane łącznie, w oparciu o wiarygodnie określoną wartość rynkową instrumentów finansowych, które odwzorowują przyszłe przepływy pieniężne związane z zobowiązaniami z tytułu zawartych umów ubezpieczenia, zgodnie z art. 225 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, w tym kwotę najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka w podziale na linie biznesowe przedstawiają kolejne tabele.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (w mln zł) wraz z porównaniem do wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg MSSF na 31 grudnia 2020 roku:

Linia biznesowa	Nr linii biznesowej	Najlepsze oszacowanie brutto - rezerwy składek	Najlepsze oszacowanie brutto - rezerwy na odszkodowania i świadczenia	Margines ryzyka	Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg MSSF*
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	1, 13	33	14	2	77
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	2, 14	68	83	6	622
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	4, 16	1 594	5 994	566	10 361
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	5, 17	1 166	581	78	3 001
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	6, 18	(38)	52	7	174
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	7, 19	278	820	124	2 725
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	8, 20	39	1 278	106	2 031
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	9, 21	142	45	10	237
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	10, 22	3	13	1	20
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	11, 23	33	40	10	375
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	12, 24	(72)	112	6	408
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	26	(1)	7	5	8
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	27	-	-	-	1
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	28	(9)	47	7	63
Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie		3 236	9 086	928	20 103

* kolumna nie zawiera danych spółki PZU Ukraine wyłączonej z zakresu konsolidacji wg Wypłacalność II na podstawie art. 389 ustawy o działalności ubezpieczeniowej

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (w mln zł) wraz z porównaniem do wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg MSSF na 31 grudnia 2020 roku:

Linia biznesowa	Nr Linii biznesowej	Najlepsze oszacowanie brutto	Margines ryzyka	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg MSSF*
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	30	2 624	113	-	2 960
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	31	5 931	20	133	6 196
Pozostałe ubezpieczenia na życie	32	7 375	1 372	-	14 171
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	34	5 485	368	-	5 091
Reasekuracja czynna - renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	36	-	11	-	-
Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)	29	(126)	20	-	4
Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie		21 289	1 904	133	28 422

* kolumna nie zawiera danych spółki PZU Ukraine Life wyłączonej z zakresu konsolidacji wg Wypłacalność II na podstawie art. 389 ustawy o działalności ubezpieczeniowej

Najważniejsze zasady kalkulacji najlepszego oszacowania przedstawiono poniżej. Wszystkie przepływy pieniężne dyskontowane są stopą wolną od ryzyka publikowaną przez EIOPA.

Kalkulacja marginesu ryzyka odbywa się zgodnie z założeniami zdefiniowanymi w art. 38 rozporządzenia delegowanego. Grupa PZU stosuje uproszczenia w ramach kalkulacji marginesu ryzyka. Uproszczenia służą przybliżeniu wartości komponentów przyszłych wymogów kapitałowych za pomocą zidentyfikowanych nośników ryzyka.

Najlepsze oszacowanie – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie

Najlepsze oszacowanie nie zawiera płatności z tytułu regresów i odzysków. Oszacowanie tych płatności wykazywane jest w aktywach bilansu ekonomicznego w związku z art. 28 lit. g) rozporządzenia delegowanego. Najlepsze oszacowanie wyznaczone jest poprzez dyskontowanie stopą wolną od ryzyka prognozowanych przepływów pieniężnych.

Zasadniczym założeniem stosowanym przy ustalaniu najlepszego oszacowania jest adekwatność doświadczenia historycznego na potrzeby przewidywania przyszłości. W poniższej tabeli przedstawiono podstawy, metody i główne założenia stosowane do wyceny dla celów wypłacalności dla najistotniejszych linii biznesowych.

Linia biznesowa	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych do wyceny
4 i 5	Dla rezerw szkodowych przepływy ustalane są na podstawie trójkątów szkód, przy zastosowaniu standardowych metod aktuarialnych typu Chain Ladder. Przepływy z rezerwy składek ustalane są na podstawie rezerwy składek wg MSSF, skorygowanej o prognozowany wskaźnik rezygnacji oraz przewidywanego wskaźnika szkodowo-kosztowego. W przepływach uwzględnione są także nieprzetworzone należności z tytułu składek, korygowane zgodnie z historycznymi wskaźnikami realizacji należności.

Niepewność najlepszego oszacowania wynika głównie z faktu, że przewidywane przepływy mogą odbiegać, być może znacząco, od trendów historycznych. Część takich odchylen może mieć charakter losowy (np. wystąpienie dużych szkód), inne mogą wynikać bądź to ze zmian w otoczeniu (biznesowym, ekonomicznym, prawnym, itp.), bądź też ze zmian procesów obsługi zobowiązań. Dodatkowa niepewność związana jest z długim okresem realizacji zobowiązań z ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej, w szczególności rezerw dla rent, które istotnie zależą od stosowanej stopy dyskonta. W przypadku oszacowania zadośćuczynień z tytułu uszczerbku na zdrowiu, niepewność tego oszacowania jest stosunkowo wysoka ze względu na brak historii tego typu szkód. Niepewność dotyczy w szczególności stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu poszkodowanego, kręgu osób uprawnionych oraz samej wysokości zadośćuczynienia.

Przy obliczaniu najlepszego oszacowania nie stosuje się istotnych uproszczeń.

Najlepsze oszacowanie - ubezpieczenia na życie

Wartość najlepszego oszacowania zobowiązań wyznaczana jest jako oczekiwana obecna wartość przyszłych przepływów pieniężnych, przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka.

Prognozy przepływów pieniężnych stosowane do obliczania najlepszego oszacowania zobowiązań uwzględniają wszystkie wpływy i wydatki wymagane do rozliczenia zobowiązań ubezpieczeniowych w całym okresie ich trwania. W ramach wpływów uwzględniane są wszystkie gwarantowane w umowach składki, natomiast nie są uwzględniane składki dobrowolne. Prognoza wydatków obejmuje zarówno wydatki wynikające ze zdarzeń przyszłych, jak i wypłaty świadczeń wynikające ze zdarzeń przeszłych, które nie zostały uregulowane na dzień wyceny najlepszego oszacowania zobowiązań.

Przepływy pieniężne wynikające ze zdarzeń przeszłych obejmują zobowiązania wynikające ze zdarzeń, które nie zostały zgłoszone lub wypłacone do dnia wyceny. Zobowiązania te ujęte są w rezerwach szkodowych na dzień wyceny, a wynikające z nich przepływy pieniężne prognozowane są zgodnie z przewidywanymi terminami wypłat świadczeń.

Prognozy przepływów pieniężnych wynikające ze zdarzeń przyszłych przygotowywane są dla każdego produktu (lub grupy produktów) osobno, przy użyciu odpowiednich modeli, odzwierciedlających specyfikę produktu oraz jego charakterystyczne cechy, dostosowanych do natury i skali złożoności ryzyk występujących w produkcie. W ramach prognoz dla poszczególnych produktów najlepsze oszacowanie wyznaczone jest odrębnie dla pojedynczych umów lub grup umów stanowiących jednorodne

grupy ryzyka, przy uwzględnieniu jak najlepszych założeń opartych na ocenie bieżących i dotychczasowych obserwacji (założenia *best estimate*).

Przepływy pieniężne wynikające ze zdarzeń przyszłych wyznaczone są w sposób deterministyczny, w oparciu o prognozę liczby umów (ubezpieczonych) pozostających w portfelu w kolejnych miesiącach kalendarzowych oraz prognozę zdarzeń powodujących wypłatę świadczeń lub zmianę stanu umów. Poniżej przedstawiono sposób, w jaki wyznaczone są poszczególne składowe przepływów pieniężnych:

- składki ubezpieczeniowe ustalane są w oparciu o prognozowaną w kolejnych miesiącach liczbę umów oraz średnią składkę przy uwzględnieniu zakładanego współczynnika indeksacji oraz terminów opłacania składek;
- świadczenia stanowią sumę świadczeń z tytułu poszczególnych zdarzeń ubezpieczeniowych (kończących lub nie umowę ubezpieczenia) i w zależności od rodzaju świadczenia mogą być wyznaczone jako:
 - iloczyn liczby zdarzeń powodujących wypłatę świadczenia oraz kwoty świadczenia za wybrane ryzyko (w szczególności dotyczy to zgonów, wykupów i dożyć);
 - iloczyn sumy ubezpieczenia dla danego ryzyka oraz średniej szkodowości (najczęściej w przypadku, gdy dane zdarzenie ubezpieczeniowe nie powoduje zakończenia umowy);
 - iloczyn składki dla danego ryzyka oraz średniej szkodowości;
- koszty i prowizje składają się z:
 - kosztów obsługi stanowiących iloczyn kosztu jednostkowego dla danego produktu i liczby ubezpieczonych, z uwzględnieniem inflacji kosztowej, składki na KNF, PIU i Rzecznika Finansowego oraz kosztów zarządzania aktywami w przypadku aktywów zarządzanych przez podmioty zewnętrzne, wyznaczanych jako iloczyn wartości funduszu oraz wskaźnika opłaty za zarządzanie;
 - prowizji wyznaczanych jako iloczyn wskaźnika prowizji i składki przypisanej oraz dodatkowych prowizji początkowych i premii sprzedażowych, jeśli konstrukcja produktu przewiduje takie płatności;
- inne wpływy – zwroty części opłat za zarządzanie w ubezpieczeniach typu unit-linked z funduszami zarządzanymi przez podmioty zewnętrzne (tzw. *kick back*) oraz zwroty prowizji (ang. *clawback*) w ubezpieczeniach bankowych ochronnych z jednorazową opłatą składki związane z przedterminowym rozwiązaniem umowy.

Przyjęta metoda deterministycznej prognozy dalszego rozwoju umowy oparta na założeniach *best estimate* i wynikająca z niego prognoza przyszłych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej prowadzi do uwzględnienia wartości pieniądza w czasie i wyznaczenia najlepszego oszacowania zobowiązań jako średniej wartości obecnej przyszłych przepływów pieniężnych ważonej prawdopodobieństwem.

Należy jednak zaznaczyć, że w poszczególnych liniach biznesowych prognozy przyszłych przepływów pieniężnych wyznaczone są przy uwzględnieniu pewnych uproszczeń, które mogą odnosić się zarówno do przyjmowanych założeń o występowaniu przyszłych zdarzeń, jak również kosztów, a także mogą odnosić się do samego sposobu modelowania:

- 1) w przypadku grupowych ubezpieczeń ochronnych rocznych odnawialnych, a w szczególności grupowych ubezpieczeń pracowniczych, prognozowane przepływy pieniężne nie są wyznaczone indywidualnie dla każdej z umów, lecz łącznie dla grup umów o tej samej dacie końca odpowiedzialności. Dla każdej z grup w danym produkcie prognozowane przepływy pieniężne są wyznaczone zbiorczo na podstawie aktualnej liczby ubezpieczonych, średnich gwarantowanych świadczeń i składek oraz średnich prawdopodobieństw występowania zdarzeń ubezpieczeniowych lub średniej szkodowości w danej grupie umów. Uproszczenie to ze względu na krótkoterminowy charakter umów, a także ze względu na skalę portfela grupowych ubezpieczeń pracowniczych, nie prowadzi do zniekształceń wyników prognozy w skali całego portfela;
- 2) w przypadku umów dodatkowych do ubezpieczeń indywidualnie kontynuowanych stosuje się dla każdego rodzaju umów dodatkowych odrębnie jednakowe założenia o ich trwałości. W ten sposób w miejsce odrębnych założeń o śmiertelności i rezygnacjach stosuje się jednakowy wskaźnik ubytków umów w całym portfelu. Tu również, ze względu na skalę tych umów oraz ich krótkoterminowy charakter, takie uproszczenie nie prowadzi do zniekształceń wyników całej prognozy;
- 3) stosowanie we wszystkich przypadkach umów indywidualnej kontynuacji założenia, że wszyscy ubezpieczeni urodzili się dokładnie w połowie roku;
- 4) w przypadku produktów zdrowotnych prognozowane przepływy pieniężne są wyznaczone zbiorczo dla całego produktu na podstawie aktualnej liczby ubezpieczonych, średnich gwarantowanych świadczeń i składek oraz średnich

prawdopodobieństw występowania zdarzeń ubezpieczeniowych lub średniej szkodowości w produkcji. Jako okres prognozy przyjmuje się średnią dalszą długość umów, jaka pozostaje od daty wyznaczenia prognozy do końca ich obowiązywania. Ze względu na krótkoterminowy charakter umów takie uproszczenie nie prowadzi do zniekształceń wyników całej prognozy;

- 5) w innych przypadkach najczęstszym uproszczeniem jest przyjmowanie wspólnych założeń o śmiertelności dla poszczególnych grup wiekowo-płciowych dla podobnych produktów, co wynika z braku indywidualnych dla każdego z produktów doświadczeń o śmiertelności w tak dokładnym podziale.

Przy kalkulacji najlepszego oszacowania nie uwzględniono kwot należnych z tytułu reasekuracji ze względu na niewielką skalę programów reasekuracyjnych, a w szczególności na ich specyficzny i bardzo wąski zakres, ograniczony głównie do przypadków katastroficznych przekraczających pewien skumulowany dość wysoki poziom. Programy te nie przekładają się bezpośrednio i wymiennie na indywidualne zmniejszenie zobowiązań wycenianych w ramach najlepszego oszacowania.

Deterministyczne obliczenia najlepszego oszacowania są oparte na pojedynczym scenariuszu ekonomicznym. Taki scenariusz nie ukazuje jednak pełnego wpływu istnienia opcji oraz gwarancji finansowych w umowach ubezpieczeniowych. Opcje te mogą przyczynić się do powstania asymetrii wartości przyszłych przepływów pieniężnych pomiędzy „korzystnymi” i „niekorzystnymi” scenariuszami ekonomicznymi wpływającymi na przyszłe przychody kapitałowe z tytułu inwestycji. Taka sytuacja ma miejsce w ubezpieczeniach tradycyjnych w związku z występującym tam prawem do udziału w zyskach (opcja/gwarancja ubezpieczeniowa).

W celu uwzględnienia tego efektu w wycenie należy uzupełnić wycenę deterministyczną najlepszego oszacowania o tzw. wartość czasową opcji i gwarancji (*time value of options and guarantees – TVOG*). Wartość tą uzyskuje się jako różnicę między wartością najlepszego oszacowania wyznaczoną w oparciu o szereg scenariuszy wygenerowanych w modelu stochastycznym, a wartością najlepszego oszacowania uzyskaną w modelu deterministycznym.

Według dotychczas przeprowadzonych analiz i oszacowań wartość TVOG jest przede wszystkim zależna od struktury terminowej stóp procentowych, jednak ze względu na relatywnie krótki okres do zapadalności tych umów, dość dobre zabezpieczenie przyszłych świadczeń już istniejącymi aktywami zmniejszające wielkość reinwestycji i tym samym niepewność przyszłych stóp zwrotu, a także sam sposób partycypacji ubezpieczonych poprzez coroczną indeksację sum ubezpieczeń i składek jest niska. Wartość ta ostatecznie została pominięta w wynikach wyceny najlepszego oszacowania zobowiązań jako nieistotna.

W przypadku linii biznesowej 34 (renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych) przepływy pieniężne ustalone są indywidualnie dla każdego rentobiorcy, na podstawie jego cech demograficznych, aktualnej wysokości renty i wybranych cech istotnych z punktu widzenia prognozowania wzrostu renty. Wzrost rent prognozowany jest na podstawie danych historycznych, przy zastosowaniu modeli GLM i GAMLSS. Do wycenienia przyjmowane są tablice trwania życia GUS.

D.2.1. Jakościowy opis istotnych różnic pomiędzy wyceną dla celów wypłacalności a wyceną wg MSSF

Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie

Podstawy, metody i założenia stosowane do wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności wg systemu WII nie różnią się istotnie od podstaw, metod i założeń stosowanych do wyceny tych rezerw na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Różnice w wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wynikają z odmiennych zasad wyceny poszczególnych elementów rezerw wg systemu WII i MSSF. Wpływ na różnice ma m. in. fakt, że wartości wg systemu WII są najlepszym oszacowaniem, a wartości wg MSSF są kalkulowane z uwzględnieniem narzutów bezpieczeństwa (np. metoda stochastyczna w OC komunikacyjnym). Poniższa tabela podsumowuje najistotniejsze różnice w zasadach wyceny rezerw dla celów wypłacalności wg systemu WII oraz na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Linia biznesowa	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wg systemu WII	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wg MSSF
1-12	<ul style="list-style-type: none"> Rezerwa składek pomniejszana o przyszły zysk Uwzględnione są przyszłe składki W wartości zdyskontowanej Uwzględnione są koszty ogólne Regresy i odzyski nie są uwzględnione Margines ryzyka 	<ul style="list-style-type: none"> Rezerwa składek zawiera przyszły zysk Przyszłe składki nie są uwzględnione W wartości niezdyskontowanej Koszty ogólne nie są uwzględnione Uwzględnione są przyszłe regresy i odzyski Brak marginesu ryzyka

Ubezpieczenia na życie

Część produktów w ubezpieczeniach na życie nie spełnia definicji kontraktu ubezpieczeniowego zawartej w MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe i jest w konsekwencji rozpoznawana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako kontrakt inwestycyjny, zgodnie z MSSF 9, dla których nie są kalkulowane rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe a rozpoznaje się zobowiązania z tytułu kontraktów inwestycyjnych w wartości godziwej aktywów stanowiących pokrycie zobowiązań funduszu kapitałowego powiązanego z danym kontraktem lub bieżącej wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych (w przypadku kontraktów o gwarantowanych i ustalonych warunkach).

Margines ryzyka, będący częścią rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wyznaczanych dla celów wypłacalności nie ma bezpośredniego odpowiednika w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych wyznaczanych dla potrzeb sprawozdań finansowych wg MSSF („RTU”). Różnice w wysokości najlepszego oszacowania i rezerw wyliczanych na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego wynikają z przyjętych w ich kalkulacji odmiennych metodologii, sposobu uwzględniania niektórych elementów, a także przyjmowanych założeń:

- dla kontraktów (ubezpieczeniowych i inwestycyjnych) związanych z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi RTU lub zobowiązania z tytułu kontraktów inwestycyjnych tworzy się w wysokości odpowiadającej wartości zgromadzonych na rachunkach ubezpieczonych środków bez uwzględnienia przyszłych wpłat. Z kolei najlepsze oszacowanie co do zasady ustalane jest jako wartość obecna oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych wraz z przyszłymi składkami, o ile są one wymagane;
- RTU wyznaczone są z pominięciem rezygnacji, jednak w wysokości nie mniejszej niż gwarantowana wartość wykupu na dzień wyceny. W przypadku najlepszego oszacowania zakłada się dodatkowe wypłaty z tytułu wykupów tylko w takim stopniu, w jakim oczekuje się ich wystąpienia. Jednocześnie przyjęcie założeń o wcześniejszej rezygnacji powoduje obniżenie wypłat z tytułu zgonów i dożyć, które w pełnej wysokości uwzględniane są w kalkulacji RTU;
- RTU w ubezpieczeniach na życie kalkulowane są tzw. metodą składki netto, gdzie obecna wartość oczekiwanych świadczeń pomniejszana jest o wartość obecną oczekiwanych składek skorygowanych o przyjęte w taryfikacji narzuty na koszty oraz ewentualny zysk. Natomiast najlepsze oszacowanie wyznaczone jest jako różnica pomiędzy wysokością oczekiwanych świadczeń, przyszłych kosztów obsługi i prowizji, a pełną wysokością składek;
- w kalkulacji RTU założenia dotyczące śmiertelności, wysokości kosztów, prowizji itp. ustalane są w momencie wdrażania produktu i obowiązują przez cały okres trwania polis lub do momentu, gdy zaistnieją istotne przesłanki do ich zmiany. W kalkulacji najlepszego oszacowania założenia ustalane są na nowo na podstawie obecnych i historycznych danych (*best estimate*) i są regularnie aktualizowane;
- dyskonto przyjęte do wyceny wartości obecnej składek i świadczeń w RTU ustalane jest w trakcie taryfikacji, mając na uwadze ograniczenia wynikające z przepisów prawa, określające tzw. maksymalną stopę techniczną ogłaszaną przez organ nadzoru. Zmiana dyskonta dokonywana jest w sytuacji gdy istnieją istotne przesłanki wskazujące, że nie jest możliwe uzyskanie stopy zwrotu z aktywów na pokrycie rezerw na poziomie pozwalającym na utrzymanie ustalonych stóp technicznych. W przypadku najlepszego oszacowania dyskonto ustalane jest każdorazowo w oparciu o aktualną strukturę terminową stóp procentowych publikowaną przez EIOPA.

Różnica pomiędzy RTU a rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi wyznaczonymi dla celów wypłacalności wykazanymi w niniejszym sprawozdaniu jest spowodowana głównie tym, że wartości wg systemu WII są najlepszym oszacowaniem, podczas gdy wartości wg MSSF są kalkulowane z wykorzystaniem metod oraz założeń uwzględniających narzut bezpieczeństwa.

Dodatkowo w poniższej tabeli zaprezentowano najistotniejsze różnice w zasadach wyceny rezerw dla celów wypłacalności wg systemu WII oraz na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego dla linii biznesowej nr 34.

Linia biznesowa	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wg WII	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wg MSSF
34	<ul style="list-style-type: none">• Zmienna stopa dyskonta• Zmienna stopa wzrostu• Margines ryzyka	<ul style="list-style-type: none">• Stała stopa dyskonta• Stała stopa wzrostu• Brak jawnego marginesu ryzyka

D.2.2. Korekta dopasowująca, korekta z tytułu zmienności, przejściowa struktura terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, przejściowe odliczenia

Na 31 grudnia 2020 roku nie zastosowano korekty dopasowującej, o której mowa w art. 227 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 229 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 496 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, ani przejściowego odliczenia, o którym mowa w art. 497 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

D.2.3. Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia)

Kwoty należne z umów reasekuracji ustalane są na podstawie najlepszego oszacowania brutto oraz wskaźników cesji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg MSSF. W kwotach należnych z umów reasekuracji uwzględnione są również przyszłe przepływy z tytułu składek oraz prowizji reasekuracyjnych, wycenione wg MSSF. Kwoty należne od reasekuratorów skorygowane są o prawdopodobieństwo upadku reasekuratora. Umowy reasekuracji zawierane są z zakładami z odpowiednio wysoką oceną ratingową (w większości co najmniej A-). Grupa PZU nie zawiera umów ze spółkami celowymi (podmiotami specjalnego przeznaczenia), które skutkowałyby powstawaniem kwot należnych z tego tytułu.

D.2.4. Zmiany w założeniach przyjętych w ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego

Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie

W zakresie założeń ekonomicznych, w 2020 roku zmieniła się stopa wolna od ryzyka stosowana do dyskontowania przepływów. Nie dokonywano żadnych istotnych zmian w założeniach pozaekonomicznych. Dla OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz pozostałych ubezpieczeń pojazdów, w związku z COVID-19 i niższą częstością szkód, wskaźniki szkodowości wykorzystane do wyliczenia rezerwy składek były niższe niż w okresach poprzednich.

Ubezpieczenia na życie

Istotne zmiany założeń przyjętych w ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w 2020 roku w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego dotyczyły założeń ekonomicznych oraz innych niż ekonomiczne. W zakresie założeń ekonomicznych, w 2020 roku zmieniła się stopa wolna od ryzyka stosowana do dyskontowania przepływów. Efekt zmian założeń innych niż ekonomiczne wynikał w szczególności ze zmian założeń o szkodowości (aktualizacja założeń o prawdopodobieństwach posiadania małżonka, rodziców i teściów oraz dodatkowych założeń o śmiertelności w związku z pandemią COVID-19), kosztowych, założeń o indeksacjach w ubezpieczeniach kontynuowanych oraz założeń o rezygnacjach.

D.2.5. Oświadczenia z tytułu korekty dopasowującej, korekty z tytułu zmienności, przejściowej struktury terminowej stopy procentowej, przejściowego odliczenia

Na 31 grudnia 2020 roku Grupa PZU nie stosowała korekty dopasowującej, o której mowa w art. 227 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 229 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 496 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, ani przejściowego odliczenia, o którym mowa w art. 497 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

D.3. Inne zobowiązania

Zobowiązania dla celów wypłacalności wycenia się w wartości godziwej, a w poniższej tabeli przedstawiono podstawy, metody i główne założenia stosowane przy wycenie zobowiązań.

Zobowiązania	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) oraz zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	Wartość godziwą pozostałych rezerw oraz zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników ustala się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Wysokość rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się metodą bilansową, na podstawie dodatniej różnicy między wartościami przypisanymi pozycjom bilansu ujmowanym i wycenianym zgodnie z zasadami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i rozporządzenia delegowanego, a wartościami przypisanymi pozycjom bilansu wg wyceny dla celów podatkowych, przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego od osób prawnych, które – zgodnie z oczekiwaniami – będą obowiązywały w momencie realizacji rezerwy. W bilansie ekonomicznym prezentacja rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego następuje po skompensowaniu na poziomie poszczególnych spółek podlegających konsolidacji (w ujęciu netto).
Instrumenty pochodne	Wycenia się zgodnie z opisem wyceny instrumentów pochodnych w części D.1. Ujemna wycena prezentowana jest jako zobowiązanie.
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	Wartość godziwą ustala się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych oraz pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej, niewykazane w innych pozycjach)	Wartość godziwą ustala się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4. W zobowiązaniach z tytułu ubezpieczeń i z tytułu reasekuracji czynnej wykazuje się jedynie te zobowiązania, których termin wymagalności już minął. Bieżące i przyszłe zobowiązania są uwzględniane przy wyznaczaniu najlepszego oszacowania jako przepływy pieniężne – wypływy. W pozycji Pozostałe zobowiązania ujmuje się: zarachowane koszty wynagrodzeń i nagrody dla pracowników, przedpłaty dla kontrahentów, pozostałe rozliczenia międzyokresowe bierne.
Zobowiązania podporządkowane	Wartość godziwą ustala się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.

W tabeli na kolejnej stronie przedstawiono ilościowe wyjaśnienie różnic pomiędzy danymi dotyczącymi zobowiązań wyliczonych zgodnie z zasadami stosowanymi przy wycenie dla celów wypłacalności (opisanymi w powyższej tabeli) a danymi wyliczonymi zgodnie z zasadami stosowanymi do wyceny na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W kolumnie „Wartość ze sprawozdania finansowego” zaprezentowano wartości ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ale bez dokonywania korekt, które byłyby konieczne w celu dostosowania tych liczb do formatu i sposobu prezentacji wymaganego w systemie WII. Suma zobowiązań w kolumnie „Wartość ze sprawozdania finansowego” odpowiada sumie ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zobowiązania na 31 grudnia 2020 roku (dane w mln zł)	Wartość ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego	Korekta aktywowanych kosztów akwizycji	Wycena lokat	Wycena rezerw	Reklasyfi- kacja pozycji	Podatek odro- czony	Zmiana zakresu konso- lidacji	Pozostałe	Wartość wg Wypłacal- ność II
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	20 185	-	-	(6 852)	-	-	(83)	-	13 250
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	19 478	-	-	(6 351)	-	-	(83)	-	13 044
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	19 478	-	-	(19 395)	-	-	(83)	-	-
Najlepsze oszacowanie	-	-	-	12 124	-	-	-	-	12 124
Margines ryzyka	-	-	-	920	-	-	-	-	920
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	707	-	-	(501)	-	-	-	-	206
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	707	-	-	(707)	-	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	-	-	-	198	-	-	-	-	198
Margines ryzyka	-	-	-	8	-	-	-	-	8
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	22 358	-	-	(4 985)	-	-	(131)	-	17 242
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	4	-	-	(110)	-	-	-	-	(106)
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	4	-	-	(4)	-	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	-	-	-	(126)	-	-	-	-	(126)
Margines ryzyka	-	-	-	20	-	-	-	-	20
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	22 354	-	-	(4 875)	-	-	(131)	-	17 348
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	22 354	-	-	(22 223)	-	-	(131)	-	-
Najlepsze oszacowanie	-	-	-	15 484	-	-	-	-	15 484
Margines ryzyka	-	-	-	1 864	-	-	-	-	1 864

Zobowiązania na 31 grudnia 2020 roku (dane w mln zł)	Wartość ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego	Korekta aktywowanych kosztów akwizycji	Wycena lokat	Wycena rezerw	Reklasyfi- kacja pozycji	Podatek odro- czony	Zmiana zakresu konsoli- dacji	Pozostałe	Wartość wg Wypłacal- ność II
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	6 196	-	-	(112)	-	-	-	-	6 084
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	6 196	-	-	(6 063)	-	-	-	-	133
Najlepsze oszacowanie	-	-	-	5 931	-	-	-	-	5 931
Margines ryzyka	-	-	-	20	-	-	-	-	20
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania warunkowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	1 209	-	-	3	-	-	(1 090)	-	122
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	323	-	-	-	-	-	(289)	-	34
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	963	-	-	-	-	2 144	(146)	-	2 961
Instrumenty pochodne	6 281	-	-	-	-	-	(6 226)	-	55
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	10 905	-	-	-	(66)	-	(10 739)	-	100
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	251 766	-	-	-	-	-	(251 456)	-	310
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	705	-	(5)	(98)	(356)	-	8	-	254
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	215	-	-	(181)	(2)	-	(28)	-	4
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	5 136	-	-	(3)	(16)	-	(4 612)	-	505
Zobowiązania podporządkowane	6 679	-	103	-	-	-	(4 415)	2	2 369
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	6 679	-	103	-	-	-	(4 415)	2	2 369
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	2 650	(73)	18	(1 156)	360	-	(693)	(9)	1 097
Zobowiązania ogółem	335 571	(73)	116	(13 384)	(80)	2 144	(279 900)	(7)	44 387

D.3.1. Jakościowy opis istotnych różnic pomiędzy wyceną dla celów wypłacalności a wyceną wg MSSF

D.3.1.1. Wycena zobowiązań

Zobowiązania finansowe i zobowiązania podporządkowane: różnica pomiędzy wartością wg MSSF a wyceną dla celów wypłacalności wynika z różnej metody wyceny zobowiązań finansowych i podporządkowanych, wycenianych wg MSSF w zamortyzowanym koszcie, które dla celów bilansu ekonomicznego wyceniane są w wartości godziwej lecz bez korygowania własnego spreadu kredytowego z dnia powstania zobowiązania.

D.3.2. Źródła powstawania rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Grupa PZU dokonuje kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego dla każdej jednostki (podatkowej grupy kapitałowej) wchodzącej w skład Grupy PZU osobno. Aktywa z tytułu odroczonego podatku wykazane w bilansie Grupy PZU stanowią sumę aktywów z tytułu podatku odroczonego jednostek, dla których ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe przeznaczone do rozliczenia w następnych latach są wyższe od dodatnich różnic przejściowych. Na potrzeby kalkulacji wysokości środków własnych Grupy PZU dokonuje się pełnej kompensaty aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego niezależnie od tego, której jednostki aktywa lub rezerwy dotyczą. Analizy odzyskiwalności aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego dokonuje się w oparciu o prognozy przyszłych dochodów podatkowych.

Poniższa tabela prezentuje źródła powstawania aktywów i rezerwy z tytułu podatku odroczonego po kompensacie ujemnych i dodatnich różnic przejściowych na 31 grudnia 2020 roku.

Przeważająca część różnic przejściowych wynika z przeszacowania aktywów finansowych i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych średnio- i długoterminowych.

Źródła powstawania aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Kwota aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego (mln zł)
Instrumenty finansowe	1 406
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(108)
Nieruchomości	17
Inne rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	(198)
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	1 828
Straty podatkowe do rozliczenia w latach następnych	(11)
Pozostałe różnice	21
Rezerwy na odroczonego podatek dochodowy dla celów wyliczenia środków własnych, razem	2 955
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane w bilansie	(6)
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowana w bilansie	2 961

D.3.3. Zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym nie zaszły istotne zmiany w sposobie wyceny zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

D.3.4. Charakter obowiązków, oczekiwany harmonogram odpływu korzyści ekonomicznych, niepewność i sposób uwzględnienia ryzyka odchylenia w wycenie

Zobowiązania podporządkowane

30 czerwca 2017 roku PZU wyemitował obligacje podporządkowane o łącznej wartości nominalnej 2 250 mln zł. Datą wykupu obligacji jest 29 lipca 2027 roku z możliwością wcześniejszego wykupu 29 lipca 2022 roku.

Wyemitowane obligacje mają następujące parametry:

Parametr	Wartość
Łączna wartość nominalna obligacji	2 250 mln zł
Wartość nominalna i cena emisyjna jednej obligacji	100 000 zł
Data wykupu obligacji	29 lipca 2027 roku
Oprocentowanie	WIBOR 6M + 1,80% marży
Dni płatności odsetek	29 stycznia i 29 lipca każdego roku, począwszy od 29 stycznia 2018 roku, a skończywszy na 29 lipca 2027 roku
Możliwość wcześniejszego wykupu obligacji	29 lipca 2022 roku
Zabezpieczenie	Brak

Obligacje nie mają formy dokumentu, są zarejestrowane w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych SA i notowane w alternatywnych systemach obrotu prowadzonych przez BondSpot SA oraz GPW. Wartość bilansowa wg MSSF obligacji podporządkowanych na 31 grudnia 2020 roku wynosiła 2 265 mln zł natomiast ich wartość godziwa 2 368 mln zł.

Miara ryzyka uwzględniona jest w modelu wyceny w wartości godziwej. Dla powyższych pozycji obliczana jest wartość BPV (basis point value), która jest miarą wrażliwości na zmianę stóp procentowych. Wartość BPV określa, o ile zmieni się wartość aktywa/zobowiązania pod wpływem zmiany stopy procentowej o 1 punkt bazowy.

D.4. Alternatywne metody wyceny

Aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania tych metod przedstawia poniższa tabela.

Aktywa i zobowiązania wyceniane metodą alternatywną	Opis alternatywnej metody wyceny wraz z uzasadnieniem stosowania
Nieruchomości	<p>Z uwagi na brak aktywnego rynku, nieruchomości podlegają wycenie przez licencjonowanych rzeczoznawców majątkowych zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz obowiązującymi standardami zawodowymi, najczęściej metodami porównawczą lub dochodową. Akceptacja każdej wykonanej wyceny jest dodatkowo poddana ocenie zgodności ze zleceniem przez pracowników Grupy PZU w celu eliminacji potencjalnych omyłek pisarskich i błędów rachunkowych, a powstające ewentualne wątpliwości wyjaśniane są na bieżąco z wykonawcą operatu lub opinii.</p> <p>Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wyceniane są zgodnie z zasadami MSSF 16, tj. wg modelu kosztu pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości lub wg modelu wartości godziwej (w przypadku aktywów będących nieruchomościami inwestycyjnymi).</p> <p>Aktywa z tytułu prawa do użytkowania amortyzuje się metodą liniową od daty rozpoczęcia leasingu do końca okresu użytkowania lub do końca okresu leasingu, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza.</p>

Aktywa i zobowiązania wyceniane metodą alternatywną	Opis alternatywnej metody wyceny wraz z uzasadnieniem stosowania
Dłużne papiery wartościowe, pożyczki	Wartość godziwą dłużnych papierów wartościowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wyznacza się na podstawie wycen publikowanych przez autoryzowany serwis informacyjny, a w przypadku ich braku metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W przypadku pożyczek wartość godziwą wyznacza się w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskontowe określa się w oparciu o krzywą rentowności papierów rządowych przesuniętą o spread kredytowy. Jest on wyliczany na dzień kalibracji będący dniem najnowszej emisji lub dniem transakcji rynkowej lub każdym dniem okresu uśredniania spreadów wyliczonych z ostatnich rynkowych. Taki spread powoduje równoległe przesunięcie krzywej rentowności papierów rządowych o stałą wartość na całej jej długości lub jako różnica pomiędzy rentownościami notowanych dłużnych papierów wartościowych emitentów o podobnym ratingu i działających w podobnych branżach a rentownością obligacji rządowych (w przypadku papierów denominowanych w euro są to obligacje rządu Niemiec) przemnożona przez współczynnik ustalany na dzień kalibracji, uwzględniający w krzywej dyskontowej ryzyko specyficzne danego emitenta.
Instrumenty pochodne	Wartość godziwa instrumentów pochodnych nienotowanych na aktywnym rynku, w tym kontraktów terminowych (ang. <i>forward</i>) oraz kontraktów zamiany oprocentowania typu IRS (ang. <i>interest rate swap</i>) określana jest metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych używane są stopy procentowe z krzywych dochodowości przypisanych do danego typu instrumentu finansowego i waluty, konstruowanych na podstawie dostępnych danych rynkowych. Wycena opcji do wartości godziwej wyznaczana jest jako zdyskontowana na dzień wyceny wartość oczekiwana funkcji wypłaty opcji. Wartość oczekiwana funkcji wypłaty wyznaczana jest w drodze modelowania metodą Monte Carlo.
Depozyty	Ze względu na brak aktywnego rynku, wartość godziwa depozytów wyznaczana jest jako wartość zdyskontowanych przepływów pieniężnych, wynikających z warunków zawartych umów depozytowych. Do dyskontowania stosowana jest krzywa bazowa skorygowana o spread kredytowy kwantyfikujący ryzyko kredytowe banków kontrahentów, z którymi w danym okresie zostały zawarte długoterminowe umowy depozytowe. Dla każdej waluty depozytów stosowana jest odpowiednia krzywa dyskontowa. Przy ustalonej walucie depozytu stosuje się krzywe dyskontowe specyficzne dla danego banku kontrahenta, w którym ten depozyt został złożony.
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	Z uwagi na brak aktywnego rynku jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne wycenia się wg cen publikowanych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych ustalonych w oparciu o wartość aktywów netto funduszy wycenionych zgodnie z zasadami rachunkowości dla funduszy. Na dzień sporządzenia sprawozdania SFCR ceny publikowane przez towarzystwa funduszy są weryfikowane do zaudytowanych sprawozdań finansowych funduszy. Wycena jednostek uczestnictwa funduszy będących jednostkami zależnymi podlega korekcie w przypadku, kiedy aktywa funduszu nie są wyceniane w sprawozdaniu funduszu wg wartości godziwej, a różnica pomiędzy wartością godziwą a wartością wyceny w sprawozdaniu funduszu jest istotna.
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych, Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) oraz kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń	Z uwagi na brak aktywnego rynku należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych oraz pozostałe należności wycenia się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wycena tych należności opiera się na historycznej analizie spłacalności należności, a prognozowane przepływy pieniężne są zdyskontowane aktualną rynkową stopą dyskontową, ogłaszaną przez EIOPA. Z uwagi na zwiększoną ściągalskość należności w pierwszych miesiącach windykacji efekt dyskonta jest nieistotny dla ustalenia wartości godziwej.
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników oraz pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) wyceniane metodami aktuarialnymi	Z uwagi na brak aktywnego rynku, wartość godziwą pozostałych rezerw ustala się w kwocie oczekiwanej wartości bieżącej przewidywanych przepływów pieniężnych zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. Wartość rezerwy na niewykorzystane urlopy uznaje się zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze” na bazie memoriałowej. Koszty odpraw emerytalnych i świadczeń pośmiertnych oszacowane metodami aktuarialnymi rozpoznaje się memoriałowo zgodnie z MSR 19 przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Rezerwy na odprawy emerytalne i świadczenia pośmiertne szacowane są metodami aktuarialnymi z zastosowaniem odpowiednich technik i założeń aktuarialnych (stopy dyskontowe, wskaźniki śmiertelności, przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń, wskaźniki rotacji pracowników i inwalidztwa).

Aktywa i zobowiązania wyceniane metodą alternatywną	Opis alternatywnej metody wyceny wraz z uzasadnieniem stosowania
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych, zobowiązania podporządkowane	<p>Wartość godziwą zobowiązań finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek, zobowiązań podporządkowanych oraz pożyczek, stanowiących zobowiązania Grupy PZU wyznacza się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wycena takich zobowiązań opiera się o spread kredytowy w stosunku do krzywej wolnej od ryzyka wyliczony tak, by cena instrumentu na datę emisji wynikająca z modelu była równa cenie emisyjnej. Zgodnie z zasadami wyceny zobowiązań w systemie WII tak wyliczony własny spread kredytowy nie podlega późniejszym zmianom.</p> <p>Zobowiązania wynikające z umów leasingu wyceniane są zgodnie ze standardem MSSF16 „Leasing”. Na moment początkowego ujęcia w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty, w tym stałych opłat leasingowych pomniejszonych o należne zachęty leasingowe, zmiennych opłat leasingowych, które zależą od indeksu lub stawki, kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej, ceny wykonania opcji kupna, jeżeli jest prawdopodobne, że zostanie ona wykorzystana oraz kar pieniężnych za wypowiedzenie leasingu, jeżeli istnieje możliwość skorzystania z takiej opcji. W późniejszych okresach zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.</p>
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych, Pozostałe zobowiązania	<p>Z uwagi na brak aktywnego rynku zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych oraz pozostałe zobowiązania wycenia się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wycena tych zobowiązań opiera się na historycznej analizie realizacji zobowiązań, a prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane aktualną stopą rynkową.</p> <p>Z uwagi na krótki oczekiwany termin zapłaty wartość nominalna stanowi racjonalne przybliżenie wartości godziwej.</p>

D.4.1. Założenia i oceny na temat istotnych źródeł niepewności oszacowania wartości godziwej

Niepewność w wycenie instrumentów finansowych mierzona jest następującymi współczynnikami:

- BPV (*basis point value*) – współczynnik ten mówi, o ile zmieni się wartość instrumentu przy zmianie krzywej dyskontowej i projekcyjnej o 1 pb dla obligacji, pożyczek, depozytów i strukturyzowanych papierów wartościowych;
- wrażliwość na zmianę spreadu kredytowego - współczynnik ten mówi, o ile zmieni się wartość instrumentu przy zmianie spreadu kredytowego o 1 pb dla obligacji, pożyczek, depozytów i strukturyzowanych papierów wartościowych;
- delta – współczynnik ten mówi, o ile procent zmieni się wartość opcji pod wpływem zmiany ceny aktywa bazowego o 1%.

Adekwatność wyceny jest regularnie porównywana, poprzez kalibrowanie spreadu (o ile to możliwe) stosowanego do wyceny do dostępnych cen rynkowych oraz porównywanie wyceny modelowej z wyceną w oparciu o skorygowaną cenę nabycia w przypadku obligacji, pożyczek, depozytów i strukturyzowanych papierów wartościowych.

Niepewność w wycenie aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, za wyjątkiem instrumentów finansowych, oceniana jest głównie poprzez:

- zmienność cen;
- normy zużycia technicznego;
- zmienność przepływów finansowych;
- zmienność otoczenia gospodarczego;
- zmienność rynkowych stóp procentowych.

Grupa PZU regularnie weryfikuje adekwatność wycen, w szczególności poprzez porównanie z innymi modelami lub historycznymi wynikami realizowanymi na rzeczywistych transakcjach.

D.5. Wszelkie inne informacje

Grupa PZU nie posiada istotnych wartości niematerialnych ani istotnych umów leasingu.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na 31 grudnia 2020 roku nie stanowiły istotnej klasy zobowiązań i z tego powodu nie zostały opisane szczegółowo.

Zasady wyceny stosowane przez jednostki zależne na potrzeby wyceny na cele wypłacalności nie różnią się od zasad stosowanych na poziomie Grupy PZU.

E. Zarządzanie kapitałem

E.1. Środki własne

E.1.1. Zarządzanie środkami własnymi

Grupa PZU dąży do efektywnego zarządzania kapitałem i maksymalizacji stopy zwrotu z kapitału dla akcjonariuszy PZU, w szczególności przy zachowaniu poziomu bezpieczeństwa i utrzymaniu zasobów kapitałowych na cele strategicznego rozwoju poprzez akwizycje.

Polityka zarządzania kapitałem do 2020 roku opierała się na następujących zasadach:

- zarządzanie kapitałem (w tym kapitałem nadwyżkowym) Grupy PZU na poziomie PZU jako podmiotu dominującego;
- utrzymanie docelowych współczynników wypłacalności na poziomie 200% dla Grupy PZU, PZU oraz PZU Życie;
- utrzymanie wskaźnika dźwigni finansowej Grupy PZU na poziomie nie wyższym niż 0,35;
- zapewnienie środków na rozwój i akwizycje w najbliższych latach;
- brak emisji akcji przez PZU w okresie obowiązywania Polityki.

Wysokość dywidendy proponowanej przez Zarząd PZU za dany rok obrotowy ustalana jest w oparciu o skonsolidowany wynik finansowy Grupy PZU przypisany jednostce dominującej, przy czym:

- nie więcej niż 20% powiększy zyski zatrzymane (kapitał zapasowy) na cele związane z rozwojem organicznym i innowacjami oraz realizacją inicjatyw wzrostowych;
- nie mniej niż 50% podlega wypłacie w ramach rocznej dywidendy;
- pozostała część zostanie wypłacona w ramach rocznej dywidendy lub powiększy zyski zatrzymane (kapitał zapasowy) w przypadku realizacji w danym roku istotnych nakładów związanych z realizacją założeń Strategii Grupy PZU, w tym w szczególności w ramach transakcji fuzji i przejęć;
- zgodnie z planami Zarządu PZU oraz własną oceną ryzyka i wypłacalności PZU środki własne PZU oraz Grupy PZU po deklaracji lub wypłacie dywidendy pozostają na poziomie, który zapewnia spełnienie warunków określonych w polityce zarządzania kapitałem;
- przy określeniu dywidendy uwzględniane są rekomendacje KNF w zakresie dywidendy.

25 marca 2021 roku Rada Nadzorcza PZU podjęła uchwałę w sprawie zatwierdzenia polityki kapitałowej i dywidendowej Grupy PZU na lata 2021 – 2024. Nowa polityka zakłada optymalizację wykorzystania kapitału z perspektywy Grupy PZU, organiczny wzrost w celu realizacji celów strategicznych oraz zapewnienie wystarczających środków finansowych na pokrycie zobowiązań Grupy PZU wobec klientów. Kluczowe zmiany w polityce dotyczą zmiany definicji wskaźnika dźwigni finansowej (wskaźnik nie będzie obejmował sektora bankowego), zmniejszenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej (do 0,25 z obecnych 0,35) oraz uzupełnienia założeń o utrzymanie nadwyżki funduszy własnych konglomeratu finansowego ponad wymogi z tytułu adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego.

W celu monitorowania i utrzymywania kapitału na poziomie adekwatnym do podejmowanego ryzyka oraz spełnienia w sposób ciągły wymogów kapitałowych, wprowadzony został system limitów kapitałowych. Ponadto na wypadek pogorszenia pozycji finansowej Grupy PZU Polityka kapitałowa i dywidendowa przewiduje system wczesnego ostrzegania, szczegółowo określony w Planie Działań Naprawczych Grupy PZU. Obejmuje on między innymi wartości graniczne parametrów finansowych, przy których należy podjąć działania naprawcze, zapobiegające przekroczeniu ostatecznego limitu.

System wczesnego ostrzegania wynika z przyjętego apetytu na ryzyko. Działania zarządcze uzależnione są od aktualnego oraz przewidywanego poziomu wskaźnika pokrycia skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności Grupy PZU:

- Strefa zielona (powyżej 170%);
- Strefa żółta (od 120% do 170%);

- Strefa czerwona (poniżej 120%);
- Limit ostateczny (poniżej 100%).

W Alior Banku oraz Pekao współczynnik wypłacalności oraz współczynnik Tier1 oblicza się na podstawie rozporządzenia CRR, a także poszczególnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanego w ramach procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP).

Zgodnie z Planem Działań Naprawczych Grupy PZU przy uruchamianiu działań uwzględnia się ponadto rentowność kapitału własnego Grupy PZU (ROE), kwotę wyniku finansowego netto PZU oraz Grupy PZU, poziom wskaźnika mieszanego PZU, jej rating oraz szereg parametrów dotyczących innych istotnych podmiotów Grupy PZU.

Działania zarządcze mające na celu podwyższenie poziomu środków własnych, to w szczególności:

- zwiększenie zobowiązań podporządkowanych;
- zaniechanie lub czasowe wstrzymanie wykupu instrumentów zakwalifikowanych do środków własnych, jeżeli warunki emisji lub umowa przewidują taką możliwość;
- zatrzymanie części lub całości zysku poprzez zmniejszenie kwot wypłacanych dywidend;
- dopłaty w ramach uzupełniających środków własnych;
- podwyższenie kapitału.

Działania zarządcze w zakresie profilu ryzyka obejmują w szczególności:

- unikanie ryzyka – nieangażowanie się lub zaprzestanie angażowania się w działania, które powodują wzrost ekspozycji na ryzyko;
- transfer ryzyka – przeniesienie części ekspozycji na ryzyko na stronę trzecią;
- ograniczanie ryzyka – ograniczenie prawdopodobieństwa zmaterializowania się ryzyka lub ograniczenie jego wpływu;
- akceptację poziomu ryzyka – akceptację zatrzymania ryzyka, gdy inne działania zarządcze nie są dostępne lub koszt ich wdrożenia jest zbyt wysoki w stosunku do uzyskanych korzyści;
- wdrożenie narzędzi wspierających inne działania zarządcze, w szczególności: limitów, programów reasekuracyjnych, regularnego przeglądu polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia (underwritingu), przeglądu strategii inwestycyjnej.

Skala podjętych działań naprawczych zależy od aktualnej oraz przewidywanej pozycji kapitałowej, a także momentu dokonania oceny adekwatności kapitałowej. Jeżeli analiza przeprowadzana jest na etapie planowania, wprowadzane działania naprawcze mogą mieć łagodniejszy charakter (np. dokonanie zmian w biznesplanie), niż gdy jest ona przeprowadzana na etapie monitorowania – wówczas może być konieczne podjęcie działań niezwłocznych. Na dobór działań naprawczych mają również wpływ inne czynniki, takie jak: kwestie związane z ryzykiem reputacji, możliwość zastosowania w praktyce danego działania naprawczego, czas niezbędny do wdrożenia danego działania naprawczego, jakość środków własnych w przypadku podwyższenia poziomu kapitału na pokrycie ryzyka, wpływ na prowadzoną przez Grupę PZU działalność (np. rentowność, udział w rynku).

Decyzje odnośnie do zastosowania opisanych powyżej metod podejmuje zarząd danej spółki.

Znaczna część kapitału Grupy PZU ulokowana jest w PZU Życie (jednostkowa nadwyżka aktywów ponad zobowiązania tej spółki wynosi 11 441 mln zł). W ocenie PZU środki własne PZU Życie mogą zostać przeniesione do PZU poprzez wypłatę dywidend, reasekurację oraz pożyczki płynnościowe udzielane między tymi spółkami. Nadwyżki kapitałowe pozostałych jednostek zależnych prowadzących działalność ubezpieczeniową nie są istotne z punktu widzenia Grupy PZU jako całości.

Rady nadzorcze i zarządy jednostek Grupy PZU prowadzących działalność ubezpieczeniową otrzymują regularne raporty na temat stanu adekwatności kapitałowej (co najmniej raz na kwartał oraz na bieżąco w przypadku przekroczenia ustalonych progów kapitałowych).

Planowanie kapitałowe odbywa się w ramach procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności, która przeprowadzana jest co najmniej raz w roku. Stanowi ono integralną część strategii działalności i jest uwzględniane przy podejmowaniu strategicznych decyzji. Okres planowania pozycji kapitałowej obejmuje horyzont czasowy aktualnej Strategii Grupy PZU, nie krótszy niż 3 lata. Od czasu publikacji poprzedniego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej nie było istotnych zmian dotyczących zarządzania środkami własnymi.

E.1.2. Struktura, wartość i jakość środków własnych

Wypłacalność Grupy PZU obliczono przy zastosowaniu metody 1 (metody podstawowej) w oparciu o skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Środki własne Grupy PZU wyliczono na podstawie nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami pochodzącej ze skonsolidowanego bilansu ekonomicznego sporządzonego według zasad WII, uwzględniającego wyłączenia transakcji wewnątrzgrupowych konsolidowanych jednostek Grupy PZU.

Na 31 grudnia 2020 roku Grupa PZU posiadała 25 275 mln zł dopuszczonych środków własnych (w tym środki własne z innych sektorów finansowych) na pokrycie SCR oraz 15 557 mln zł dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR.

Środki własne w wysokości 22 001 mln zł spełniały warunki art. 245 ust. 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, przy uwzględnieniu czynników określonych w art. 245 ust. 3 tejże ustawy i w związku z powyższym należały do kategorii 1 nieograniczonej. Kwotę w wysokości 3 274 mln zł, stanowiącą zobowiązanie podporządkowane Grupy PZU (w tym 2 369 mln zł to zobowiązania podporządkowane PZU, a 905 mln zł – zobowiązania podporządkowane z innych sektorów finansowych), zaliczono do kategorii 2 środków własnych.

Za niedostępne na pokrycie SCR Grupy PZU uznano udziały mniejszości w kwocie 1 mln zł.

Ze środków własnych Grupy PZU, na podstawie art. 389 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, odliczono również środki własne z tytułu udziałów w spółkach PZU Ukraine oraz PZU Ukraine Life w wysokości 111 mln zł.

Informacje dotyczące środków własnych zawiera formularz QRT S.23.01.22 stanowiący załącznik nr 7 do sprawozdania SFCR. Jego podsumowanie łącznie z porównaniem z danymi na 31 grudnia 2019 roku przedstawiono poniżej:

Składowe środków własnych Grupy PZU	Wartość wg systemu WII na 31 grudnia 2020 roku (mln zł)	Wartość wg systemu WII na 31 grudnia 2019 roku (mln zł)	zmiana	zmiana %
Dopuszczone środki własne ogółem na pokrycie skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	25 275	25 467	(192)	(0,75%)
Rezerwa uzgodnieniowa po odliczeniu z tytułu udziałów kapitałowych w innych sektorach finansowych oraz po odliczeniu na podstawie art. 389 ustawy o działalności ubezpieczeniowej z tytułu udziałów kapitałowych w jednostkach, o których organ nadzoru nie posiada wiarygodnych informacji	14 177	14 886	(709)	(4,76%)
Pozostałe dostępne pozycje podstawowych środków własnych	624	624	0	0,00%
Zobowiązania podporządkowane	2 369	2 360	9	0,38%
Środki własne innych sektorów finansowych	8 105	7 597	508	6,69%

Spadek dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR na 31 grudnia 2020 roku w stosunku do 31 grudnia 2019 roku o kwotę 192 mln zł wynikał z:

- pomniejszenia środków własnych na 31 grudnia 2020 roku o planowaną dywidendę z zysku PZU za rok 2020 i rok 2019 w kwocie 3 022 mln zł – 3,50 zł na akcję (na 31 grudnia 2019 roku: brak pomniejszenia o planowaną dywidendę – oczekiwaniem organu nadzoru, wyrażonym pismem Przewodniczącego KNF z dnia 26 marca 2020 roku było zatrzymanie przez wszystkie zakłady ubezpieczeń całości wypracowanego zysku w roku 2019 i w latach poprzednich z uwagi na pandemię COVID-19). Zgodnie z późniejszą uchwałą Walnego Zgromadzenia PZU z dnia 26 maja 2020 roku w zakresie podziału wyniku finansowego PZU za 2019 rok, dywidenda nie została wypłacona;
- powiększenia środków własnych w roku 2020 o kwotę całkowitych dochodów Grupy PZU wg MSSF za rok 2020 przypisywanych właścicielom jednostki dominującej (PZU) w kwocie 2 619 mln zł i odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości dotyczących banków, których wpływ na całkowite dochody właścicieli jednostki dominującej wyniósł 1 343 mln zł;

- różnic pomiędzy wyceną MSSF i WII:
 - wzrostu o 1 292 mln zł dodatniej różnicy MSSF / WII w zakresie wyceny lokat (wzrost wartości godziwej wg WII z uwagi na m.in. niskie rentowności długu) - na 31 grudnia 2020 roku i na 31 grudnia 2019 roku wartości tych różnic wynosiły odpowiednio 4 746 mln zł i 3 454 mln zł;
 - spadku o 2 390 mln zł dodatniej różnicy w wycenie MSSF / WII w zakresie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (wzrost rezerw WII wynika m. in. ze spadku stóp procentowych oraz zmian założeń o śmiertelności w ubezpieczeniach na życie) - na 31 grudnia 2020 roku i na 31 grudnia 2019 roku wartości tych różnic wynosiły odpowiednio 9 322 mln zł i 11 712 mln zł;
 - spadku o 271 mln zł rezerwy z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic w wycenie MSSF / WII (na 31 grudnia 2020 roku i na 31 grudnia 2019 roku wartości rezerwy z tytułu podatku odroczonego wynosiły odpowiednio 2 159 mln zł i 2 430 mln zł);
- spadku wynikającego z innych zmian, w tym w zakresie konsolidacji (zakres podmiotów konsolidowanych w reżimie WII jest bardziej ograniczony) i różnic w wycenie MSSF / WII w łącznej wysokości 305 mln zł.

Podstawowe kategorie środków własnych i pokrycie kapitałowych wymogów wypłacalności przedstawia poniższa tabela:

Kategoria	31 grudnia 2020 roku (mln zł)
Dopuszczone środki własne ogółem na pokrycie skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności, w tym:	25 275
środki własne łącznie innych sektorów finansowych	8 105
Dopuszczone środki własne ogółem w celu spełnienia minimalnego skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności	15 557
Skonsolidowany kapitałowy wymóg wypłacalności, w tym:	10 728
wymóg kapitałowy dla innych sektorów finansowych	3 756
Minimalny skonsolidowany kapitałowy wymóg wypłacalności	3 780
Współczynnik pokrycia skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności dopuszczonymi środkami własnymi (z wyłączeniem innych sektorów finansowych)	246%
Współczynnik pokrycia skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności dopuszczonymi środkami własnymi (z uwzględnieniem innych sektorów finansowych)	236%
Współczynnik pokrycia minimalnego skonsolidowanego kapitałowego wymogu wypłacalności dopuszczonymi środkami własnymi	412%

Podział zysku za lata 2020 i 2019

PZU spełnia kryteria określone w dokumencie „Stanowisko KNF w sprawie polityki dywidendowej w 2021 roku” z dnia 16 grudnia 2020 roku, w związku z czym może dokonać wypłaty dywidendy w wysokości maksymalnej równej 100% wielkości zysku wypracowanego w roku 2019 oraz 50% wielkości zysku wypracowanego w roku 2020 roku.

11 maja 2021 roku Zarząd PZU wystąpił do ZWZ PZU z wnioskiem w sprawie podziału zysku netto PZU za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku, w kwocie 1 919 mln zł, powiększonego o kwotę 2 064 mln zł przeniesioną z kapitału zapasowego utworzonego z zysku netto za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku, to jest wynoszącego łącznie 3 983 mln zł w następujący sposób:

- 3 022 mln zł (tj. 3,50 zł na jedną akcję) przeznaczyć na dywidendę;
- 954 mln zł przeznaczyć na kapitał zapasowy;
- 7 mln zł przeznaczyć na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

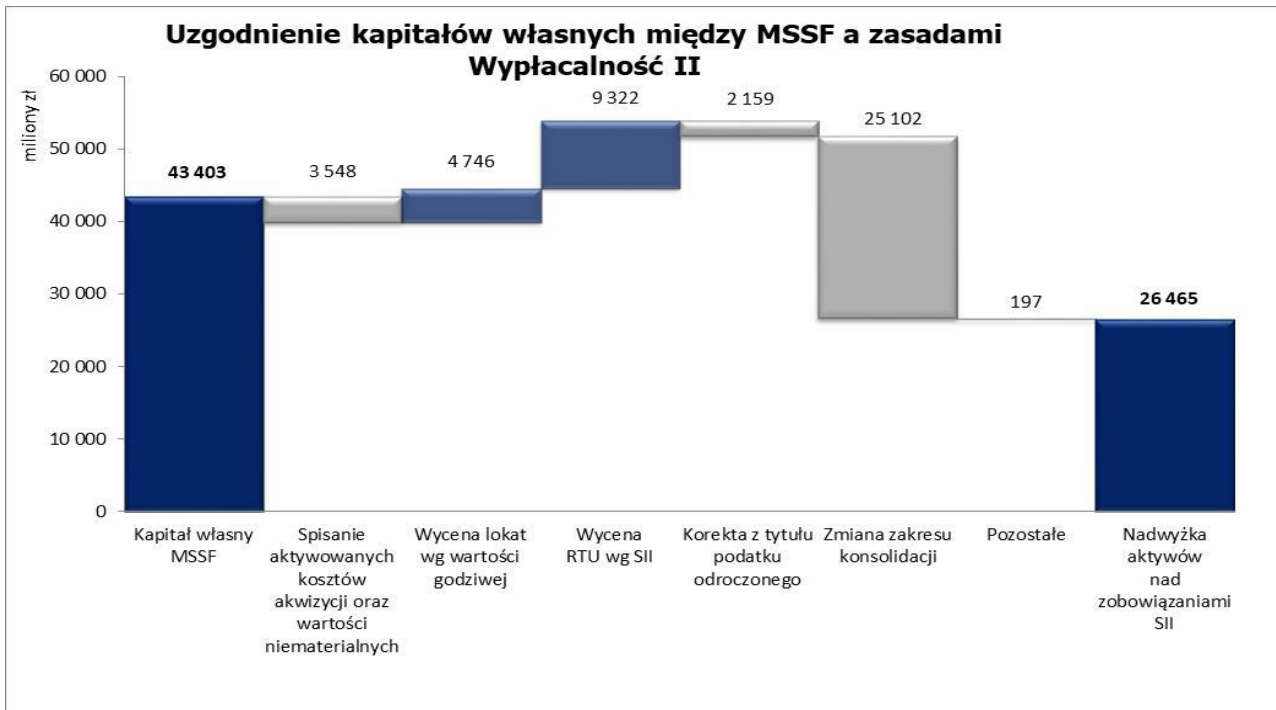
E.1.2.1. Rezerwa uzgodnieniowa

Strukturę istotnych pozycji dotyczących rezerwy uzgodnieniowej zaprezentowano w poniższej tabeli.

Rezerwa uzgodnieniowa	31 grudnia 2020 roku (mln zł)
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami, w tym:	26 465
Kapitał własny MSSF	43 403
Wycena WII oraz zmiana zakresu konsolidacji	(16 938)
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia, w tym:	3 360
Przewidywana dywidenda	3 022
Przewidywany podatek instytucji finansowych za kolejne 12 miesięcy dla zakładów ubezpieczeń	328
Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	10
Akcje własne	6
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	625
Kapitał zakładowy	86
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	538
Udziały mniejszościowe	1
Rezerwa uzgodnieniowa, razem	22 474

E.1.3. Różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazanym w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów wypłacalności

Tytuły poszczególnych różnic zaprezentowanych na wykresie poniżej wynikają z odmiennych zasad wyceny aktywów i zobowiązań na potrzeby zasad wypłacalności oraz według MSSF, a także z odmiennego zakresu konsolidacji – szczegółowy opis różnic zaprezentowano w części D. sprawozdania SFCR.

E.1.4. Odroczone podatki dochodowe

Na 31 grudnia 2020 roku Grupa PZU wykazała po skompensowaniu (w ujęciu netto) rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 2 955 mln zł. W związku z powyższym Grupa PZU nie wykazała kwoty odpowiadającej wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego w Kategorii 3 środków własnych.

Wysokość aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się metodą bilansową, na podstawie różnicy między wartościami przypisanymi pozycjom bilansu ekonomicznego ujmowanym i wycenianym zgodnie z metodyką Wypłacalność II, a wartościami przypisanym pozycjom bilansu ekonomicznego ujętym i wycenionym do celów podatkowych, przy uwzględnianiu stawek podatku dochodowego od osób prawnych, które – zgodnie z oczekiwaniami – będą obowiązywały w momencie realizacji aktywa, zgodnie z przepisami prawa podatkowego kraju siedziby jednostki Grupy PZU, wydanymi do końca okresu sprawozdawczego.

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego rozpoznaje się tylko wówczas, gdy prawdopodobnie dostępny będzie przyszły dochód podlegający opodatkowaniu, w związku z którym będzie można wykorzystać aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Grupa PZU dokonuje kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego dla każdej jednostki (podatkowej grupy kapitałowej) wchodzącej w skład Grupy PZU osobno.

E.2. Skonsolidowany kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny skonsolidowany wymóg kapitałowy

SCR Grupy PZU obliczany jest zgodnie z art. 336 rozporządzenia delegowanego i składa się z następujących pozycji: kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego na podstawie danych skonsolidowanych zgodnie z zasadami określonymi dla formuły standardowej, proporcjonalnego udziału wymogów kapitałowych (w tym hipotetycznych) jednostek z innych sektorów finansowych, wymogu dla jednostek powiązanych niekonsolidowanych metodą pełną Grupy PZU.

Kwoty SCR i MCR Grupy PZU na koniec okresu sprawozdawczego wraz z kwotą kapitałowego wymogu wypłacalności w podziale na moduły ryzyka przedstawia formularz QRT S.25.01.22 stanowiący załącznik nr 8 do sprawozdania SFCR.

Poniższa tabela przedstawia wartość MCR oraz SCR na 31 grudnia 2020 roku oraz analogicznego okresu roku poprzedniego.

Nazwa wskaźnika	Wartość (mln zł)		Zmiana 2020/2019	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019	(mln zł)	%
MCR	3 780	3 870	(90)	(2%)
SCR	10 728	10 398	330	3%

W ujęciu rocznym SCR Grupy PZU wzrósł o 330 mln zł. Wzrost wynika w głównej mierze ze wzrostu ryzyka aktuarialnego (zarówno w ubezpieczeniach na życie, jak i ubezpieczeniach innych niż na życie) i ryzyka rynkowego.

W 2020 roku odnotowano spadek wartości MCR spowodowany głównie spadkiem minimalnego wymogu kapitałowego w PZU (o 237 mln zł), wynikającym ze zmniejszenia wymogu kapitałowego PZU, częściowo skompensowanym wzrostem minimalnego wymogu kapitałowego w PZU Życie (o 111 mln zł).

Grupa PZU nie stosuje uproszczeń ani parametrów specyficznych zgodnie z art. 104 ust. 7 dyrektywy WII.

Dane do wyliczenia MCR pochodzą z wewnętrznych systemów informatycznych jednostek Grupy PZU i podlegają kontrolom wewnętrznym właściwym dla procesu sprawozdawczego. Zapewnienie odpowiedniej jakości danych w Grupie PZU regulowane jest między innymi poprzez określenie w szczególności ról i odpowiedzialności w procesach systemu WII oraz zasad zarządzania jakością danych, w tym zasad monitorowania jakości danych, ich zbierania, przetwarzania i aktualizowania. Za strategiczną koordynację procesów związanych z zarządzaniem informacją odpowiadają zarządy poszczególnych jednostek Grupy PZU. Jednostki ubezpieczeniowe Grupy PZU stosują formułę standardową w celu obliczenia SCR. Obliczenia SCR dokonuje się zgodnie z obowiązującymi przepisami systemu WII przy założeniu, że działalność poszczególnych jednostek będzie kontynuowana. Obliczenie to obejmuje prowadzoną działalność oraz nową działalność, której spodziewane rozpoczęcie nastąpi w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

Istotne grupowe efekty dywersyfikacji na 31 grudnia 2020 roku wynikają z:

- dywersyfikacji pomiędzy ryzykami rynkowym i pozostałymi ryzykami: 3 810 mln zł;
- dywersyfikacji pomiędzy poszczególnymi ryzykami rynkowymi, tj. stopy procentowej, akcji, walutowym, koncentracji i nieruchomości: 1 104 mln zł;
- dywersyfikacji pomiędzy poszczególnymi ryzykami aktuarialnymi w ubezpieczeniach na życie, tj. śmiertelności, długowieczności, zachorowalności, wypadkowości, rezygnacji, kosztów, rewizji rent i katastroficznego: 1 995 mln zł;
- dywersyfikacji pomiędzy poszczególnymi ryzykami aktuarialnymi w ubezpieczeniach innych niż na życie, tj. składki i rezerw, rezygnacji i katastroficznego: 1 551 mln zł.

E.2.1. Zdolność odroczonej podatku dochodowych do pokrywania strat

Wartość kwoty, o którą został obniżony SCR z tytułu zdolności odroczonej podatku dochodowych do pokrywania strat na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 1 124 mln zł wobec wartości 974 mln zł na 31 grudnia 2019 roku.

Grupa PZU dokonuje przypisania strat z tytułu szoku objętego podstawowym kapitałowym wymogiem wypłacalności w sposób zgodny z udziałem modułów i podmodułów formuły standardowej w podstawowym kapitałowym wymogu wypłacalności. W okresie sprawozdawczym przyjęto, że 50% strat z tytułu ryzyka operacyjnego ma charakter kosztów uzyskania przychodów podatkowych.

Korekta z tytułu zdolności odroczonej podatku dochodowych do pokrywania strat jest równa zmianie wartości odroczonej podatku dochodowych spowodowanej nagłą stratą, która jest równa sumie:

- podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności;
- korekty z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat oraz
- wymogu kapitałowego dla ryzyka operacyjnego.

Grupa PZU sporządza analizę dostępności przyszłych zysków, które będą dostępne w sytuacji wystąpienia straty, o której mowa w zdaniu poprzednim. W celu wykazania dostępności przyszłego dochodu podlegającego opodatkowaniu uwzględnia się, ujęte w 3-letniej prognozie finansowej Grupy PZU, planowane:

- zyski z tytułu nowych umów ubezpieczeniowych (zyski z nowego biznesu);
- przychody odsetkowe z inwestycji utrzymywanych do terminu wykupu – według umownej stopy procentowej;
- przychody z pozostałych inwestycji – według stopy nie wyższej od stóp forward wynikających ze struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka po poniesieniu tej straty.

E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Sekcja nie dotyczy Grupy PZU.

E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Sekcja nie dotyczy Grupy PZU.

E.5. Niezgodność z minimalnym skonsolidowanym wymogiem kapitałowym i niezgodność ze skonsolidowanym kapitałowym wymogiem wypłacalności

W ciągu 2020 nie wystąpiły żadne przypadki naruszenia SCR ani MCR Grupy PZU, ani żadnej jednostki zależnej prowadzącej działalność ubezpieczeniową.

E.6. Wszelkie inne informacje

W środkach własnych Grupy PZU wyodrębniono środki własne spółek i grup kapitałowych należących do innych sektorów finansowych.

W przypadku Grupy Kapitałowej Pekao oraz Grupy Kapitałowej Alior Banku do środków własnych zaliczono środki własne tych grup obliczone zgodnie z rozporządzeniem CRR, z uwzględnieniem udziału procentowego Grupy PZU oraz pomniejszone o wartość dłużnych papierów wartościowych stanowiących zobowiązanie podporządkowane Grupy Kapitałowej Alior Banku i znajdujących się w posiadaniu jednostek Grupy PZU.

Środki własne innych sektorów finansowych w podziale na poszczególne podmioty zaprezentowano w tabeli.

Środki własne innych sektorów finansowych	31 grudnia 2020 roku (mln zł)	31 grudnia 2019 roku (mln zł)	zmiana	zmiana %
Grupa kapitałowa Pekao	5 216	4 627	589	12,73%
Kategoria 1	4 666	4 077	589	14,45%
Kategoria 2 ¹⁾	550	550	-	-
Grupa kapitałowa Alior Banku	2 362	2 443	(81)	(3,32%)
Kategoria 1 ²⁾	2 007	2 015	(8)	(0,40%)
Kategoria 2 ³⁾	355	428	(73)	(17,06%)
TFI PZU SA – Kategoria 1	219	197	22	11,17%
PTE PZU – Kategoria 1	308	330	(22)	(6,67%)
Razem	8 105	7 597	508	6,69%

¹⁾ Zobowiązania podporządkowane Grupy Kapitałowej Pekao o łącznej wartości 2 750 mln zł (na 31 grudnia 2019 roku: 2 750 mln zł) wyemitowano w latach 2017 – 2019 a ich okres zapadalności przypada na lata 2027 – 2033. Środki z emisji przeznaczono, po uzyskaniu zgody KNF, na podwyższenie funduszy uzupełniających Pekao, zgodnie z art. 127 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo Bankowe oraz art. 63 rozporządzenia CRR

²⁾ w tym korekta z tytułu dłużnych papierów wartościowych znajdujących się w posiadaniu jednostek Grupy PZU w wysokości 82 mln zł (na 31 grudnia 2019 roku: 109 mln zł).

³⁾ Zobowiązania podporządkowane Grupy Kapitałowej Alior Banku o łącznej wartości 1 113 mln zł (na 31 grudnia 2019 roku: 1 342 mln zł) wyemitowano w latach 2011 – 2017 a ich okres zapadalności przypada na lata 2021 – 2025. Środki z emisji długu podporządkowanego przeznaczono, po uzyskaniu zgody KNF, na podwyższenie funduszy uzupełniających Alior Banku, zgodnie z art. 127 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo Bankowe oraz art. 63 rozporządzenia CRR.

Środki własne jednostek powiązanych niekonsolidowanych metodą pełną w bilansie według zasad WII są składową rezerwy uzgodnieniowej prezentowanej w kategorii 1 środków własnych.

SCR Grupy PZU, obliczony zgodnie z art. 336 rozporządzenia delegowanego prezentuje poniższa tabela.

SCR Grupy PZU	31 grudnia 2020 roku (mln zł)	31 grudnia 2019 roku (mln zł)	zmiana	zmiana %
Kapitałowy wymóg wypłacalności obliczony na podstawie danych skonsolidowanych	6 962	6 652	310	4,66%
Proporcjonalny udział wymogów kapitałowych (w tym hipotetycznych) jednostek z innych sektorów finansowych	3 756	3 728	28	0,75%
Pekao	2 236	2 168	68	3,14%
Alior Bank	1 233	1 260	(27)	(2,14%)
PTE	255	270	(15)	(5,56%)
TFI	32	30	2	6,67%
Wymóg dla jednostek powiązanych niekonsolidowanych metodą pełną	10	18	(8)	(44,44%)
Razem	10 728	10 398	330	3,17%

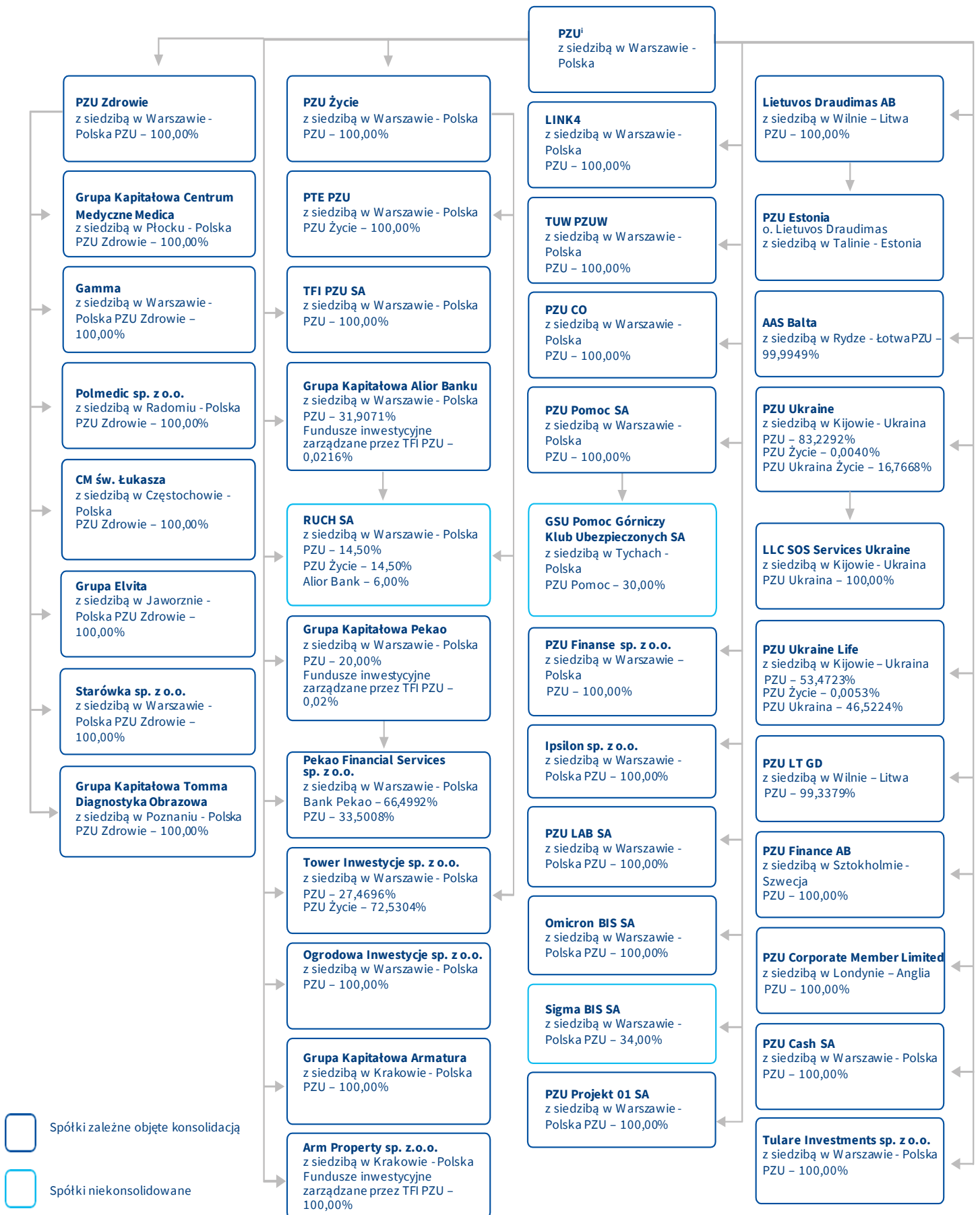
Spis załączników

- 1) Struktura Grupy PZU
- 2) Formularz S.32.01.22
- 3) Formularz S.05.01.02
- 4) Formularz S.05.02.01
- 5) Schemat struktury organizacyjnej PZU
- 6) Formularz S.02.01.02
- 7) Formularz S.23.01.22
- 8) Formularz S.25.01.22

Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu PZU:

Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	
Beata Kozłowska – Chyła	Prezes Zarządu PZU (podpis)
Tomasz Kulik	Członek Zarządu PZU (podpis)
Ernest Bejda	Członek Zarządu PZU (podpis)
Marcin Eckert	Członek Zarządu PZU (podpis)
Małgorzata Kot	Członek Zarządu PZU (podpis)
Maciej Rapkiewicz	Członek Zarządu PZU (podpis)
Małgorzata Sadurska	Członek Zarządu PZU (podpis)
Krzysztof Szypuła	Członek Zarządu PZU (podpis)

Warszawa, dnia 12 maja 2021 roku

Nazwy spółek:

1. **Grupa Kapitałowa Alior Banku** – Alior Bank SA wraz z jednostkami zależnymi: Alior Services sp. z o.o., Alior Leasing sp. z o.o., Meritum Services ICB SA, Alior TFI SA, New Commerce Services sp. z o.o., Absource sp. z o.o., Serwis Ubezpieczeniowy sp. z o.o.; CORSHAM Sp. z o.o., RBL_VC Sp. z o.o., RBL_VC sp. z o.o. ASI S.K.A., Harberton sp. z o.o. w likwidacji¹⁾ oraz jednostka stowarzyszona PayPo sp. z o.o.²⁾
2. **Grupa Kapitałowa Pekao** – Bank Pekao SA wraz z jednostkami zależnymi: Pekao Bank Hipoteczny SA, Pekao Leasing sp. z o.o., Pekao Investment Banking SA, Pekao Faktoring sp. z o.o., Pekao TFI SA, Centrum Kart SA, Pekao Financial Services sp. z o.o., Pekao Direct sp. z o.o., Pekao Property SA w likwidacji, FPB – Media sp. z o.o. (w upadłości), Pekao Fundusz Kapitałowy sp. z o.o. w likwidacji, Pekao Investment Management SA, Dom Inwestycyjny Xelion sp. z o.o.³⁾;
3. **Grupa Kapitałowa Armatura** – Armatura Kraków SA wraz z jednostkami zależnymi: Aquaform SA, Aquaform Badprodukte GmbH in Liquidation, Aquaform Ukraine TOW, Aquaform Romania SRL;
4. **Link4** – Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA;
5. **TUW PZUW** – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych
6. **AAS Balta** – Apdrošināšanas Akciju Sabiedrība Balta;
7. **PTE PZU** – Powszechnie Towarzystwo Emerytalne PZU SA;
8. **PZU LT GD** – UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas;
9. **PZU CO** – PZU Centrum Operacji SA;
10. **PZU Ukraine** – PrJSC IC PZU Ukraine;
11. **PZU Ukraine Life** – PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance;
12. **PZU Zdrowie** – PZU Zdrowie SA, w ramach PZU Zdrowie funkcjonuje 12 oddziałów: CM FCM w Warszawie, CM Tarnów, CM Nasze Zdrowie, CM Medicus, CM Cordis, CM Warszawa, CM Kraków, CM Poznań, CM Wrocław, CM Gdańsk Abrahama, CM Artimed w Kielcach, CM Warszawa Chmielna;
13. **Grupa Kapitałowa Centrum Medyczne Medica** – Centrum Medyczne Medica sp. z o.o. wraz z jednostką zależną Sanatorium Uzdrowskowie „Krystynka” Sp. z o.o.;
14. **CM św. Łukasza** – Centrum Medyczne św. Łukasza sp. z o.o.;
15. **Grupa Elvita** – Przedsiębiorstwo Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia ELVITA – Jaworzno III sp. z o.o. wraz z jednostką zależną Przedsiębiorstwo Usług Medycznych PROELMED Sp. z o.o.
16. **Gamma** – Centrum Medyczne Gamma sp. z o.o.;
17. **Grupa Kapitałowa Tomma Diagnostyka Obrazowa** – Tomma Diagnostyka Obrazowa SA wraz z jednostką zależną Bonus Diagnostyka sp. z o.o.

¹⁾ 1 lutego 2021 roku spółkę postawiono w stan likwidacji.

²⁾ 7 stycznia 2021 roku Grupa PZU zbyła wszystkie posiadane udziały w PayPo sp. z o.o. (10 lutego 2021 roku sprzedaż zarejestrowano w KRS).

³⁾ W grudniu 2020 roku Pekao podpisał przedwstępną umowę sprzedaży 100% udziałów.

ⁱ⁾ W załączniku na schemacie nie zamieszczono:

- funduszy inwestycyjnych: PZU SFIO Universum, PZU FIZ Dynamiczny w likwidacji, PZU FIZ Sektora Nieruchomości, PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2, PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 1, PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 2, PZU SFIO Globalny Obligacji Korporacyjnych, inPZU Inwestycji Ostrożnych, inPZU Obligacje Polskie, inPZU Akcje Polskie, inPZU Akcji Rynków Rozwiniętych, inPZU Obligacji Rynków Rozwiniętych, inPZU Obligacji Rynków Wschodzących; inPZU Goldman Sachs ActiveBeta Akcje Rynków Wschodzących; inPZU Goldman Sachs ActiveBeta Akcje Amerykańskich Dużych Spółek; inPZU Akcje CEEplus; inPZU Puls Życia 2025, inPZU Puls Życia 2030, inPZU Puls Życia 2040, inPZU Puls Życia 2050, inPZU Puls Życia 2060;
- spółek prawa handlowego mających charakter jednostek specjalnego przeznaczenia zależnych od funduszy PZU FIZ Sektora Nieruchomości i PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2, których liczba na 31 grudnia 2020 roku wynosiła odpowiednio 18 i 14.

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA
31-12-2020
S.32.01.22
Podmioty w ramach grupy

Kraj	Kod identyfikacyjny podmiotu	Rodzaj kodu identyfikacyjnego podmiotu	Nazwa prawna podmiotu	Rodzaj podmiotu	Forma prawna	Kategoria (ubezpieczenia wzajemne/ubezpieczenia inne niż wzajemne)	Organy nadzoru	Kryteria wpływu							Włączenie w zakres nadzoru nad grupą		Obliczanie wypłacalności grupy
								% kapitału podstawowego	% wykorzystanego do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	% praw głosu	Inne kryteria	Poziom wpływ	Proporcjonalny udział wykorzystywany do obliczenia wypłacalności grupy	Tak/Nie	Data decyzji, jeżeli zastosowanie art. 214	Zastosowana metoda traktowania zakładu zgodnie z metodą 1	
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240	LEI	Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA	2 - Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	spółka akcyjna	2 - Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Komisja Nadzoru Finansowego	0,00%	0,00%	0,00%			0,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
POLSKA	549300TNSHGVU2UX0005	LEI	Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie SA	1 - Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	spółka akcyjna	2 - Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Komisja Nadzoru Finansowego	100,00%	100,00%	100,00%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
POLSKA	259400XGGIASU8W0021	LEI	Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych	2 - Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych	1 - Zakład ubezpieczeń wzajemnych	Komisja Nadzoru Finansowego	100,00%	100,00%	100,00%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
POLSKA	2594001JSECH6MFMV96	LEI	Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA	2 - Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	spółka akcyjna	2 - Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Komisja Nadzoru Finansowego	100,00%	100,00%	100,00%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
LITWA	259400LNAVVVBAGSC732	LEI	UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	1 - Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	uždaroji akcinės bendrovė	2 - Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Lietuvos Respublikos Centrinis Bankas	99,34%	100,00%	99,34%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
LITWA	529900SURJXJXS50039	LEI	Lietuvos Draudimas AB	2 - Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	akcinės bendrovė	2 - Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Lietuvos Respublikos Centrinis Bankas	100,00%	100,00%	100,00%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
ŁOTWA	25940034Z0R47GCPC59	LEI	Apdrošināšanas Akciju Sabiedrība Balta	2 - Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	apdrošināšanas akciju sabiedrība	2 - Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Finanšu un kapitāla tirgus komisija (FKTK)	99,99%	100,00%	99,99%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
UKRAINA	QLPCKOOKVX32FUELX240UA00001	SC	PrJSC IC PZU Ukraine	2 - Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	Private Joint-Stock Company Insurance Company	2 - Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Państwowa Komisja Regulacji Rynku Usług Finansowych	100,00%	100,00%	100,00%		1 - Wpływ dominujący	0,00%	1 - Objęte nadzorem		8 - Odliczenie z tytułu udziałów kapitałowych w związku z art. 229 dyrektywy 2009/138/WE	
UKRAINA	QLPCKOOKVX32FUELX240UA00002	SC	PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	1 - Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	Private Joint-Stock Company Insurance Company	2 - Zakład niebędący zakładem ubezpieczeń wzajemnych	Państwowa Komisja Regulacji Rynku Usług Finansowych	100,00%	100,00%	100,00%		1 - Wpływ dominujący	0,00%	1 - Objęte nadzorem		8 - Odliczenie z tytułu udziałów kapitałowych w związku z art. 229 dyrektywy 2009/138/WE	
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00003	SC	PZU Zdrowie SA	10 - Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00014	SC	Centrum Medyczne Medica sp. z o.o.	10 - Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00016	SC	Sanatorium Uzdrawiskowe "Krystynka" sp. z o.o.	10 - Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			99,09%	100,00%	99,09%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00019	SC	Przedsiębiorstwo Usług Medycznych ELVITA - Jaworzno III sp. z o.o.	10 - Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00020	SC	Przedsiębiorstwo Usług Medycznych PROELMED sp. z o.o.	10 - Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			57,00%	100,00%	57,00%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00023	SC	Centrum Medyczne Gamma sp. z o.o.	10 - Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00025	SC	Polmedic sp. z o.o.	10 - Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00085	SC	Centrum Medyczne św. Łukasza sp. z o.o.	10 - Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00094	SC	Starówka sp. z o.o.	10 - Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00095	SC	Tomma Diagnostyka Obrazowa SA	10 - Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 - Wpływ dominujący	100,00%	1 - Objęte nadzorem		1 - Metoda 1: Konsolidacja pełna	

Kraj	Kod identyfikacyjny podmiotu	Rodzaj kodu identyfikacyjnego podmiotu	Nazwa prawna podmiotu	Rodzaj podmiotu	Forma prawna	Kategoria (ubezpieczenia wzajemne/ubezpieczeni a inne niż wzajemne)	Organy nadzoru	Kryteria wpływu					Włączenie w zakres nadzoru nad grupą		Obliczanie wypłacalności grupy	
								% kapitału podstawowego	% wykorzystanego do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	% praw głosu	Inne kryteria	Poziom wpływu	Proporcjonalny udział wykorzystywany do obliczenia wypłacalności grupy	Tak/Nie	Data decyzji, jeżeli zastosowanie ma art. 214	Zastosowana metoda traktowania zakładu zgodnie z metodą 1
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00097	SC	Bonus-Diagnosta sp. z o.o.	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	259400QHD0ZWMJ103294	LEI	Alior Bank SA	8 – instytucja kredytowa, firma inwestycyjna i instytucja finansowa	spółka akcyjna		Komisja Nadzoru Finansowego	31,93%	100,00%	31,93%	Rozdrobienie pozostałego akcjonariatu, analiza historycznych głosowań na WZ Alior Banku pozwalająca stwierdzić, że PZU będzie w stanie przegłosować proponowane przez siebie projekty uchwał, obecność osób powiązanych z PZU w Zarządzie i Radzie Nadzorczej Alior Banku	1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00072	SC	Alior Services sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			31,93%	100,00%	31,93%		1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00067	SC	Alior Leasing sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			31,93%	100,00%	31,93%		1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00068	SC	Meritum Services ICB SA	99 – inne	spółka akcyjna			31,93%	100,00%	31,93%		1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00069	SC	Alior Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	14 – Spółki zarządzające UCITS zdefiniowane w art. 1 pkt 54 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka akcyjna		Komisja Nadzoru Finansowego	31,93%	100,00%	31,93%		1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00070	SC	NewCommerce Services sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			31,93%	100,00%	31,93%		1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00071	SC	Absource sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			31,93%	100,00%	31,93%		1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00081	SC	Serwis Ubezpieczeniowy sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			31,93%	100,00%	31,93%		1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00090	SC	Corsham sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			31,93%	100,00%	31,93%		1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00091	SC	RBL_VC sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			31,93%	100,00%	31,93%		1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00098	SC	Harberton sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			31,93%	100,00%	31,93%		1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00099	SC	RBL_VC sp. z o.o. ASI S.K.A.	99 – inne	spółka komandytowo-akcyjna			31,93%	100,00%	31,93%		1 – Wpływ dominujący	31,93%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00089	SC	PayPo sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			6,39%	20,00%	6,39%		2 – Wpływ znaczący	6,39%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	5493000LKS7B3UTFH35	LEI	Bank Pekao SA	8 – Instytucja kredytowa, firma inwestycyjna i instytucja finansowa	spółka akcyjna		Komisja Nadzoru Finansowego	20,02%	100,00%	20,02%	Rozdrobienie pozostałego akcjonariatu, analiza historycznych głosowań na WZ Pekao pozwalająca stwierdzić, że PZU będzie w stanie przegłosować proponowane przez siebie projekty uchwał, obecność osób powiązanych z PZU w Zarządzie i Radzie Nadzorczej Pekao	1 – Wpływ dominujący	20,02%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	259400XMADFBNWS60M54	LEI	Pekao Bank Hipoteczny SA	8 – Instytucja kredytowa, firma inwestycyjna i instytucja finansowa	spółka akcyjna		Komisja Nadzoru Finansowego	20,02%	100,00%	20,02%		1 – Wpływ dominujący	20,02%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	259400AAET9FC5CL2814	LEI	Pekao Leasing sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			20,02%	100,00%	20,02%		1 – Wpływ dominujący	20,02%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	2594007U1UD2WFTX3635	LEI	Pekao Investment Banking SA	99 – inne	spółka akcyjna			20,02%	100,00%	20,02%		1 – Wpływ dominujący	20,02%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	259400VYAP3J2ZNOJG15	LEI	Pekao Faktoring sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			20,02%	100,00%	20,02%		1 – Wpływ dominujący	20,02%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	259400FFO2A3NDWGPW83	LEI	Centrum Kart SA	99 – inne	spółka akcyjna			20,02%	100,00%	20,02%		1 – Wpływ dominujący	20,02%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	25940077CMG4PILPF298	LEI	Pekao Financial Services sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			46,81%	100,00%	46,81%		1 – Wpływ dominujący	46,81%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	259400U6AJMP6FKY9Q36	LEI	Pekao Direct sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			20,02%	100,00%	20,02%		1 – Wpływ dominujący	20,02%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00075	SC	Pekao Property SA w likwidacji	99 – inne	spółka akcyjna			20,02%	100,00%	20,02%		1 – Wpływ dominujący	20,02%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00076	SC	FPB – Media sp. z o.o. w upadłości	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			20,02%	100,00%	20,02%		1 – Wpływ dominujący	20,02%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00077	SC	Pekao Fundusz Kapitałowy sp. z o.o. w likwidacji	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			20,02%	100,00%	20,02%		1 – Wpływ dominujący	20,02%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	2594004T9A1XU3MELU71	LEI	Dom Inwestycyjny Xellon sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			20,02%	100,00%	20,02%		1 – Wpływ dominujący	20,02%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe

Kraj	Kod identyfikacyjny podmiotu	Rodzaj kodu identyfikacyjnego podmiotu	Nazwa prawna podmiotu	Rodzaj podmiotu	Forma prawna	Kategoria (ubezpieczenia wzajemne/ubezpieczenia a inne niż wzajemne)	Organy nadzoru	Kryteria wpływu					Włączenie w zakres nadzoru nad grupą		Obliczanie wypłacalności grupy	
								% kapitału podstawowego	% wykorzystanego do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	% praw głosu	Inne kryteria	Poziom wpływu	Proporcjonalny udział wykorzystywany do obliczenia wypłacalności grupy	Tak/Nie		Data decyzji, jeżeli zastosowanie ma art. 214
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
POLSKA	259400204BTNFD58BC69	LEI	Pekao Investment Management SA	99 – inne	spółka akcyjna			20,02%	100,00%	20,02%		1 – Wpływ dominujący	20,02%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	2594007WGSVDL130E70	LEI	Pekao TFI SA	14 – Spółki zarządzające UCITS zdefiniowane w art. 1 pkt 54 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka akcyjna		Komisja Nadzoru Finansowego	20,02%	100,00%	20,02%		1 – Wpływ dominujący	20,02%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00004	SC	Powszechnie Towarzystwo Emerytalne PZU SA	11 – Nieregulowany podmiot prowadzący działalność finansową zdefiniowany w art. 1 pkt 52 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka akcyjna		Komisja Nadzoru Finansowego	100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00001	SC	PZU Centrum Operacji SA	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	5493004B1CR8K0REL11	LEI	Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA	14 – Spółki zarządzające UCITS zdefiniowane w art. 1 pkt 54 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka akcyjna		Komisja Nadzoru Finansowego	100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		4 – Metoda 1: Przepisy branżowe
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00002	SC	PZU Pomoc SA	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
SZWECJA	QLPCKOOKVX32FUELX240SE00001	SC	PZU Finance AB (publ.)	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	aktyebolag			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00010	SC	PZU Finance sp. z o.o.	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00005	SC	Tower Inwestycje sp. z o.o.	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00006	SC	Ogrodowa-Inwestycje sp. z o.o.	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		1 – Metoda 1: Konsolidacja pełna
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00030	SC	ARM Property sp. z o.o.	10 – Przedsiębiorstwo usług pomocniczych zdefiniowane w art. 1 pkt 53 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00007	SC	Ipsilon sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
WIELKA BRYTANIA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00084	SC	PZU Corporate Member Limited	99 – inne	limited			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00008	SC	PZU LAB SA	99 – inne	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00009	SC	Omicron Bis SA	99 – inne	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
UKRAINA	QLPCKOOKVX32FUELX240UA00003	SC	LLC SOS Services Ukraine	99 – inne	LLC			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	0,00%	1 – Objęte nadzorem		8 – Odliczenie z tytułu udziałów kapitałowych w związku z art. 229 dyrektywy 2009/138/WE
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00082	SC	PZU CASH SA	99 – inne	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00083	SC	Tulare Investments sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00100	SC	PZU Projekt 01 SA	99 – inne	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00024	SC	Sigma BIS SA	99 – inne	spółka akcyjna			34,00%	34,00%	34,00%		2 – Wpływ znaczący	34,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00013	SC	GSU Pomoc Gómiczy Klub Ubezpieczonych SA	99 – inne	spółka akcyjna			30,00%	30,00%	30,00%		2 – Wpływ znaczący	30,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	259400R52THLS1WJTP08	LEI	Amatura Kraków SA	99 – inne	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00073	SC	Aquaform SA	99 – inne	spółka akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności

Kraj	Kod identyfikacyjny podmiotu	Rodzaj kodu identyfikacyjnego podmiotu	Nazwa prawna podmiotu	Rodzaj podmiotu	Forma prawna	Kategoria (ubezpieczenia wzajemne/ubezpieczenia inne niż wzajemne)	Organy nadzoru	Kryteria wpływu					Włączenie w zakres nadzoru nad grupą		Obliczanie wypłacalności grupy	
								% kapitału podstawowego	% wykorzystanego do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	% praw głosu	Inne kryteria	Poziom wpływu	Proporcjonalny udział wykorzystywany do obliczenia wypłacalności grupy	Tak/Nie		Data decyzji, jeżeli zastosowanie ma art. 214
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
NIEMCY	QLPCKOOKVX32FUELX240DE00001	SC	Aquaform Badprodukte GmbH in Liquidation	99 – inne	Gesellschaft mit beschränkter Haftung			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
UKRAINA	QLPCKOOKVX32FUELX240UA00004	SC	Aquaform Ukraine TOW	99 – inne	TOW			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
RUMUNIA	QLPCKOOKVX32FUELX240RO00001	SC	Aquaform Romania SRL	99 – inne	Societate cu Răspundere Limitată			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	259400VSKLALWME4LX25	SC	RUCH SA	99 – inne	spółka akcyjna			30,92%	30,92%	30,92%		2 – Wpływ znaczący	30,92%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	549300DFZ7I56SQV8Z23	LEI	PZU SFIO Universum	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	549300EGYCJ7PH5Y8G23	LEI	PZU FIZ Dynamiczny w likwidacji	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	549300TP0LL6L1KAAQ10	LEI	PZU FIZ Sektora Nieruchomości	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	549300T3VSSNN63GY54	LEI	PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	549300W34JPGJYF8G192	LEI	PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 1	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	549300F2FF8Q9QZ81C08	LEI	PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 2	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400UK6JGHY24XT798	LEI	PZU FIO Globalny Obligacji Korporacyjnych	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			51,25%	100,00%	51,25%		1 – Wpływ dominujący	56,09%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	25940095L8UF64ZSS57	LEI	inPZU Inwestycji Ostrożnych	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			88,89%	100,00%	88,89%		1 – Wpływ dominujący	88,89%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400XC3V2BQC5JE09	LEI	inPZU Obligacje Polskie	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			71,56%	100,00%	71,56%		1 – Wpływ dominujący	71,56%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400GQRRS9HFJS0608	LEI	inPZU Akcje Polskie	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			49,83%	100,00%	49,83%		1 – Wpływ dominujący	49,83%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400I7WW3R3XQZM316	LEI	inPZU Akcje Rynków Rozwiniętych	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			59,42%	100,00%	59,42%		1 – Wpływ dominujący	59,42%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400H119L7VZJGTQ86	LEI	inPZU Obligacje Rynków Rozwiniętych	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			37,94%	100,00%	37,94%		1 – Wpływ dominujący	37,94%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400TP50EWK1K81T71	LEI	inPZU Obligacje Rynków Wschodzących	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			72,27%	100,00%	72,27%		1 – Wpływ dominujący	72,27%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400FR CZ1L6601OY45	LEI	inPZU Goldman Sachs ActiveBeta Akcje Rynków Wschodzących	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			72,54%	100,00%	72,54%		1 – Wpływ dominujący	72,54%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400GQO0FNSBVFUP03	LEI	inPZU Goldman Sachs ActiveBeta Akcje Amerykańskich Dużych Spółek	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			67,70%	100,00%	67,70%		1 – Wpływ dominujący	67,70%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400V71AGOH951L750	LEI	inPZU Akcje CEEplus	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			83,60%	100,00%	83,60%		1 – Wpływ dominujący	83,60%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400BUR0005T8MW344	LEI	inPZU Puls Zycia 2025	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			91,34%	100,00%	91,34%		1 – Wpływ dominujący	91,34%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400Z373C3EU198D11	LEI	inPZU Puls Zycia 2030	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			97,77%	100,00%	97,77%		1 – Wpływ dominujący	97,77%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	259400G6HQ1BL7EJ270	LEI	inPZU Puls Zycia 2040	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			95,35%	100,00%	95,35%		1 – Wpływ dominujący	95,35%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda

Kraj	Kod identyfikacyjny podmiotu	Rodzaj kodu identyfikacyjnego podmiotu	Nazwa prawna podmiotu	Rodzaj podmiotu	Forma prawna	Kategoria (ubezpieczenia wzajemne/ubezpieczenia a inne niż wzajemne)	Organy nadzoru	Kryteria wpływu					Włączenie w zakres nadzoru nad grupą		Obliczanie wypłacalności grupy	
								% kapitału podstawowego	% wykorzystanego do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	% praw głosu	Inne kryteria	Poziom wpływu	Proporcjonalny udział wykorzystywany do obliczenia wypłacalności grupy	Tak/Nie		Data decyzji, jeżeli zastosowanie ma art. 214
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
POLSKA	Z59400504K0AQ1DCQ22	LEI	inPZU Puls Zycia 2050	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			77,63%	100,00%	77,63%		1 – Wpływ dominujący	77,63%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	Z59400B771491YEGNZ35	LEI	inPZU Puls Zycia 2060	99 – inne	przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania			96,50%	100,00%	96,50%		1 – Wpływ dominujący	96,50%	1 – Objęte nadzorem		10 – Inna metoda
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00086	SC	EBP 1 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00031	SC	EBP 2 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00036	SC	PH20 sp. z o.o. w likwidacji	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00037	SC	PH20 sp. z o.o. SKA w likwidacji	99 – inne	spółka komandytowo-akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00038	SC	PH3 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00039	SC	PH3 sp. z o.o. SKA	99 – inne	spółka komandytowo-akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00040	SC	Portfel Alliance Silesia I Bis sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00041	SC	Portfel Alliance Silesia III sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00042	SC	Portfel Alliance Silesia IV sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00043	SC	Portfel Alliance Silesia V sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00044	SC	Portfel Alliance Silesia VII sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00045	SC	Portfel PB 1 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00046	SC	Portfel PB 2 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00047	SC	Portfel PH 2 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00048	SC	EBP 3 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00049	SC	Ogrody Lubicz sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00050	SC	Portfel PH 1 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00051	SC	Portfel PM 1 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00052	SC	3 PB 1 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00053	SC	3 PB 1 sp. z o.o. SKA	99 – inne	spółka komandytowo-akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności

Kraj	Kod identyfikacyjny podmiotu	Rodzaj kodu identyfikacyjnego podmiotu	Nazwa prawna podmiotu	Rodzaj podmiotu	Forma prawna	Kategoria (ubezpieczenia wzajemne/ubezpieczenia a inne niż wzajemne)	Organy nadzoru	Kryteria wpływu					Włączenie w zakres nadzoru nad grupą		Obliczanie wypłacalności grupy	
								% kapitału podstawowego	% wykorzystanego do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	% praw głosu	Inne kryteria	Poziom wpływu	Proporcjonalny udział wykorzystywany do obliczenia wypłacalności grupy	Tak/Nie	Data decyzji, jeżeli zastosowanie ma art. 214	Zastosowana metoda traktowania zakładu zgodnie z metodą 1
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00054	SC	Portfel 2 PH 5 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00055	SC	2 PB 1 sp z o.o. SKA	99 – inne	spółka komandytowo-akcyjna			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00056	SC	2 PB 2 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00057	SC	2 PM 1 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00058	SC	2 PM 2 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00059	SC	2 PM 3 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00060	SC	2 PM 4 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00061	SC	2 PM 5 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00062	SC	2 PB 1 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00063	SC	2 PB 3 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00064	SC	2 PB 4 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności
POLSKA	QLPCKOOKVX32FUELX240PL00065	SC	2 PB 5 sp. z o.o.	99 – inne	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			100,00%	100,00%	100,00%		1 – Wpływ dominujący	100,00%	1 – Objęte nadzorem		3 – Metoda 1: Skorygowana metoda praw własności

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA																		
31-12-2020																		
S.05.01.02																		
Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (w tys. zł)																		
Linie biznesowe dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna)												Linie biznesowe dla przyjętej reasekuracji nieproporcjonalnej				Ogółem		
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Zdrowie	Ofiara (wypadku)	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Nieruchomości			
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160		C0200	
Składki przypisane																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	127 334	712 236	-	5 344 142	3 668 031	137 828	2 935 093	836 894	90 211	11 873	515 173	198 653				14 577 468	
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0120	-	27 338	-	1 120 613	82 028	170 601	3 246 010	457 324	-	-	24 885	144 940				5 273 739	
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(24 860)	(1 557 699)	(162 323)	(3 280 675)		(5 025 557)	
Udział zakładu reasekuracji	R0140	-	(92)	-	32 294	3	78 092	515 004	52 540	40 702	-	1 770	187 466	24	727	595	15 390	924 515
Netto	R0200	127 334	739 666	-	6 432 461	3 750 056	230 337	5 666 099	1 241 678	49 509	11 873	538 288	156 127	(24 884)	(1 558 426)	(162 918)	(3 296 065)	13 901 135
Składki zarobione																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	119 796	563 890	-	5 560 536	3 799 312	113 644	2 976 745	827 914	91 260	11 073	496 668	150 284				14 711 122	
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0220	-	42 119	-	1 165 240	44 403	167 762	3 341 436	430 056	-	-	29 285	166 156				5 386 457	
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(29 254)	(1 564 293)	(158 967)	(3 348 304)		(5 100 818)	
Udział zakładu reasekuracji	R0240	-	4 634	-	33 218	21 846	57 563	520 254	47 597	33 948	-	1 729	136 904	31	1 039	634	15 092	874 489
Netto	R0300	119 796	601 375	-	6 692 558	3 821 869	223 843	5 797 927	1 210 373	57 312	11 073	524 224	179 536	(29 285)	(1 565 332)	(159 601)	(3 363 396)	14 122 272
Odszkodowania i świadczenia																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	80 048	132 463	-	3 087 924	2 206 583	26 607	1 378 954	366 896	58 838	2 357	180 122	47 809				7 568 601	
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0320	-	5 541	-	10 277	1 967	2 541	12 890	2 541	2	-	1	(2 576)				33 184	
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0330	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(5)	(3 217)	(1 165)	6 140		1 753	
Udział zakładu reasekuracji	R0340	-	72	-	166 671	9 197	4 478	183 130	(5 647)	30 691	-	866	10 930	-	(44 945)	(487)	(5 905)	349 051
Netto	R0400	80 048	137 932	-	2 931 530	2 199 353	24 670	1 208 714	375 084	28 149	2 357	179 257	34 303	(5)	41 728	(678)	12 045	7 254 487
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	-	(3)	-	-	-	-	(6)	(49)	-	-	-	-	-	-	-	(58)	
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0420	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0430	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Udział zakładu reasekuracji	R0440	-	(3)	-	-	-	-	(6)	(49)	-	-	-	-	-	-	-	(58)	
Netto	R0500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Koszty poniesione	R0550	33 266	234 531	-	1 842 172	1 116 645	23 227	995 512	314 865	34 249	6 699	173 212	80 036	84	7 123	541	4 008	4 866 170
Pozostałe koszty	R1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24 751
Koszty ogółem	R1300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 900 921

Linie biznesowe dla zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane z zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane z zobowiązaniami innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	
Składki przypisane								
Brutto	R1410	464 884	396 139	1 304 854	6 669 967	-	-	8 835 844
Udział zakładu reasekuracji	R1420	95	61	87	1 240	-	-	1 483
Netto	R1500	464 789	396 078	1 304 767	6 668 727	-	-	8 834 361
Składki zarobione								
Brutto	R1510	464 655	395 672	1 304 952	6 618 667	-	-	8 783 946
Udział zakładu reasekuracji	R1520	95	61	87	1 240	-	-	1 483
Netto	R1600	464 560	395 611	1 304 865	6 617 427	-	-	8 782 463
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto	R1610	10 520	339 406	1 180 154	4 808 596	-	485 439	6 824 115
Udział zakładu reasekuracji	R1620	58	16	(26)	62 926	-	41 734	104 708
Netto	R1700	10 462	339 390	1 180 180	4 808 596	-	(41 734)	6 719 407
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto	R1710	1	25 681	(342 362)	52 876	-	-	(263 804)
Udział zakładu reasekuracji	R1720	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R1800	1	25 681	(342 362)	52 876	-	-	(263 804)
Koszty poniesione								
Brutto	R1900	135 024	111 511	81 373	874 829	-	2 879	1 228 293
Pozostałe koszty	R2500	-	-	-	-	-	-	29 029
Koszty ogółem	R2600	-	-	-	-	-	-	1 257 322

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA								
31-12-2020								
S.05.02.01								
Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju (w tys. zł)								
		Kraj siedziby		Najważniejszych pięć krajów (wg kwoty składek przypisanych brutto) – Zobowiązania związane z				Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070
R0010		POLSKA	LITWA					
		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140
Składki przypisane								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	12 937 701	878 493	-	-	-	-	13 816 194
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0120	12 048	5 043 952	-	-	-	-	5 056 000
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0130	259	(5 051 833)	-	-	-	-	(5 051 574)
Udział zakładu reasekuracji	R0140	681 371	24 068	-	-	-	-	705 439
Netto	R0200	12 268 637	846 544	-	-	-	-	13 115 181
Składki zarobione								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	13 081 835	880 015	-	-	-	-	13 961 850
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0220	29 828	5 112 887	-	-	-	-	5 142 715
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0230	428	(5 120 797)	-	-	-	-	(5 120 369)
Udział zakładu reasekuracji	R0240	854 336	9 328	-	-	-	-	863 664
Netto	R0300	12 257 755	862 777	-	-	-	-	13 120 532
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	6 723 323	458 091	-	-	-	-	7 181 414
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0320	15 406	3 945	-	-	-	-	19 351
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0330	17	(11 157)	-	-	-	-	(11 140)
Udział zakładu reasekuracji	R0340	336 646	11 873	-	-	-	-	348 519
Netto	R0400	6 402 100	439 006	-	-	-	-	6 841 106
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	(58)	-	-	-	-	-	(58)
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0420	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0430	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0440	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R0500	(58)	-	-	-	-	-	(58)
Koszty poniesione	R0550	4 214 260	305 114	-	-	-	-	4 519 374
Pozostałe koszty	R1200							25 460
Koszty ogółem	R1300							4 544 834
		Kraj siedziby		Najważniejszych pięć krajów (wg kwoty składek przypisanych brutto) – Zobowiązania związane z				Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C02010
R1400		POLSKA	LITWA					
		C022	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Składki przypisane								
Brutto	R1410	8 752 348	83 496	-	-	-	-	8 835 844
Udział zakładu reasekuracji	R1420	1 276	207	-	-	-	-	1 483
Netto	R1500	8 751 072	83 289	-	-	-	-	8 834 361
Składki zarobione								
Brutto	R1510	8 700 452	83 496	-	-	-	-	8 783 948
Udział zakładu reasekuracji	R1520	1 276	207	-	-	-	-	1 483
Netto	R1600	8 699 176	83 289	-	-	-	-	8 782 465
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto	R1610	6 790 403	29 539	-	-	-	-	6 819 942
Udział zakładu reasekuracji	R1620	104 234	400	-	-	-	-	104 634
Netto	R1700	6 686 169	29 139	-	-	-	-	6 715 308
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto	R1710	(222 365)	(41 439)	-	-	-	-	(263 804)
Udział zakładu reasekuracji	R1720	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R1800	(222 365)	(41 439)	-	-	-	-	(263 804)
Koszty poniesione	R1900	1 204 324	23 952	-	-	-	-	1 228 276
Pozostałe koszty	R2500							29 029
Koszty ogółem	R2600							1 257 305

Organizacja Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej

Prezes

Członkowie Zarządu

- audyt wewnętrzny
 - compliance
 - strategia Grupy PZU
 - analizy strategiczne
 - komunikacja korporacyjna
 - komunikacja z klientem
 - sponsoring
 - prewencja
 - CSR
 - zarządzanie relacjami z klientem
 - marketing
 - doradztwo i obsługa prawna
 - reasekuracja
 - nieruchomości
- Pion HR:**
- zarządzanie kadrami
 - operacje pracownicze
- Pion Ubezpieczeń Zdrowotnych:**
- rozwój ubezpieczeń zdrowotnych
 - zarządzanie jakością
 - analizy
 - standardy medyczne

- zarządzanie współpracą z brokerami w obszarze sprzedaży detalicznej
 - efektywność sprzedaży detalicznej
 - analizy portfela ubezpieczeń w kanałach sprzedaży
 - wsparcie sprzedaży
- Pion Klienta Detalicznego:**
- zarządzanie sprzedażą i kanałami sprzedaży detalicznej
- Pion Sieci Grupy:**
- zarządzanie siecią placówek

- Pion Produktów:**
- zarządzanie produktami masowymi i programami ubezpieczeniowymi
 - zarządzanie produktami zdrowotnymi
 - strategiczne zarządzanie ofertą produktową
 - aktuariat taryfowy
 - analizy produktowe
 - CRM
 - sprzedaż zdalna

- ryzyko

- aktuariat
- Pion Finansowy:**
- planowanie i kontroling
 - polityka podatkowa
 - zarządzanie informacją
 - rachunkowość
 - operacje księgowo
 - windykacja
 - księgowość ubezpieczeniowa
 - gospodarka własna
- Pion Inwestycji:**
- skarb
 - alokacja aktywów
 - inwestycje strukturyzowane
 - analizy makroekonomiczne

- zarządzanie korporacyjne
 - nadzór korporacyjny w Grupie PZU
 - administracja
- Pion Technologii Informatycznych:**
- rozwój systemów IT
 - projektowanie i efektywność IT
 - zarządzanie systemami i usługami IT
 - innowacje
 - rozwój aplikacji mobilnych
 - usługi cyfrowe

- nadzór nad spółkami zagranicznymi Grupy PZU
- Pion Klienta Korporacyjnego:**
- zarządzanie sprzedażą i kanałami sprzedaży korporacyjnej
 - analizy i ocena ryzyka
 - ubezpieczenia ryzyk finansowych
 - strategia i rozwój biznesu korporacyjnego
 - zarządzanie współpracą z brokerami w obszarze sprzedaży korporacyjnej
 - obsługa biznesu korporacyjnego
- Pion Współpracy z Bankami i Partnerami Strategicznymi:**
- assurbanking
 - bancassurance i programy partnerswa strategicznego

- bezpieczeństwo
 - zakupy
 - analizy i efektywność procesów
- Pion Obsługi Szkód, Świadczeń i Kanałów Zdalnych:**
- obsługa szkód i świadczeń
 - assistance
 - obsługa klienta
 - cyfryzacja procesów
- Pion Operacji:**
- operacje ubezpieczeniowe
- Pion Rozwoju Biznesu:**
- zarządzanie projektami
 - rozwój biznesu Grupy PZU

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA		
31-12-2020		
S.02.01.02		
Pozycje bilansowe (w tys. zł)		
		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II C0010
Aktywa		
Wartości niematerialne i prawne	R0030	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	5 803
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	-
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	1 521 193
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	59 251 098
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	171 316
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	20 834 592
Akcje i udziały	R0100	17 122
Akcje i udziały – notowane	R0110	14 117
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	3 005
Dłużne papiery wartościowe	R0130	37 078 797
Obligacje państwowe	R0140	33 799 286
Obligacje korporacyjne	R0150	3 279 511
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	-
Zabezieczone papiery wartościowe	R0170	-
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	435 912
Instrumenty pochodne	R0190	12 100
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	701 259
Pozostałe lokaty	R0210	-
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	6 215 689
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	2 047 707
Pożyczki pod zastaw polis	R0240	-
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	-
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	2 047 707
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	254 574
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	61 060
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	62 317
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	(1 257)
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	193 740
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	(1 528)
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	195 268
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	(226)
Depozyty u cedentów	R0350	-
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	416 164
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	25 762
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	229 098
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	-
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	550 773
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	334 566
Aktywa ogółem	R0500	70 852 427
Zobowiązania		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	13 249 908
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	13 043 628
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	-
Najlepsze oszacowanie	R0540	12 123 518
Margines ryzyka	R0550	920 110
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	206 280
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	-
Najlepsze oszacowanie	R0580	198 191
Margines ryzyka	R0590	8 089
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	17 242 167
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	(106 017)
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	-
Najlepsze oszacowanie	R0630	(125 703)
Margines ryzyka	R0640	19 686
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	17 348 184
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	-
Najlepsze oszacowanie	R0670	15 484 479
Margines ryzyka	R0680	1 863 705
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	6 083 876
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	133 298
Najlepsze oszacowanie	R0710	5 930 702
Margines ryzyka	R0720	19 876
Zobowiązania warunkowe	R0740	-
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	122 430
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	34 136
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	-
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	2 960 776
Instrumenty pochodne	R0790	55 060
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	100 022
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	309 658
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	254 073
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	4 195
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	505 341
Zobowiązania podporządkowane	R0850	2 368 631
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	-
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	2 368 631
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	1 096 982
Zobowiązania ogółem	R0900	44 387 255
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	26 465 172

		Ogółem	Tier 1 – nieograniczone	Tier 1 – ograniczone	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA						
31-12-2020						
S.23.01.22						
Środki własne						
(w tys. zł)						
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innym sektorze finansowym						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	86 352	86 352	-	-	-
Niedostępny nieopłacony kapitał założycielski, do których opłacenia wezwano, na poziomie grupy	R0020	-	-	-	-	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	538 139	538 139	-	-	-
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	-	-	-	-	-
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	-	-	-	-	-
Niedostępne podporządkowane fundusze udziałowe w towarzystwie ubezpieczeń wzajemnych, na poziomie grupy	R0060	-	-	-	-	-
Fundusze nadwyżkowe	R0070	-	-	-	-	-
Niedostępne nadwyżki środków, na poziomie grupy	R0080	-	-	-	-	-
Akcje uprzywilejowane	R0090	-	-	-	-	-
Niedostępne akcje uprzywilejowane, na poziomie grupy	R0100	-	-	-	-	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	-	-	-	-	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi, na poziomie grupy	R0120	-	-	-	-	-
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	22 474 205	22 474 205	-	-	-
Zobowiązania podporządkowane	R0140	2 368 631	-	-	2 368 631	-
Niedostępne zobowiązania podporządkowane, na poziomie grupy	R0150	-	-	-	-	-
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	-	-	-	-	-
Kwota odpowiadająca wartości netto aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego niedostępnych na poziomie grupy	R0170	-	-	-	-	-
Pozostałe pozycje zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	-	-	-	-	-
Niedostępne środki własne związane z pozostałymi pozycjami środków własnych zatwierdzonych przez organ nadzoru	R0190	-	-	-	-	-
Udziały mniejszościowe (jeżeli niezgłoszone jako część określonej pozycji środków własnych)	R0200	1 202	1 118	-	-	84
Niedostępne udziały mniejszościowe, na poziomie grupy	R0210	1 004	920	-	-	84
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	-	-	-	-	-
Odliczenia						
Odliczenia z tytułu udziałów w innych przedsiębiorstwach finansowych, w tym w nieregulowanych jednostkach prowadzących działalność finansową	R0230	8 186 357	8 186 357	-	-	-
w tym odliczone zgodnie z art. 228 dyrektywy 2009/138/WE	R0240	-	-	-	-	-
Odliczenia z tytułu udziałów, w przypadku gdy informacje są niedostępne (art. 229)	R0250	111 351	111 351	-	-	-
Odliczenia z tytułu udziałów włączonych z zastosowaniem metody odliczeń i agregacji, w przypadku gdy zastosowano połączenie metod	R0260	-	-	-	-	-
Niedostępne pozycje środków własnych ogółem	R0270	1 004	920	-	-	84
Odliczenia ogółem	R0280	8 298 712	8 298 628	-	-	84
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	17 169 817	14 801 186	-	2 368 631	-
Uzupelniające środki własne						
Neoopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	-	-	-	-	-
Neoopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	-	-	-	-	-
Neoopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	-	-	-	-	-
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	-	-	-	-	-
Akredytywy i gwarancje zgodnie z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	-	-	-	-	-
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodnie z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	-	-	-	-	-
Dodatkové wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	-	-	-	-	-
Dodatkové wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	-	-	-	-	-
Niedostępne uzupełniające środki własne, na poziomie grupy	R0380	-	-	-	-	-
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	-	-	-	-	-
Uzupelniające środki własne ogółem	R0400	-	-	-	-	-
Środki własne innych instytucji sektora finansowego						
Instytucje kredytowe, firmy inwestycyjne, instytucje finansowe, zarządzające alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, instytucje finansowe	R0410	7 797 538	6 892 354	-	905 184	-
Instytucje pracowniczych programów emerytalnych	R0420	-	-	-	-	-
Nieregulowane jednostki prowadzące działalność finansową	R0430	307 305	307 305	-	-	-
Środki własne innych instytucji sektora finansowego ogółem	R0440	8 104 843	7 199 659	-	905 184	-
Środki własne z zastosowaniem metody odliczeń i agregacji jako jednej metody lub w połączeniu z metodą 1						
Zagregowane środki własne z zastosowaniem metody odliczeń i agregacji i połączenia metod	R0450	-	-	-	-	-
Zagregowane środki własne z zastosowaniem metody odliczeń i agregacji i połączenia metod, po odliczeniu transakcji wewnątrzgrupowych	R0460	-	-	-	-	-
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie skonsolidowanego SCR grupy (z wyłączeniem środków własnych innej instytucji sektora finansowego oraz z zakładów włączonych poprzez metode odliczeń i agregacji)	R0520	17 169 817	14 801 186	-	2 368 631	-
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie minimalnego skonsolidowanego SCR grupy	R0530	17 169 817	14 801 186	-	2 368 631	-
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie skonsolidowanego SCR grupy (z wyłączeniem środków własnych innej instytucji sektora finansowego oraz z zakładów włączonych poprzez metode odliczeń i agregacji)	R0560	17 169 817	14 801 186	-	2 368 631	-
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie minimalnego skonsolidowanego SCR grupy	R0570	15 557 166	14 801 186	-	755 980	-
Minimalny skonsolidowany SCR grupy	R0610	3 779 901	-	-	-	-
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do minimalnego skonsolidowanego SCR grupy	R0650	411,58%	-	-	-	-
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie SCR grupy (w tym środki własne z innej instytucji sektora finansowego oraz z zakładów włączonych poprzez metode odliczeń i agregacji)	R0660	25 274 660	22 000 845	-	3 273 815	-
SCR grupy	R0680	10 727 562	-	-	-	-
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR grupy, w tym innych instytucji sektora finansowego i zakładów włączonych poprzez metode odliczeń i agregacji	R0690	235,60%	-	-	-	-
		C0060				
Rezerwa uzgodnieniowa						
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	26 465 172	-	-	-	-
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	5 611	-	-	-	-
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	3 359 662	-	-	-	-
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	625 694	-	-	-	-
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	-	-	-	-	-
Pozostałe niedostępne środki własne	R0750	-	-	-	-	-
Rezerwa uzgodnieniowa przed odliczeniem z tytułu udziałów w innej instytucji sektora finansowego	R0760	22 474 205	-	-	-	-
Oczekiwane zyski						
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	6 345 624	6 345 624	-	-	-
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	716 258	716 258	-	-	-
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Ogółem	R0790	7 061 882	7 061 882	-	-	-

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA
31-12-2020

S.25.01.22

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla grup stosujących formułę standardową

(w tys. zł)

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0010	C0080	C0090
Ryzyko rynkowe	R0010	3 403 257		-
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	292 050		-
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	2 760 765	-	-
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	328 094	-	-
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	4 352 774	-	-
Dywersyfikacja	R0060	(3 810 373)		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	-		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	7 326 567		

C0100

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności

Ryzyko operacyjne	R0130	758 738
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	-
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	(1 123 488)
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	-
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	6 961 818
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	-
Kapitałowy wymóg wypłacalności dla zakładów stosujących metodę skonsolidowaną	R0220	10 727 562
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	-
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	-
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	-
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	-
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	-
Minimalny skonsolidowany kapitałowy wymóg wypłacalności grupy	R0470	3 779 901
Informacje na temat innych podmiotów		
Wymóg kapitałowy dla innych sektorów finansowych (wymogi kapitałowe inne niż ubezpieczeniowe)	R0500	3 755 893
Wymóg kapitałowy dla innych sektorów finansowych (wymogi kapitałowe inne niż ubezpieczeniowe) –instytucji kredytowych, firm inwestycyjnych i instytucji finansowych, zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi oraz spółek zarządzających UCITS	R0510	3 501 354
Wymóg kapitałowy dla innych sektorów finansowych (wymogi kapitałowe inne niż ubezpieczeniowe) –instytucje pracowniczych programów emerytalnych	R0520	-
Wymóg kapitałowy dla innych sektorów finansowych (wymogi kapitałowe inne niż ubezpieczeniowe) –wymóg kapitałowy dla nieregulowanych jednostek prowadzących działalność finansową	R0530	254 539
Wymóg kapitałowy dla wymogów dotyczących niekontrolowanych udziałów	R0540	-
Wymóg kapitałowy dla pozostałych zakładów	R0550	9 851
Ogólne SCR		
SCR dla zakładów włączonych poprzez metodę odliczeń i agregacji	R0560	-
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0570	10 727 562